

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe
Grupy Kapitałowej
Alior Banku Spółki Akcyjnej
za rok zakończony 31 grudnia 2017 r.

Wybrane dane finansowe dotyczące sprawozdania finansowego

PLN	01.01.2017 -	01.01.2016	%
	31.12.2017	- 31.12.2016	
	A	B	C
Wynik z tytułu odsetek	2 841 068	1 946 049	46,0%
Wynik z tytułu opłat i prowizji	453 024	331 134	36,8%
Wynik handlowy i pozostały	418 249	403 515	3,7%
Wynik z odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	-929 617	-799 887	16,2%
Koszty działania	-1 845 535	-1 566 560	17,8%
Zysk brutto	736 672	648 363	13,6%
Zysk netto	515 617	575 026	-10,3%
Przepływy pieniężne netto	-94 877	-492 969	-80,8%
Należności od klientów	51 266 640	46 247 188	10,9%
Zobowiązania wobec klientów	57 614 493	51 368 701	12,2%
Kapitały własne	6 761 849	6 159 862	9,8%
Aktywa razem	69 493 780	61 160 491	13,6%
Wybrane wskaźniki			
Zysk na jedną akcję zwykłą	3,99	5,63	-29,1%
Współczynnik wypłacalności	15,21%	13,65%	11,4%
Tier 1	12,10%	11,29%	7,2%

EUR	01.01.2017 -	01.01.2016 -	%
	31.12.2017	31.12.2016	
	A	B	C
Wynik z tytułu odsetek	669 321	444 740	50,5%
Wynik z tytułu opłat i prowizji	106 727	75 676	41,0%
Wynik handlowy i pozostały	98 534	92 217	6,9%
Wynik z odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	-219 007	-182 802	19,8%
Koszty działania	-434 786	-358 014	21,4%
Zysk brutto	173 551	148 174	17,1%
Zysk netto	121 473	131 413	-7,6%
Przepływy pieniężne netto	-22 352	-112 661	-80,2%
Należności od klientów	12 291 505	10 453 704	17,6%
Zobowiązania wobec klientów	13 813 444	11 611 370	19,0%
Kapitały własne	1 621 197	1 392 374	16,4%
Aktywa razem	16 661 579	13 824 704	20,5%
Wybrane wskaźniki			
Zysk na jedną akcję zwykłą	0,94	1,29	-26,9%
Współczynnik wypłacalności	15,21%	13,65%	11,4%
Tier 1	12,10%	11,29%	7,2%

Wybrane pozycje skonsolidowanego sprawozdania finansowego przeliczono na EUR według następujących kursów	31.12.2017	31.12.2016
kurs średni NBP na dzień 31 grudnia danego roku	4,1709	4,4240
średnia kursów NBP na ostatni dzień każdego miesiąca roku	4,2447	4,3757

Spis treści

Skonsolidowany rachunek zysków i strat.....	5
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów.....	5
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej.....	6
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym.....	7
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych.....	8
Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.....	9
1 Informacje o Banku i Grupie Kapitałowej.....	9
2 Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego.....	13
3 Opis najistotniejszych zasad rachunkowości.....	14
4 Zmiany stosowanych zasad rachunkowości.....	17
5 Segmenty działalności.....	28
Noty do skonsolidowanego rachunku zysków i strat.....	31
6 Wynik z tytułu odsetek.....	31
7 Wynik z tytułu prowizji i opłat.....	34
8 Wynik handlowy i wynik z rewaluacji.....	35
9 Wynik zrealizowany na pozostałych instrumentach finansowych.....	35
10 Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych.....	36
11 Koszty działania Grupy.....	36
12 Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw.....	38
13 Podatek bankowy.....	39
14 Podatek dochodowy.....	39
15 Zysk na akcje.....	42
Informacje dodatkowe do sprawozdania z sytuacji finansowej.....	43
16 Kasa i środki w banku centralnym.....	43
17 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności.....	44
18 Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu.....	46
19 Rachunkowość zabezpieczeń.....	49
20 Należności od klientów.....	51
21 Należności od banków.....	59
22 Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne.....	60
23 Pozostałe aktywa.....	65
24 Zobowiązania wobec klientów.....	66
25 Zobowiązania wobec banków.....	68
26 Rezerwy.....	69
27 Pozostałe zobowiązania.....	71
28 Zobowiązania podporządkowane.....	72
29 Kapitały.....	73
30 Pozycje pozabilansowe.....	76
31 Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań.....	77
32 Informacje dodatkowe do sprawozdania z przepływów pieniężnych.....	77
33 Hierarchia wartości godziwej.....	79
34 Transakcje z jednostkami powiązаныmi.....	86
35 Świadczenia dla kluczowego personelu Grupy Banku.....	88
36 Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych.....	94
37 Sprawy sporne.....	97
Noty objaśniające dotyczące ryzyka.....	97
38 Ryzyko kredytowe.....	99
39 Ryzyko stopy procentowej.....	114

(w tysiącach złotych)

40	Ryzyko walutowe.....	117
41	Ryzyko płynności.....	121
42	Ryzyko operacyjne.....	124
43	Zarządzanie kapitałem	126
Inne	130
44	Połączenie Alior Banku SA z wydzieloną częścią Banku BPH SA.....	130
45	Istotne zdarzenia po dacie bilansowej	134

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	Numer noty	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 – 31.12.2016* Dane przekształcone
Przychody z tytułu odsetek		3 601 131	2 643 881
Koszty z tytułu odsetek		-760 063	-697 832
Wynik z tytułu odsetek	6	2 841 068	1 946 049
Przychody z tytułu dywidend		31	68
Przychody z tytułu prowizji i opłat		827 876	590 701
Koszty z tytułu prowizji i opłat		-374 852	-259 567
Wynik z tytułu prowizji i opłat	7	453 024	331 134
Wynik handlowy i wynik z rewaluacji	8	368 956	320 509
Wynik zrealizowany na pozostałych instrumentach finansowych	9	6 908	21 919
Pozostałe przychody operacyjne		127 083	113 084
Pozostałe koszty operacyjne		-84 729	-52 065
Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	10	42 354	61 019
Zysk z tytułu nabycia wydzielonej części BPH		0	465 005
Koszty działania grupy	11	-1 845 535	-1 566 560
Wynik z odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw	12	-929 617	-799 887
Podatek bankowy	13	-200 517	-130 893
Zysk brutto		736 672	648 363
Podatek dochodowy	14	-221 055	-73 337
Zysk netto		515 617	575 026
Zysk netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej		515 241	575 227
Strata netto przypadająca udziałom niekontrolującym		376	-201
Zysk netto		515 617	575 026
Średnia ważona liczba akcji zwykłych		129 259 754	102 218 667
Zysk netto przypadający na jedną akcję (w zł)	15	3,99	5,63
Zysk rozwodniony na jedną akcję zwykłą (w zł)	15	3,91	5,49

*wyjaśnienia w nocie 4.2

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Numer noty	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 – 31.12.2016* Dane przekształcone
Zysk netto		515 617	575 026
Inne całkowite dochody podlegające opodatkowaniu, które będą odniesione na wynik netto po spełnieniu odpowiednich warunków		86 175	-86 852
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą		616	-22
Skutki wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (netto)		85 861	-56 068
Strata/zysk z tytułu wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	17	105 625	-69 220
Podatek odroczony	14	-19 764	13 152
Skutki wyceny instrumentów zabezpieczających (netto)		-302	-30 762
Strata/zysk z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających	19	-373	-37 978
Podatek odroczony	14	71	7 216
Razem dochody całkowite netto		601 792	488 174
- przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej		601 416	488 375
- przypadające udziałowcom niekontrolującym		376	-201

*wyjaśnienia w nocie 4.2

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

AKTYWA	Numer noty	31.12.2017	31.12.2016* Dane przekształcone
Kasa i środki w banku centralnym	16	965 391	1 082 991
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	18	452 551	419 551
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	17	12 072 324	9 374 646
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	17	1 117 894	1 954
Pochodne instrumenty zabezpieczające	19	87 785	71 684
Należności od banków	21	901 629	1 366 316
Należności od klientów	20	51 266 640	46 247 188
Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	31	408 911	366 984
Rzeczowe aktywa trwałe	22	475 691	485 796
Wartości niematerialne	22	548 587	516 444
Aktywa przeznaczone do sprzedaży		357	679
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	14	569 580	540 262
Odroczone		569 580	540 262
Pozostałe aktywa	23	626 440	685 996
AKTYWA RAZEM		69 493 780	61 160 491

ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY	Numer noty	31.12.2017	31.12.2016* Dane przekształcone
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	18	435 878	298 314
Zobowiązania wobec banków	25	891 645	428 640
Zobowiązania wobec klientów	24	57 614 493	51 368 701
Pochodne instrumenty zabezpieczające	19	5 419	6 119
Rezerwy	26	90 457	286 815
Pozostałe zobowiązania	27	1 674 650	1 433 301
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		104 413	13 945
<i>Bieżące</i>		103 927	13 190
<i>Odroczone</i>	14	486	755
Zobowiązania podporządkowane	28	1 914 976	1 164 794
Zobowiązania, razem		62 731 931	55 000 629
Kapitał akcyjny		1 292 636	1 292 578
Kapitał zapasowy		4 820 048	4 185 843
Kapitał z aktualizacji wyceny		13 944	-71 615
Pozostałe kapitały rezerwowe		183 824	183 957
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą		594	-22
Niepodzielony wynik z lat ubiegłych		-65 760	-7 085
Zysk bieżącego roku		515 241	575 227
Udziały niekontrolujące		1 322	979
Kapitał własny	29	6 761 849	6 159 862
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY RAZEM		69 493 780	61 160 491

*wyjaśnienia w nocie 4.2

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

01.01.2017- 31.12.2017	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z aktualizacji wyceny	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	Zyski zatrzymane	Udziały niekontrolujące	Kapitały razem
1 stycznia 2017	1 292 578	4 185 843	183 957	-71 615	-22	568 142	979	6 159 862
Przeniesienie wyniku roku ubiegłego	0	633 902	0	0	0	-633 902	0	0
Dochody całkowite	0	0	0	85 559	616	515 241	376	601 792
zysk netto	0	0	0	0	0	515 241	376	515 617
pozostałe dochody całkowite-wycena	0	0	0	85 559	616	0	0	86 175
w tym aktywa dostępne do sprzedaży	0	0	0	85 861	0	0	0	85 861
w tym instrumenty zabezpieczające	0	0	0	-302	0	0	0	-302
w tym różnice kursowe	0	0	0	0	616	0	0	616
Wpływy z emisji akcji	58	303	0	0	0	0	0	361
Inne zmiany kapitału	0	0	-133	0	0	0	-33	-166
31 grudnia 2017	1 292 636	4 820 048	183 824	13 944	594	449 481	1 322	6 761 849

01.01.2016- 31.12.2016* Dane przekształcone	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z aktualizacji wyceny	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	Zyski zatrzymane	Udziały niekontrolujące	Kapitały razem
1 stycznia 2016	727 075	2 279 843	184 735	15 215	0	305 991	1 240	3 514 099
Przeniesienie wyniku roku ubiegłego	0	312 016	0	0	0	-312 016	0	0
Dochody całkowite	0	0	0	-86 830	-22	575 227	-201	488 174
zysk netto	0	0	0	0	0	575 227	-201	575 026
pozostałe dochody całkowite-wycena	0	0	0	-86 830	-22	0	0	-86 852
w tym aktywa dostępne do sprzedaży	0	0	0	-56 068	0	0	0	-56 068
w tym instrumenty zabezpieczające	0	0	0	-30 762	0	0	0	-30 762
w tym różnice kursowe	0	0	0	0	-22	0	0	-22
Wpływy z emisji akcji	565 503	1 592 870	0	0	0	0	0	2 158 373
Inne zmiany kapitału	0	1 114	-778	0	0	-1 060	-60	-784
31 grudnia 2016	1 292 578	4 185 843	183 957	-71 615	-22	568 142	979	6 159 862

*wyjaśnienia w nocie 4.2

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Numer noty	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016 dane przekształcone*
Działalność operacyjna			
Zysk brutto za okres		736 672	648 363
Korekty:		203 457	123 798
Niezrealizowane zyski/straty z tytułu różnic kursowych		798	-7 382
Przychody z tytułu dywidendy		31	68
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych		177 040	105 477
Zmiana odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych		25 721	26 413
Świadczenia w formie akcji		-133	-778
Zysk brutto po korektach a przed zmianą stanów bilansowych		940 129	772 161
Zmiana stanu kredytów i innych należności	32.2	-4 532 042	-15 889 848
Zmiana stanu aktywów dostępnych do sprzedaży		-2 697 678	-5 121 527
Zmiana stanu aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności		-1 115 940	-1 954
Zmiana stanu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu		-33 000	-28 982
Zmiana stanu aktywów stanowiących zabezpieczenie zobowiązań		-41 927	261 348
Zmiana stanu instrumentów pochodnych zabezpieczających stanowiących aktywa		-16 101	67 894
Zmiana stanu aktywów przeznaczonych do sprzedaży		322	209
Zmiana stanu pozostałych aktywów	32.4	59 556	-362 786
Zmiana stanu depozytów		6 145 514	16 860 949
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu własnej emisji		489 914	509 442
Zmiana stanu zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu		137 564	-11 866
Zmiana stanu instrumentów pochodnych zabezpieczających stanowiących zobowiązania		-700	6 119
Zmiana stanu innych zobowiązań i innych dochodów całkowitych	32.3	438 458	709 892
Zmiana stanu rezerw		-196 358	276 002
Przepływy pieniężnej z działalności operacyjnej przed podatkiem		-422 289	-1 952 947
Podatek zapłacony		-153 931	-272 640
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		-576 220	-2 225 587
Działalność inwestycyjna			
Wydatki z tytułu działalności inwestycyjnej:		-210 048	-648 550
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	32.5	-107 849	-319 167
Nabycie wartości niematerialnych	32.6	-102 199	-154 688
Nabycie wydzielonej części BPH po potrąceniu o środki pieniężne i ich ekwiwalenty		0	-174 695
Wpływy z działalności inwestycyjnej:		5 980	5 102
Zbycie rzeczowych aktywów trwałych		5 980	5 102
Przepływy pieniężna netto z działalności inwestycyjnej		-204 068	-643 448
Działalność finansowa			
Wydatki z tytułu działalności finansowej:		-64 647	-59 189
Koszt z tyt. odsetek –zobowiązania podporządkowana		-64 647	-59 189
Wpływy z działalności finansowej:		750 058	2 435 255
Wpływy z emisji zobowiązań podporządkowanych		750 000	276 828
Wpływy z emisji akcji		58	2 158 427
Przepływy pieniężna netto z działalności finansowej		685 411	2 376 066
Przepływy pieniężne netto, razem		-94 877	-492 969
Różnice kursowe z przeliczenia środków pieniężnych		-72 877	22 147
Bilansowa zmiana stanu gotówki i ekwiwalentu gotówki		-94 877	-492 969
Gotówka i ekwiwalenty gotówki, Bilans otwarcia		1 709 243	2 202 212
Gotówka i ekwiwalenty gotówki, Bilans zamknięcia	32.1	1 614 366	1 709 243
Dodatkowe ujawnienia na temat przepływów operacyjnych			
Otrzymane dochody odsetkowe		2 485 268	2 844 313
Koszty odsetkowe zapłacone		-639 859	-984 454

*wyjaśnienia w nocie 4.2

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1 Informacje o Banku i Grupie Kapitałowej

1.1 Informacje ogólne, czas trwania i zakres działalności Alior Banku SA

Alior Bank Spółka Akcyjna („Bank”, „jednostka dominująca”) jest jednostką dominującą w Grupie Kapitałowej Alior Banku Spółki Akcyjnej („Grupa”, „Grupa Kapitałowa”). Bank z siedzibą w Warszawie przy ulicy Łopuszańskiej 38D został wpisany do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000305178. Jednostce dominującej został nadany numer identyfikacji podatkowej NIP: 107-001-07-31 oraz numer statystyczny REGON: 141387142.

Od 14 grudnia 2012 r. Bank jest notowany na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie (nr ISIN: PLALIOR00045).

18 kwietnia 2008 r. Komisja Nadzoru Finansowego („KNF”) udzieliła zezwolenia na utworzenie banku pod nazwą Alior Bank SA, a 1 września 2008 r. wydała Bankowi zezwolenie na rozpoczęcie działalności. 5 września 2008 r. KNF zezwoliła na prowadzenie przez Bank działalności maklerskiej. Czas działalności Banku i jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej nie został oznaczony.

W dniu 4 listopada 2016 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał wpisu do rejestru przedsiębiorców podwyższenia kapitału zakładowego Alior Banku z kwoty 1 292 577 120,00 zł do kwoty 1 292 577 630,00 zł w drodze emisji 51 akcji zwykłych na okaziciela serii J o wartości nominalnej 10,00 zł każda, w związku z podziałem Banku BPH w trybie art. 529 § 1 pkt 4 Kodeksu spółek handlowych. Zgodnie z art. 530 § 2 Kodeksu spółek handlowych, wraz z rejestracją podwyższenia kapitału tenże Sąd Rejonowy dokonał wpisu połączenia Alior Bank SA z wydzieloną częścią Banku BPH SA, obejmującej wszelkie określone w Planie Podziału aktywa i pasywa stanowiące podstawową działalność Banku BPH. Tym samym Podział stał się skutecznym, a Podstawowa Działalność Banku BPH stała się formalnie częścią Alior Banku. Opis transakcji zawarty jest w Nocie 44.

Alior Bank SA jest uniwersalnym bankiem depozytowo-kredytowym, obsługującym osoby fizyczne, prawne i inne podmioty będące osobami krajowymi i zagranicznymi. Podstawowa działalność Banku obejmuje prowadzenie rachunków bankowych, udzielanie kredytów i pożyczek pieniężnych, emitowanie bankowych papierów wartościowych oraz prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych. Bank prowadzi także działalność maklerską, doradztwo i pośrednictwo finansowe oraz świadczy inne usługi finansowe. Informacje na temat spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej zostały przedstawione w nocie 1.2 niniejszego rozdziału. Zgodnie z postanowieniami Statutu Alior Bank prowadzi działalność na terytoriach Rzeczypospolitej Polskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Bank świadczy usługi przede wszystkim klientom z Polski. Udział klientów zagranicznych w całkowitej liczbie klientów Banku jest znikomy. W ramach bankowości detalicznej w roku 2016 rozpoczęła działalność zagraniczny oddział Alior Banku w Rumunii.

1.2 Skład Grupy Kapitałowej i zakres działalności

Począwszy od dnia 18 grudnia 2015 r. jednostką dominującą wobec Banku oraz jednostką dominującą najwyższego szczebla Grupy jest Powszechny Zakład Ubezpieczeń SA, dla którego jednostką sprawującą kontrolę jest Skarb Państwa. Szczegółowy akcjonariat Banku został opisany w Nocie 29.3

Skład Grupy Kapitałowej Alior Bank SA na dzień 31 grudnia 2017 r. i 31 grudnia 2016 r.

Nazwa spółki	31.12.2017	31.12.2016
Alior Services sp. z o.o.	100%	100%
Centrum Obrotu Wierzytelnościami sp. z o.o.	100%	100%
Alior Leasing sp. z o.o.	100%	100%
- <i>Serwis Ubezpieczeniowy sp. z o.o.</i>	100%	0%
Meritum Services ICB SA	100%	100%
NewCommerce Services sp. z o.o.	100%	100%
Money Makers TFI SA	60,16%	58,84%
Absource sp. z o.o.	100%	100%

1.2.1 Działalność spółek należących do Grupy Kapitałowej Alior Banku SA

Grupę Kapitałową Alior Banku SA na dzień 31 grudnia 2017 r. tworzą: Alior Bank SA, jako spółka dominująca oraz spółki zależne, w których Bank posiada udziały większościowe. W okresie sprawozdawczym nastąpiła zmiana struktury Grupy Kapitałowej Alior Banku SA.

W dniu 30 stycznia 2017 r. Alior Leasing sp. z o.o. nabyła 100% udziałów podmiotu: Serwis Ubezpieczeniowy sp. z o.o. W dniu 1 marca 2017 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, IX Wydział Gospodarczy dokonał wpisu w rejestrze przedsiębiorców zmiany właściciela tej spółki.

W dniu 8 czerwca 2017 r. Bank nabył dodatkowe udziały w Money Makers TFI SA.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Banku i sprawozdania finansowe poniższych spółek.

Bank dokonał oceny sprawowania kontroli w świetle regulacji MSSF 10 i określił swój status jako jednostki dominującej wobec poniższych jednostek. Wszystkie spółki zależne są konsolidowane metodą pełną.

Nazwa spółki	Opis działalności
Alior Services sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystanie okazji sprzedażowych produktów i usług pozafinansowych - rozszerzenie i uatrakcyjnienie oferty dla klientów <i>Private Banking</i> w celu wzmocnienia pozycji konkurencyjnej - wyszukiwanie i pozyskiwanie parterów zewnętrznych do współpracy w oferowaniu usług pozabankowych - kojarzenie biznesowe klientów i partnerów zewnętrznych - windykacja wierzytelności
Centrum Obrotu Wierzytelnościami sp. z o.o.	- obrót wierzytelnościami nabytymi od Banku
Alior Leasing sp. z o.o.	- finansowanie środków trwałych poprzez leasing operacyjny, finansowy oraz pożyczkę leasingową
Meritum Services ICB SA	<ul style="list-style-type: none"> - działalność usługowa w zakresie technologii informatycznych i komputerowych oraz pozostała działalność związana z informatyką - działalność agentów i brokerów ubezpieczeniowych - działalność związana z oceną ryzyka i szacowaniem poniesionych strat - pozostała działalność wspomagająca ubezpieczenia i fundusze emerytalne
NewCommerce Services sp. z o.o.	- realizuje zadania związane z MyWallet (na rynku polskim i potencjalnie na innych rynkach działalności Grupy Deutsche Telekom) oraz związane ze sprzedażą produktów niebankowych, w tym w zakresie udostępnienia, w kooperacji z partnerami handlowymi, platformy zakupowej nowej generacji

Nazwa spółki	Opis działalności
Money Makers TFI SA	<ul style="list-style-type: none"> - asset management - współpraca Banku ze spółką zależną Money Makers dotyczy trzech obszarów: asset management (zarządzanie portfelami klientów indywidualnych/private banking), ofert ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych, a także zarządzania subfunduszami Alior SFIO - tworzenie funduszy inwestycyjnych lub funduszy zagranicznych i zarządzanie nimi, w tym pośrednictwo w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa, reprezentowanie ich wobec osób trzecich - zarządzanie zbiorczym portfelem papierów wartościowych oraz zarządzaniu portfelami, w skład których wchodzi instrumenty finansowe - od 5 stycznia 2017 r. Money Makers TFI S.A. jest notowany na rynku alternatywnym warszawskiej giełdy (NewConnect)
Absource sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> - działalność usługowa w zakresie technologii informatycznych i komputerowych - działalność związana z doradztwem w zakresie informatyki - świadczenie usług udostępniania oprogramowania informatycznego

1.2.2 Najistotniejsze dane finansowe jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej

Nazwa spółki	Suma bilansowa	Wynik netto
Alior Services sp. z o.o.	13 975	7 322
Centrum Obrotu Wierzytelnościami sp. z o.o.	37	-41
Alior Leasing sp. z o.o.*	1 231 931	-29 359
Meritum Services ICB SA	8 326	975
NewCommerce Services sp. z o.o.	6 459	-439
Money Makers TFI SA	6 975	945
Absource sp. z o.o.	31 946	667

*Dane uwzględniają wyniki Serwisu Ubezpieczeniowego sp. z o.o.

1.3 Informacje dotyczące składu Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku

W stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego zakończonego dnia 31 grudnia 2016 r. nastąpiły zmiany w składzie Zarządu Banku. Rada Nadzorcza Banku na podstawie podjętych z dniem 9 czerwca, 14 czerwca i 6 lipca 2017 r. uchwał powierzyła niżej wymienionym pełnienie funkcji Wiceprezesów Zarządu Alior Banku SA.

Rada Nadzorcza powierzyła jednocześnie Panu Michałowi Janowi Chyczewskiemu kierowanie pracami Zarządu do czasu uzyskania zgody Komisji Nadzoru Finansowego na pełnienie przez niego funkcji Prezesa Zarządu Banku

Skład Zarządu Banku na dzień 31 grudnia 2017 r.

Imię i nazwisko	Funkcja	Data objęcia funkcji
Michał Jan Chyczewski	p.o. Prezesa Zarządu	29 czerwca 2017
Filip Gorczyca	Wiceprezes Zarządu	29 czerwca 2017
Sylwester Grzebinoga	Wiceprezes Zarządu	1 sierpnia 2017
Urszula Krzyżanowska-Piękoś	Wiceprezes Zarządu	29 czerwca 2017
Katarzyna Sułkowska	Wiceprezes Zarządu	29 czerwca 2017
Celina Waleśkiewicz	Wiceprezes Zarządu	29 czerwca 2017

Skład Zarządu Banku na dzień 31 grudnia 2016 r.

Imię i nazwisko	Funkcja
Wojciech Sobieraj	Prezes Zarządu
Małgorzata Bartler	Wiceprezes Zarządu
Krzysztof Czuba	Wiceprezes Zarządu
Joanna Krzyżanowska	Wiceprezes Zarządu
Witold Skrok	Wiceprezes Zarządu
Barbara Smalska	Wiceprezes Zarządu
Katarzyna Sułkowska	Wiceprezes Zarządu

Skład Rady Nadzorczej Banku na dzień 31 grudnia 2017r. przedstawiał się następująco:

Imię i nazwisko	Funkcja
Tomasz Kulik	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Małgorzata Iwanicz-Drozdowska	Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
Dariusz Gątarek	Członek Rady Nadzorczej
Mikołaj Handsche	Członek Rady Nadzorczej
Artur Kucharski	Członek Rady Nadzorczej
Sławomir Niemierka	Członek Rady Nadzorczej
Maciej Rapkiewicz	Członek Rady Nadzorczej
Paweł Szymański	Członek Rady Nadzorczej

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku, zwołane na dzień 21 kwietnia 2017 r., podjęło uchwały w sprawie zmian w Radzie Nadzorczej Banku tj. uchwałę o odwołaniu Pana Stanisława Ryszarda Kaczoruk ze składu Rady Nadzorczej Banku oraz uchwałę o powołaniu w skład Rady Nadzorczej Banku Pana Romana Pałac.

W dniu 14 czerwca 2017 r. Przewodniczący Rady Nadzorczej Banku, Pan Michał Krupiński złożył rezygnację z członkostwa w Radzie Nadzorczej Banku w tym sprawowanej funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej z dniem 14 czerwca 2017 r.

W dniu 29 czerwca 2017 r. Członek Rady Nadzorczej Banku, Pan Roman Pałac złożył rezygnację z członkostwa w Radzie Nadzorczej Banku z dniem 29 czerwca 2017 r.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku w dniu 29 czerwca 2017 r. powołało Pana Tomasza Kulik w skład Rady Nadzorczej oraz powołało, z dniem 30 czerwca 2017 r., Pana Eligiusza Krześniak w skład Rady Nadzorczej Banku. Rada Nadzorcza uchwałą z dnia 5 lipca 2017 powołała Pana Eligiusza Krześniak do pełnienia funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej Alior Banku.

W dniu 18 lipca 2017 r. Członek Rady Nadzorczej Banku, Pan Marek Michalski złożył rezygnację z członkostwa w Radzie Nadzorczej Banku z dniem 18 lipca 2017 r.

W dniu 29 września 2017 r. Przewodniczący Rady Nadzorczej Pan Eligiusz Krześniak poinformował o rezygnacji z pełnienia funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej Alior Banku SA. Pan Eligiusz Krześniak pozostawał Członkiem Rady Nadzorczej Alior Bank SA do dnia 31 października 2017 r., kiedy to złożył rezygnację z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej z tym dniem.

Nowym Przewodniczącym Rady Nadzorczej Alior Banku SA w dniu 29 września 2017 r. został wybrany Pan Tomasz Kulik.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku w dniu 31 października 2017 r. powołało Pana Artura Kucharskiego oraz Pana Mikołaja Handschke w skład Rady Nadzorczej Banku.

Skład Rady Nadzorczej Banku na dzień 31 grudnia 2016 r. przedstawiał się następująco:

Imię i nazwisko	Funkcja
Michał Krupiński	- Przewodniczący Rady Nadzorczej
Małgorzata Iwanicz-Drozdowska	- Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
Dariusz Gątarek	- Członek Rady Nadzorczej
Stanisław Ryszard Kaczoruk	- Członek Rady Nadzorczej
Marek Michalski	- Członek Rady Nadzorczej
Sławomir Niemierka	- Członek Rady Nadzorczej
Maciej Rapkiewicz	- Członek Rady Nadzorczej
Paweł Szymański	- Członek Rady Nadzorczej

2 Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

2.1 Zakres podmiotowy i dane porównawcze

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje rok zakończony 31 grudnia 2017 r. i zawiera dane porównawcze za rok zakończony 31 grudnia 2016 r. Sprawozdanie zostało sporządzone w polskich złotych (zł), a wszystkie zamieszczone w nim wartości zostały zaprezentowane w tysiącach złotych, chyba, że wskazano inaczej.

2.2 Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Alior Banku Spółki Akcyjnej zostało sporządzone zgodnie ze stosowanymi w sposób ciągły Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) przyjętymi przez Unię Europejską według stanu w dniu 31 grudnia 2017 r.

2.3 Kontynuacja działalności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności Grupy Kapitałowej przez okres, co najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym, tzn. po 31 grudnia 2017 r.

Zarząd Banku nie stwierdza na dzień podpisania skonsolidowanego sprawozdania finansowego istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez Grupę Kapitałową Banku w okresie 12 miesięcy od daty publikacji na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania, bądź istotnego ograniczenia przez Grupę Kapitałową Banku dotychczasowej działalności.

W latach 2017 i 2016 w Grupie Kapitałowej nie wystąpiła działalność zaniechana.

2.4 Prezentacja sprawozdań finansowych

W skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Bank prezentuje aktywa i zobowiązania według kryterium płynności.

Zasady kompensowania aktywów i zobowiązań finansowych opisano w nocie 36.1 Bank nie kompensuje przychodów i kosztów, chyba, że jest to wymogiem lub zostało dopuszczone przez standardy lub interpretację.

2.5 Zatwierdzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Alior Banku Spółki Akcyjnej zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Banku w dniu 6 marca 2018 r.

3 Opis najistotniejszych zasad rachunkowości

Najważniejsze zasady rachunkowości oraz szacunki i oceny zastosowane przy sporządzaniu niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego przedstawione zostały w poszczególnych notach oraz poniżej. Zasady te stosowane były we wszystkich prezentowanych latach w sposób ciągły. Poniżej zaprezentowano wykaz zasad rachunkowości oraz ważniejszych szacunków i ocen dla poszczególnych pozycji skonsolidowanego rachunku zysków i strat oraz skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej.

Rachunek zysków i strat	Numer noty	Polityka rachunkowości*
Przychody i koszty z tytułu odsetek	6	T
Przychody i koszty z tytułu prowizji i opłat	7	T
Wynik handlowy i wynik z rewaluacji	8	T
Wynik zrealizowany na pozostałych instrumentach finansowych	9	T
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	10	T
Zysk z tytułu nabycia wydzielonej części BPH	44	T
Koszty działania grupy	11	T
Wynik z odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw	12	T
Podatek dochodowy	14	T

Sprawozdanie z sytuacji finansowej	Numer noty	Polityka rachunkowości *	Ważniejsze szacunki i oceny*
Kasa i środki w banku centralnym	16	T	
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	18	T	T
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	17	T	T
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	17	T	
Pochodne instrumenty zabezpieczające	19	T	T
Należności od banków	21	T	
Należności od klientów	20	T	T
Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	31	T	
Rzeczowe aktywa trwałe	22	T	
Wartości niematerialne	22	T	T
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	14	T	
Pozostałe aktywa	23	T	
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	18	T	T
Zobowiązania wobec banków	25	T	
Zobowiązania wobec klientów	24	T	
Pochodne instrumenty zabezpieczające	19	T	
Rezerwy	26	T	
Pozostałe zobowiązania	27	T	
Zobowiązania podporządkowane	28	T	
Kapitał własny i akcjonariat Banku	29	T	

* Litera T oznacza, że w Sprawozdaniu Finansowym zamieszczone zostały istotne informacje dotyczące wybranej polityki rachunkowości i istotnych szacunków

3.1 Transakcje w walutach obcych

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w polskich złotych, który jest walutą funkcjonalną Banku i jej jednostek zależnych. Kwoty w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym są prezentowane w tysiącach złotych, jeśli nie zaznaczono inaczej.

Transakcje i salda w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walutach obcych są początkowo ujmowane w walucie funkcjonalnej według kursu średniego Narodowego Banku Polskiego, obowiązującego w dniu zawarcia transakcji. W ostatnim dniu każdego okresu sprawozdawczego Bank przelicza:

- aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach obcych przy zastosowaniu średniego kursu NBP obowiązującego na ten dzień;
- pozycje niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej według kursu wymiany z dnia początkowego ujęcia transakcji;
- pozycje niepieniężne wyceniane według wartości godziwej w walucie obcej według kursu wymiany z dnia ustalenia wartości godziwej.

Różnice kursowe z rozliczenia transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych rozpoznawane są w rachunku zysków i strat. Różnice kursowe z tytułu takich pozycji, jak instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, ujmuje się w kapitale z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Wynik i salda jednostek zagranicznych (w tym oddziałów), które posiadają walutę funkcjonalną inną niż złoty, wycenia się do złotego zgodnie z poniższym schematem:

- aktywa i zobowiązania na dzień bilansowy wycenia się według średniego kursu NBP obowiązujący na ten dzień,
- przychody i koszty wycenia się według średniej arytmetycznej średnich kursów ogłoszonych przez NBP obowiązujących na koniec każdego dnia,
- różnice kursowe z wyceny jednostek zagranicznych ujmuje się jako odrębny składnik kapitału własnego. Jest ona rozliczana do wyniku finansowego w momencie zbycia jednostki zagranicznej.

RON	2017	2016
Kurs obowiązujący w ostatnim dniu okresu	0,8953	0,9749
Kurs stanowiący średnią arytmetyczną kursów obowiązujących ostatniego dnia miesiąca danego okresu	0,9282	0,9739

3.2 Połączenie jednostek gospodarczych i zasady konsolidacji

Jednostki zależne

Jednostki zależne są to podmioty (w tym jednostki niebędące spółką kapitałową, jak np. spółka cywilna oraz jednostki specjalnego przeznaczenia) kontrolowane przez jednostkę dominującą, co oznacza, iż jednostka dominująca:

- jest narażona lub posiada prawa do zmiennych zwrotów wynikających z zaangażowania w spółkę zależną, oraz
- ma możliwość kontroli tych zwrotów poprzez prawo do oddziaływania na działalność jednostki zależnej.

Jednostki zależne są objęte konsolidacją od dnia objęcia kontrolą przez Bank. Dekonsolidacja następuje w momencie ustania tej kontroli.

Konsolidacja

Proces konsolidacji sprawozdań finansowych jednostek zależnych metodą pełną polega na sumowaniu poszczególnych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej, rachunku zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów jednostki dominującej oraz jednostek zależnych w pełnej wysokości oraz dokonaniu odpowiednich korekt i wyłączeń konsolidacyjnych. Wyłączeniu podlega bilansowa wartość udziałów posiadanych przez Bank w jednostkach zależnych oraz kapitał własny tych jednostek na moment ich nabycia. Wyłączeniu podlegają w całości:

- wzajemne należności i zobowiązania oraz inne rozrachunki o podobnym charakterze jednostek objętych konsolidacją,
- przychody i koszty operacji gospodarczych dokonanych między jednostkami objętymi konsolidacją,
- zyski lub straty powstałe w wyniku operacji gospodarczych dokonanych między jednostkami objętymi konsolidacją, zawarte w wartości aktywów jednostek podlegających konsolidacji, za wyjątkiem strat, które wskazują na występowanie utraty wartości,
- dywidendy naliczone lub wypłacone przez jednostki zależne jednostce dominującej i innym jednostkom, objętym konsolidacją,
- wzajemne przepływy w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych.

Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie jednostki dominującej. W celu wyeliminowania jakichkolwiek rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości przez Bank oraz jednostki zależne wprowadza się korekty konsolidacyjne. Wszystkie jednostki Grupy Kapitałowej Alior Banku SA konsolidowane są metodą pełną.

Udziały niekontrolujące wykazywane są osobno odpowiednio w skonsolidowanym rachunku zysków i strat, skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów, skonsolidowanym sprawozdaniu ze zmian w kapitale własnym oraz skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Metoda nabycia

Nabycia jednostek zależnych przez Grupę Kapitałową rozlicza się metodą nabycia zgodnie z zasadami opisanymi w MSSF 3.

Zgodnie z przyjętą przez Bank polityką rachunkowości, w odniesieniu do MSR 8 pkt.10 przy rozliczeniu połączenia pod wspólną kontrolą zasadą rachunkowości jest stosowanie tzw. metody „wartości od poprzednika” (ang. „predecessor accounting”), czyli ujęcie przejmowanej jednostki według wartości bilansowej aktywów i zobowiązań ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jednostki wyższego szczebla, włączając w to również wartość firmy powstałą w wyniku nabycia tej jednostki.

3.3 Ujmowanie aktywów i zobowiązań finansowych w księgach

Bank ujmuje składnik aktywów lub zobowiązanie finansowe w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wtedy, gdy staje się stroną umowy tego instrumentu. Standaryzowane transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych (papiery wartościowe) ujmuje się na dzień rozliczenia.

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie instrumenty finansowe wycenia się w wartości godziwej.

Bank dokonuje klasyfikacji aktywów i zobowiązań finansowych w momencie ich początkowego ujęcia, w zależności od celu, charakterystyki i zamiaru w stosunku do nabywanego instrumentu finansowego.

Aktywa finansowe Bank przyporządkowuje kategoriom: aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat; aktywa finansowe dostępne do sprzedaży; pożyczki i należności oraz aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności; a zobowiązania finansowe – kategoriom: zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz pozostałe zobowiązania finansowe.

3.4 Wyłączanie składników aktywów i zobowiązań finansowych ze sprawozdania z sytuacji finansowej

Aktywa finansowe

Bank wyłącza składnik aktywów finansowych z bilansu wtedy, gdy:

- wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych;
- przenosi składnik aktywów finansowych na inny podmiot.

Przenosząc składnik aktywów finansowych, Bank ocenia, w jakim stopniu zachowuje ryzyko i korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych. W tym przypadku:

- jeżeli przenosi zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych, to wyłącza składnik aktywów finansowych ze sprawozdania dotyczącego sytuacji finansowej;
- jeżeli zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych, to w dalszym ciągu ujmuje składnik aktywów finansowych w sprawozdaniu dotyczącym sytuacji finansowej;
- jeżeli nie przenosi ani nie zachowuje zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści związanych z posiadaniem składnika aktywów finansowych, to ustala, czy zachowuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów finansowych; w przypadku zachowania kontroli składnik aktywów finansowych jest nadal ujmowany w bilansie, a w przypadku braku kontroli jest wyłączany z bilansu do wysokości wynikającej z utrzymania zaangażowania.

W przypadku stwierdzenia nieściągalności aktywów finansowych Bank spisuje należności w ciężar odpisów utworzonych z tytułu utraty wartości. Kwoty należności spisanych odzyskane w późniejszych okresach pomniejszają wartość odpisów utworzonych z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat.

Zobowiązania finansowe

Bank wyłącza z bilansu zobowiązanie finansowe (lub jego część), jeśli obowiązek określony w umowie został wypełniony lub umorzony albo wygasł.

4 Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

4.1 Zmiany w standardach rachunkowości

Zmiany do opublikowanych standardów i interpretacji, które weszły w życie od 1 stycznia 2017 roku

- Zmiany do MSR 7, Sprawozdanie z przepływów pieniężnych – Inicjatywa dotycząca ujawnień

Zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 29 stycznia 2016 roku i obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie. Zmiany do MSR 7 wprowadzają wymóg ujawnienia zmian w zobowiązaniach wynikających z działalności finansowej w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych, włączając w to zmiany zarówno będące przepływami pieniężnymi oraz zmianami niepieniężnymi. Aby spełnić wymóg standard nakazuje uzgodnienie sald otwarcia i sald zamknięcia

poszczególnych zobowiązań przedstawionych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, które kwalifikują się jako działalność finansowa w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych.

- **Zmiany do MSR 12 Rozpoznawanie aktywów z tytułu podatku odroczonego od niezrealizowanych strat**

Zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 19 stycznia 2016 roku i obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie. Zmiany do MSR 12 doprecyzowują wymogi ujmowania aktywów tytułu podatku odroczonego od niezrealizowanych strat na instrumentach dłużnych wycenianych do wartości godziwej. Zmiany wprowadzają wytyczne dotyczące identyfikacji ujemnych różnic przejściowych. W szczególności standard potwierdza, że spadek poniżej kosztu w wartości bilansowej instrumentów dłużnych o stałej stopie procentowej wycenianych w wartości godziwej, dla których podstawa opodatkowania pozostaje na poziomie kosztu powoduje powstanie ujemnych różnic przejściowych, niezależnie od tego czy posiadacz instrumentu zamierza go utrzymywać czy sprzedać.

Nowe standardy i interpretacje oraz ich zmiany, które zostały opublikowane i zatwierdzone przez UE, ale nie weszły jeszcze w życie

- **MSSF 9 Instrumenty Finansowe**

W 24 lipca 2014 r. Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (dalej: RMSR) wydała nowy Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej – MSSF 9 „Instrumenty finansowe”, który zastąpi istniejący Międzynarodowy Standard Rachunkowości 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”. Komisja Europejska Rozporządzeniem nr 2016/2067 z dnia 22 listopada 2016 r. przyjęła MSSF 9: Instrumenty finansowe (MSSF 9) w wersji opublikowanej przez RMSR 24 lipca 2014 r. MSSF 9 obowiązuje dla rocznych okresów rozpoczynających się w dniu 1 stycznia 2018 r. lub po tym dniu.

MSSF 9 wprowadza nowe zasady rachunkowości dotyczące instrumentów finansowych w następujących obszarach:

- klasyfikacja i wycena,
- utrata wartości (oczekiwane straty kredytowe),
- rachunkowość zabezpieczeń.

Status wdrożenia

Alior Bank sfinalizował prace związane z bilansem otwarcia na datę 1 stycznia 2018 roku. Ujawniony wpływ zastosowania zasad MSSF 9 na datę 1 stycznia 2018 roku może ulec zmianie, w szczególności w związku z faktem, że:

- ze strony KNF spodziewane są rekomendacje nadzorcze w zakresie interpretacji klasyfikacji i wyceny instrumentów finansowych oraz utraty wartości, w szczególności w związku z ze spodziewaną nowelizacją Rekomendacji R Komisji Nadzoru Finansowego;
- toczą się dyskusje w sektorze bankowym w Polsce w związku z listem Przewodniczącego KNF z dnia 12 grudnia 2017 r. w zakresie klasyfikacji konsumenckich produktów kredytowych zawierających formułę oprocentowania opartą o mnożnik o wartości większej niż 1 oraz Bank jest w trakcie ustalania rodzaju, zakresu oraz terminów działań w zakresie zmiany przedmiotowych zapisów umownych w celu spełnienia wymogów testu kontraktowych przepływów pieniężnych umożliwiających klasyfikację tych kredytów do kategorii aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu.

Klasyfikacja i wycena

Aktywa finansowe

Zgodnie z MSSF 9 istnieją trzy kategorie wyceny instrumentów finansowych:

- (1) aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu,
- (2) aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- (3) aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Klasyfikacja do poszczególnej kategorii zależy od modelu biznesowego w ramach, którego dany instrument finansowy jest zarządzany oraz od charakterystyki umownych przepływów pieniężnych.

Model biznesowy

Model biznesowy to sposób zarządzania portfelem aktywów finansowych. Jego ocena zależy od intencji co do sposobu realizacji przepływów pieniężnych wynikających z tych aktywów, tj. czy będą one realizowane poprzez uzyskanie przepływów pieniężnych zgodnie z warunkami umownymi, czy poprzez sprzedaż tych aktywów, czy też z obu źródeł.

W przypadku realizacji przepływów pieniężnych w wyniku sprzedaży dla oceny modelu biznesowego istotny jest również motyw, dla którego sprzedaż jest podejmowana. Rozróżnia się sprzedaż aktywów finansowych o pogorszonej jakości kredytowej ze względu na zarządzanie ryzykiem kredytowym, sprzedaż aktywów na potrzeby zarządzania ryzykiem płynności finansowej i ryzykiem finansowym oraz sprzedaż podejmowaną w celu wypracowania zysków finansowych. W identyfikacji modelu biznesowego istotne są również inne czynniki, a w szczególności kryteria oceny wyników finansowych danego portfela aktywów, np. marża odsetkowa, zmiany wartości godziwej, zrealizowane wyniki ze sprzedaży.

Umowne przepływy pieniężne

Ocena charakterystyki umownych przepływów pieniężnych składnika aktywów finansowych ma na celu weryfikację, czy warunki umowy powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty (tzw. kryterium SPPI – ang. solely payments of principal and interest).

Jako kwotę główną na potrzeby testu SPPI przyjmuje się wartość godziwą składnika aktywów finansowych w momencie początkowego ujęcia.

Jako odsetki od kwoty głównej przyjmuje się zapłatę za wartość pieniądza w czasie, wynagrodzenie za ponoszone ryzyko kredytowe i inne rodzaje ryzyka, koszty administracyjne i marżę zysku.

Zasady klasyfikacji

Aktywa finansowe, których przepływy pieniężne mają cechy jedynie spłaty kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej są klasyfikowane do kategorii wyceny:

- wg zamortyzowanego kosztu, jeżeli utrzymywane są w modelu biznesowym, którego celem jest realizacja przepływów pieniężnych zgodnie z warunkami umownymi,
- w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, jeżeli utrzymywane są w modelu biznesowym, którego celem jest realizacja przepływów pieniężnych zgodnie z warunkami umownymi lub poprzez sprzedaż.

Aktywa finansowe, których przepływy pieniężne są zmodyfikowane w ten sposób, że mają cechy inne niż jedynie spłata kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej są klasyfikowane do kategorii wyceny wg wartości godziwej przez wynik finansowy niezależnie od modelu biznesowego. Do tej kategorii klasyfikowane są również aktywa finansowe zarządzane zgodnie z modelem biznesowym, w ramach którego dokonuje się sprzedaży aktywów celem wypracowania zysków finansowych, oceny wyników na podstawie zmian wartości godziwej i wyników ze

sprzedaży. Do tej kategorii zalicza się również zawsze instrumenty pochodne niebędące instrumentami zabezpieczającymi.

Na dzień 1 stycznia 2018 r., tj., dzień pierwszego zastosowania MSSF 9, Alior Bank utrzymuje portfel aktywów finansowych wynikający z kart kredytowych oraz wykorzystanych limitów kredytowych w rachunku bieżącym, których oprocentowanie oparte jest na formule określonego mnożnika stopy referencyjnej NBP. Na potrzeby sporządzania bilansu otwarcia na dzień 1 stycznia 2018 r., zaklasyfikowano te aktywa finansowe do kategorii wyceny wg zamortyzowanego kosztu z uwagi na toczące się dyskusje w sektorze bankowym w Polsce w związku z listem Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 12 grudnia 2017 r. w zakresie klasyfikacji konsumenckich produktów kredytowych zawierających formułę oprocentowania opartą o mnożnik o wartości większej niż 1 oraz oczekiwania Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie zmiany przedmiotowych zapisów umownych powodujących niezdanie testu umownych przepływów pieniężnych. W związku z zaistniałą sytuacją Alior Bank jest w trakcie ustalania rodzaju, zakresu oraz terminu działań w zakresie m.in. zmiany budzących wątpliwości z punktu widzenia klasyfikacji zgodnie z MSSF 9 zapisów umownych w celu spełnienia wymogów testu umownych przepływów pieniężnych umożliwiających klasyfikację tych kredytów do kategorii aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu. Portfel ten stanowi ok.800 milionów czyli 1,54 % należności od klientów.

Klasyfikacja

Na dzień 1 stycznia 2018 r. Alior Banku dokonał przeglądu posiadanego portfela aktywów finansowych pod kątem zasad klasyfikacji MSSF 9. Przegląd obejmował:

- identyfikację modeli biznesowych stosowanych przez Bank w oparciu o sposób raportowania i oceny wyników finansowych, sposób wynagrodzenia kadry kierowniczej,
- przypisanie poszczególnych portfeli aktywów finansowych do odpowiednich modeli biznesowych,
- ocenę charakterystyki umownych przepływów pieniężnych dla poszczególnych składników aktywów finansowych,
- analizę przypadków sprzedaży składników aktywów finansowych wraz z uzasadnieniem biznesowym dokonywania sprzedaży oraz jej częstotliwości,
- analizę klauzul umownych mogących wpływać na przepływy pieniężne,

Dodatkowo Bank zidentyfikował zakupione składniki aktywów finansowych dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe. Tego rodzaju aktywa finansowe zostały nabyte w związku z połączeniem z wydzieloną częścią Banku BPH w 2016 r. oraz Bankiem Meritum w 2015 r.

W efekcie do kategorii wyceny wg zamortyzowanego kosztu zaliczono udzielone klientom kredyty i pożyczki oraz dłużne papiery wartościowe (obligacje skarbowe) o charakterze inwestycyjnym. Zgodnie z zasadami MSR 39 stosowanymi do dnia 31 grudnia 2017 r. pozycje zaliczane były odpowiednio do kategorii pożyczek i należności oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży i utrzymywanych do zapadalności.

Do kategorii wyceny w wartości godziwej przez inne całkowite dochody zaliczono dłużne papiery wartościowe, które do dnia 31 grudnia 2017 r. są klasyfikowane, jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży. Te pozycje obejmują głównie portfel papierów wartościowych stanowiący zabezpieczenie płynności finansowej (głównie obligacje skarbowe, obligacje korporacyjne, akcje i udziały niespełniające definicji instrumentu kapitałowego).

Kategoria wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmuje instrumenty pochodne niebędące instrumentami zabezpieczającymi w zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń oraz portfel papierów wartościowych o charakterze handlowym (obligacje skarbowe i obligacje korporacyjne). Do dnia 31 grudnia 2017 r. zgodnie z MSR 39 pozycje te były kwalifikowane, jako aktywa finansowe przeznaczone do obrotu.

Zobowiązania finansowe

Zastosowanie MSSF 9 nie ma istotnego wpływu na zmianę klasyfikacji zobowiązań finansowych do kategorii zobowiązań finansowych. Instrumenty pochodne oraz zobowiązania finansowe z tytułu krótkiej sprzedaży są wycenione na dzień 1 stycznia 2018 r. w wartości godziwej przez wynik finansowy. Pozostałe pozycje zobowiązań finansowych są wycenione wg zamortyzowanego kosztu.

Dodatkowo gwarancje finansowe są wycenione w wartości wyższej z wartości odpisu na oczekiwane straty kredytowe i kwoty początkowo ujętej pomniejszonej o skumulowaną kwotę dochodów.

Oczekiwane straty kredytowe

Zgodnie z MSSF 9, dla wszystkich aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, Bank dokonuje oszacowania odpisów na oczekiwane straty kredytowe. Koncepcja strat oczekiwanych zastępuje koncepcję strat poniesionych obowiązującą w MSR 39.

Horyzont tworzenia odpisów

Straty oczekiwane są szacowane w horyzoncie 12 miesięcy lub w horyzoncie dożywotnim (life-time), według poniższej zasady:

- Koszyk1 – Aktywa, dla których nie nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego od początkowego ujęcia => horyzont 12 najbliższych miesięcy
- Koszyk 2 – Aktywa, dla których nastąpił istotny wzrost ryzyka kredowego jednak nie występują przesłanki utraty wartości => horyzont life-time
- Koszyk 3 – Aktywa, dla których występują przesłanki utraty wartości => horyzont life-time

Identyfikacja istotnego pogorszenia ryzyka kredytowego

Zasady rozpoznawania przesłanek utraty wartości pozostają niezmiennie wobec zasad stosowanych w MSR39. Bank stosuje pełną zasadę zarażania(ang. cross-default) tzn. identyfikacja przesłanki na jakimkolwiek zaangażowaniu klienta powoduje klasyfikację do portfela z przesłankami utraty wartości wszystkich jego zaangażowań.

Zasady identyfikacji istotnego wzrostu ryzyka kredytowego od początkowego ujęcia oparte są na kombinacji:

- przesłanek o charakterze jakościowym i
- przesłanek o charakterze ilościowym.

Do przesłanek o charakterze jakościowym Bank zalicza:

- występowanie przeterminowania przekraczającego 30 dni
- klasyfikację klienta na listę podwyższonego ryzyka („watch lista”)
- forbearance (tj. przebywania klienta w okresie po-restrukturyzacyjnego probabation)

Do przesłanek o charakterze ilościowym Bank zalicza:

- wzrost powyżej zdefiniowanych progów istotności, skumulowanego prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania w okresie do zapadalności ustalonego pomiędzy datą udzielenia zaangażowania a datą wyceny.
- progi istotności definiowane są na poziomie homogenicznych segmentów z uwzględnieniem jakości kredytowej poszczególnych populacji.

Identyfikacja przesłanek istotnego pogorszenia ryzyka kredytowego dokonywana jest na poziomie pojedynczej ekspozycji.

Oszacowane strat oczekiwanych

Oszacowanie strat oczekiwanych dla ekspozycji desygnowanych do Koszyka 1 lub Koszyka 2 dokonywane jest w oparciu o:

- szacowaną wartość ekspozycji w momencie niewykonania zobowiązania (model EAD)
- szacowany rozkład ryzyka niewykonania zobowiązania w ciągu życia ekspozycji (model life-time PD)
- szacowany poziom straty w przypadku niewywiązania się klienta z zobowiązań (model LGD).

Dla koszyka 1, horyzont oszacowania obejmuje okres najbliższych 12 miesięcy (lub zapadalności o ile krótszy). Dla koszyka 2, horyzont oszacowania obejmuje okres do spodziewanej zapadalności.

Model EAD obrazuje spodziewany rozkład zaangażowania danej ekspozycji kredytowej w okresie do zapadalności. Dla produktów z harmonogramami spłat, model oparty jest na przepływach kontraktowych modyfikowanych o efekt przedpłat / niedopłat. Dla produktów bez harmonogramów spłat, model oparty jest na średnim spodziewanym wykorzystaniu przyznanego limitu kredytowego.

Model life-time PD stosowany do oszacowania strat kredytowych jest tożsamy z modelem wykorzystywanym do oceny występowania istotnego pogorszenia jakości kredytowej.

Model LGD obrazuje spodziewany poziom straty z ekspozycji, w przypadku której nastąpi niewywiązanie się klienta z zobowiązań. Uwzględnia wszystkie możliwe ścieżki/scenariusze odzyskiwalności w tym wycenę indywidualnych zabezpieczeń każdej z transakcji.

Straty oczekiwane w horyzoncie life-time są szacowane z uwzględnieniem przyszłych warunków makroekonomicznych w wariantach wieloscenariuszowym.

Oszacowanie strat oczekiwanych dla ekspozycji desygnowanych do Koszyka 3 pozostaje niezmiennie wobec zasad MSR 39.

Proces estymacji strat oczekiwanych

Estymacja strat oczekiwanych, w tym transfer ekspozycji pomiędzy koszykami, dokonywana jest w pełni zautomatyzowanym, dedykowanym systemie, który w trybie dziennym obrazuje stan i wycenę dla każdej z ekspozycji. Proces ewidencji księgowej wyników wyceny został w pełni zautomatyzowany.

Walidacja

Wszystkie modele wykorzystywane w oszacowaniu utraty wartości w MSSF9 zostały poddane procesowi niezależnej wewnętrznej walidacji, która zakończyła się wynikiem pozytywnym.

Ekspozycje nabyte w utracie wartości (POCI)

Dla ekspozycji nabytych w utracie wartości, bez względu na bieżącą jakość kredytową, Bank dokonuje oszacowania oczekiwanych strat kredytowych w horyzoncie life-time. Wycena tych ekspozycji dokonywana jest z wykorzystaniem standardowych modeli z uwzględnieniem stóp dyskontowych skorygowanych o ryzyko (tzw. CEIR). Stopa CEIR jest stopą wykorzystaną do wyceny do wartości godziwej ekspozycji w dacie nabycia.

Dla ekspozycji POCI, odpis stanowi skumulowane zmiany oczekiwanych strat kredytowych pomiędzy ich bieżącym oszacowaniem, a poziomem ustalonym w dniu nabycia ekspozycji. W przypadku spadku szacowanego strat kredytowych, odpis przyjmuje formę korekty zwiększającej wartość brutto ekspozycji (tzw. nadpis).

Rachunkowość zabezpieczeń.

Na podstawie przepisu MSSF 9 7.2.21 Alior Bank zdecydował kontynuować stosowanie zasad rachunkowości zabezpieczeń wynikających z MSR 39. W związku z tym w zakresie rachunkowości zabezpieczeń nie dokonano zmiany zasad rachunkowości.

Dane porównawcze

Zgodnie z przepisami MSSF 9 Alior Bank podjął decyzję o skorzystaniu ze zwolnienia z przekształcenia danych porównawczych dla okresów wcześniejszych prezentowanych w sprawozdaniach finansowych za okresy rozpoczynające się w dniu 1 stycznia 2018 r. lub później w związku z pierwszym zastosowaniem MSSF 9. Zmiany wartości bilansowych aktywów i zobowiązań finansowych wynikające z zastosowania MSSF 9 są ujęte w kapitale własnym na dzień 1 stycznia 2018 r. jako wynik z lat ubiegłych.

Podsumowanie wpływu wdrożenia MSSF 9 na sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 1 stycznia 2018 w porównaniu do danych wg MSR 39 na dzień 31 grudnia 2017. Poniższa tabela dotyczy tylko Banku, gdyż wpływ w pozostałych spółkach nie był istotny dla tego ujawnienia.

AKTYWA	Klasyfikacja zgodnie z MSR 39	Klasyfikacja zgodnie z MSSF 9	Wartość bilansowa zgodnie z MSR 39 na 31.12.2017	Szacunkowy wpływ wdrożenia MSSF 9 na 01.01.2018			Nowa wartość bilansowa zgodnie z MSSF 9 na 01.01.2018
				wpływ zmiana klasyfikacji i wyceny (1)	wpływ utrata wartości (2)	Wpływ razem (1)+(2)	
Kasa i środki w banku centralnym	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	965 391	0	0	0	965 391
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	452 551	0	0	0	452 551
		Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	9 649 751	105		105	9 649 856
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	2 384 004	4 538	-1 946	2 592	2 386 596
		Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	38 569	0	0	0	38 569
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	1 117 894	0	-1 018	-1 018	1 116 876
Pochodne instrumenty zabezpieczające	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	87 785	0	0	0	87 785
Należności od banków	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	901 629	0	-4	-4	901 625
Należności od klientów	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	51 266 640	0	-905 284	-905 284	50 361 356
Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży/ Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu /Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	408 911	0	0	0	408 911
Aktywa z tytułu podatku dochodowego			569 580			264 290	833 870
Pozostałe aktywa			626 440	0	564	564	627 004
AKTYWA RAZEM			68 469 145	4 643	-907 688	-638 755	67 830 390

ZOBOWIĄZANIA	Klasyfikacja zgodnie z MSR 39	Klasyfikacja zgodnie z MSSF 9	Wartość bilansowa zgodnie z MSR 39 na 31.12.2017	Szacunkowy wpływ wdrożenia MSSF 9 na 01.01.2018			Nowa wartość bilansowa zgodnie z MSSF 9 na 01.01.2018
				wpływ zmiana klasyfikacji i wyceny (1)	wpływ utrata wartości (2)	Wpływ razem (1)+(2)	
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	435 878	0	0	0	435 878
Zobowiązania wobec banków	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	891 645	0	0	0	891 645
Zobowiązania wobec klientów	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	57 614 493	0	0	0	57 614 493
Pochodne instrumenty zabezpieczające	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	5 419	0	0	0	5 419
Rezerwy			90 457	0	118 669	118 669	209 126
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego			104 413			68 576	172 989
Zobowiązania razem			59 142 305	0	118 669	187 245	59 329 550
Kapitał akcyjny			1 292 636			0	1 292 636
Kapitał zapasowy			4 820 048			0	4 820 048
Kapitał z aktualizacji wyceny			13 944			10 629	24 573
Pozostałe kapitały rezerwowe			183 824			0	183 824
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą			594			0	594
Niepodzielony wynik z lat ubiegłych oraz zysk bieżącego roku			449 481			-836 629	-387 148
Udziały niekontrolujące			1 322			0	1 322
Kapitały własne			6 761 849			-826 000	5 935 849
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY RAZEM			65 904 154	0	118 669	-638 755	65 265 399

W zakresie należności od klientów, z tytułu wdrożenia MSSF 9 zastosowano również (bez wpływu na wartość netto):

- wdrożenie zmian w definicji wartości bilansowej brutto w zakresie odsetek dla ekspozycji z utratą wartości, które z dniem 1 stycznia 2018 powiększają symetrycznie wartość ekspozycji brutto i odpis aktualizujący (w kwocie 193,8 PLN MM)
- przekształcenie w bilansie aktywów nabytych w utracie wartości (tzw. POCI), poprzez skorygowanie wartości brutto i odpisów w kwocie 629,8 PLN MM

Wpływ na wymogi kapitałowe

12 grudnia 2017 r. Parlament Europejski i Rada UE przyjęli Rozporządzenie nr 2017/2395 zmieniające rozporządzenie (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do rozwiązań przejściowych dotyczących złagodzenia wpływu

wprowadzenia MSSF 9 na fundusze własne oraz dotyczących traktowania, jako duże ekspozycje niektórych ekspozycji wobec podmiotów sektora publicznego denominowanych w walucie krajowej dowolnego państwa członkowskiego. Niniejsze rozporządzenie weszło w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i znajduje zastosowanie od dnia 1 stycznia 2018 r. Parlament Europejski oraz Rada (UE) uznały, że stosowanie MSSF 9 może doprowadzić do nagłego zwiększenia odpisów na oczekiwane straty kredytowe, a co za tym idzie do spadku kapitału podstawowego Tier I.

Rozporządzenie w sprawie amortyzacji wpływu MSSF 9 na Tier I przewiduje przede wszystkim możliwość zastosowania odpowiednich mnożników w kolejnych latach okresu przejściowego począwszy od 2018 r., które wynoszą odpowiednio: 95%, 85%, 70%, 50%, 25%, w przypadku gdy bilans otwarcia na dzień pierwszego zastosowania MSSF 9 odzwierciedla spadek kapitału podstawowego Tier I w wyniku zwiększonych rezerw na oczekiwane straty kredytowe, łącznie z odpisem na oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia z tytułu aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe, w porównaniu z bilansem zamknięcia.

Alior Bank SA, po analizie wymogów Rozporządzenia nr 2017/2395, zdecydował o zastosowaniu przepisów przejściowych przewidzianych przez niniejsze rozporządzenie, co oznacza, że na potrzeby oceny adekwatności kapitałowej Banku nieuwzględniany będzie pełen wpływ wdrożenia MSSF.

W ramach wpływu MSSF 9 na adekwatność kapitałową Bank rozlicza powstałe z tytułu wejścia w życie MSSF 9 dodatkowe aktywo z tytułu podatku odroczonego. W związku z tym rozliczeniem, powstaje pozycja odliczana od kapitału Tier 1 zgodnie z art. 36 ust. 1 lit c Rozporządzenia CRR wpływająca negatywnie na rozpoznawany efekt wdrożenia MSSF9.

Poniższa tabela przedstawia wpływ zastosowania MSSF 9 po raz pierwszy na adekwatność kapitałową z uwzględnieniem i bez uwzględnienia okresu przejściowego

	Wpływ MSSF 9 z uwzględnieniem okresu przejściowego	Wpływ MSSF 9 bez uwzględnienia okresu przejściowego
Łączny kapitał (TIER 1, TIER 2)	7 573 430	6 520 062
Całkowity wymóg kapitałowy	4 039 819	3 958 447
Łączny współczynnik kapitałowy	15,00%	13,18%

- **MSSF 15 Przychody z umów z klientami**

Ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r.

Zasady przewidziane w MSSF 15 dotyczyć będą wszystkich umów skutkujących przychodami. Fundamentalną zasadą nowego standardu jest ujmowanie przychodów w momencie transferu towarów lub usług na rzecz klienta, w wysokości ceny transakcyjnej. Wszelkie towary lub usługi sprzedawane w pakietach, które da się wyodrębnić w ramach pakietu, należy ujmować oddzielnie, ponadto wszelkie upusty i rabaty dotyczące ceny transakcyjnej należy co do zasady alokować do poszczególnych elementów pakietu. W przypadku, gdy wysokość przychodu jest zmienna, zgodnie z nowym standardem kwoty zmienne są zaliczane do przychodów, o ile istnieje duże prawdopodobieństwo, że w przyszłości nie nastąpi odwrócenie ujęcia przychodu w wyniku przeszacowania wartości. Ponadto, zgodnie z MSSF 15 koszty poniesione w celu pozyskania i zabezpieczenia kontraktu z klientem należy aktywować i rozliczać w czasie przez okres konsumowania korzyści z tego kontraktu. Bank ocenił wszystkie elementy modelu rozpoznania przychodu wg MSSF 15. W efekcie Bank nie zidentyfikował istotnych różnic w rozpoznaniu przychodów pomiędzy wymogami MSR 18 a MSSF 15. W związku z tym wdrożenie MSSF 15 nie miało wpływu na kapitały Banku.

- **MSSF 16 Leasing**

Ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. Nowy standard ustanawia zasady ujęcia, wyceny, prezentacji oraz ujawnień dotyczących leasingu. Wszystkie transakcje leasingu skutkują uzyskaniem przez leasingobiorcę prawa do użytkowania aktywa oraz zobowiązania z tytułu obowiązku zapłaty. Tym samym, MSSF 16 znosi klasyfikację leasingu operacyjnego i leasingu finansowego zgodnie z MSR 17 i wprowadza jeden model dla ujęcia księgowego leasingu przez leasingobiorcę. Leasingobiorca będzie zobowiązany ująć: (a) aktywa i zobowiązania dla wszystkich transakcji leasingu zawartych na okres powyżej 12 miesięcy, za wyjątkiem sytuacji, gdy dane aktywo jest niskiej wartości; oraz (b) amortyzację leasingowanego aktywa odrębnie od odsetek od zobowiązania leasingowego w sprawozdaniu z wyników.

W ocenie Banku zastosowanie nowego standardu będzie miało wpływ na ujmowanie, prezentację, wycenę oraz ujawnienia aktywów będących przedmiotem leasingu operacyjnego oraz odpowiadających im zobowiązań w sprawozdaniu finansowym Banku, jako leasingobiorcy.

Standardy i interpretacje, które nie są jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską:

- **Pozostałe zmiany**

Zmiany do MSSF 10 oraz MSR 28 dotyczące sprzedaży lub wniesienia aktywów przez inwestora do wspólnego przedsięwzięcia lub jednostki stowarzyszonej. Zmiany do MSSF 4, Umowy ubezpieczeniowe w zakresie wdrożenia MSSF 9 oraz zmiany do MSSF 2 Płatności w formie akcji własnych, Bank uważa, że zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich początkowego zastosowania.

Zmiany w MSR 40 oraz poprawki do MSSF 2014-2016 (MSSF 1, MSR 28) nie będą miały wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej.

4.2 Zmiany prezentacyjne i objaśnienie różnic w stosunku do publikowanych wcześniej sprawozdań finansowych

Przekształcenie danych porównawczych w związku z rozliczeniem nabycia Podstawowej Działalności Banku BPH SA

W związku z zakończeniem procesu ostatecznego rozliczenia nabycia Podstawowej Działalności Banku BPH, o którym mowa w punkcie 1.1 niniejszego sprawozdania dokonano retrospektywnego przekształcenia danych na 31 grudnia 2016 roku. W notach przedstawionych poniżej dane, które uległy przekształceniu w porównaniu do wersji opublikowanej mają wyraźne oznaczenie, iż są przekształcone. W przypadku danych, które nie uległy zmianie taki opis nie występuje. Dodatkowe informacje związane z tym rozliczeniem przedstawiono w nocie 44.

AKTYWA	31.12.2016 zatwierdzone	Korekta	31.12.2016 przekształcone
Kasa i środki w banku centralnym	1 082 991	0	1 082 991
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	419 551	0	419 551
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	9 357 734	16 912	9 374 646
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	1 954	0	1 954
Pochodne instrumenty zabezpieczające	71 684	0	71 684
Należności od banków	1 366 316	0	1 366 316
Należności od klientów	46 278 414	-31 226	46 247 188
Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	366 984	0	366 984
w tym aktywa zastawione	29 783	0	29 783
Rzeczowe aktywa trwałe	485 796	0	485 796
Wartości niematerialne	516 444	0	516 444

AKTYWA	31.12.2016 zatwierdzone	Korekta	31.12.2016 przekształcone
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	679	0	679
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	531 063	9 199	540 262
Odroczone	531 063	9 199	540 262
Pozostałe aktywa	729 935	-43 939	685 996
AKTYWA RAZEM	61 209 545	-49 054	61 160 491

ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY	31.12.2016 zatwierdzone	Korekta	31.12.2016 przekształcone
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	298 314	0	298 314
Zobowiązania wobec banków	428 640	0	428 640
Zobowiązania wobec klientów	51 368 701	0	51 368 701
Pochodne instrumenty zabezpieczające	6 119	0	6 119
Rezerwy	286 815	0	286 815
Pozostałe zobowiązania	1 439 304	-6 003	1 433 301
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	13 945	0	13 945
Bieżące	13 190	0	13 190
Odroczone	755	0	755
Zobowiązania podporządkowane	1 164 794	0	1 164 794
Kapitał akcyjny	1 292 578	0	1 292 578
Kapitał zapasowy	4 185 843	0	4 185 843
Kapitał z aktualizacji wyceny	-71 615	0	-71 615
Pozostałe kapitały rezerwowe	183 957	0	183 957
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	-22	0	-22
Niepodzielony wynik z lat ubiegłych	-7 085	0	-7 085
Zysk/strata bieżącego roku	618 278	-43 051	575 227
Udziały niekontrolujące	979	0	979
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY RAZEM	61 209 545	-49 054	61 160 491

	01.01.2016 – 31.12.2016 zatwierdzone	Korekta	01.01.2016 – 31.12.2016* Dane przekształcone
Przychody z tytułu odsetek	2 938 474	0	2 938 474
Koszty z tytułu odsetek	-992 425	0	-992 425
Wynik z tytułu odsetek	1 946 049	0	1 946 049
Przychody z tytułu dywidend	68	0	68
Przychody z tytułu prowizji i opłat	590 701	0	590 701
Koszty z tytułu prowizji i opłat	-259 567	0	-259 567
Wynik z tytułu prowizji i opłat	331 134	0	331 134
Wynik handlowy i wynik z rewaluacji	320 509	0	320 509
Wynik zrealizowany na pozostałych instrumentach finansowych	21 919	0	21 919
Pozostałe przychody operacyjne	113 084	0	113 084
Pozostałe koszty operacyjne	-52 065	0	-82 165
Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	61 019	0	61 019
Zysk z tytułu nabycia wydzielonej części BPH	508 056	-43 051	465 005
Koszty działania grupy	-1 566 560	0	-1 566 560
Wynik z odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw	-799 887	0	-799 887
Podatek bankowy	-130 893	0	-130 893
Zysk brutto	691 414	-43 051	648 363
Podatek dochodowy	-73 337	0	-73 337
Zysk netto	618 077	-43 051	575 026
Zysk netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	618 278	-43 051	575 227
Strata netto przypadająca udziałom niekontrolującym	-201	0	-201

Zmiany prezentacyjne

W porównaniu do skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego na dzień 31.12.2016 r. prezentacja przychodów i kosztów odsetkowych w zakresie instrumentów pochodnych została zmieniona w celu lepszego odzwierciedlenia charakteru ekonomicznego tych transakcji.

Pozycja z rachunku zysków i strat	Dane ze sprawozdania 01.01.2016- 31.12.2016	Zmiana 01.01.2016- 31.12.2016	Dane przekształcone 01.01.2016- 30.09.2016
Przychody z tytułu odsetek	2 938 474	-294 593	2 643 881
Przychody odsetkowe od instrumentów finansowych w kategoriach wg zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej	2 486 934	0	2 486 934
lokaty terminowe	1 521	0	1 521
kredyty	2 324 403	0	2 324 403
aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	128 274	0	128 274
skupione wierzytelności	11 564	0	11 564
inne	21 172	0	21 172
Pozostałe przychody odsetkowe	451 540	-294 593	156 947
rachunki bieżące	18 958	0	18 958
lokaty jednodniowe	1 185	0	1 185
instrumenty pochodne	431 397	-294 593	136 804
Koszty z tytułu odsetek	-992 425	294 593	-697 832
Koszty odsetkowe od instrumentów finansowych w kategorii wg zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej	-544 770	0	-544 770
depozyty terminowe	-400 393	0	-400 393
operacje papierami wartościowymi z przyrzeczeniem odkupu	-13 837	0	-13 837
zabezpieczenia pieniężne	-3 446	0	-3 446
emisja własna	-124 139	0	-124 139
inne	-2 955	0	-2 955
Pozostałe koszty odsetkowe	-447 655	294 593	-153 062
depozyty bieżące	-48 402	0	-48 402
instrumenty pochodne	-399 253	294 593	-104 660
Wynik z tytułu odsetek	1 946 049	0	1 946 049

5 Segmenty działalności

Opis segmentów

Alior Banku SA prowadzi działalność biznesową w ramach segmentów oferujących określone produkty i usługi adresowane do określonych grup klientów. Sposób podziału segmentów biznesowych zapewnia spójność z modelem zarządzania sprzedażą i oferowania klientom kompleksowej oferty produktowej obejmującej zarówno tradycyjne produkty bankowe, jak również bardziej złożone produkty o charakterze inwestycyjnym.

Działalność bankowa obejmuje trzy podstawowe segmenty biznesowe:

- segment detaliczny;
- segment biznesowy;
- działalność skarbową;

Podstawowe produkty dla osób fizycznych to:

- produkty kredytowe: pożyczki gotówkowe; karty kredytowe; linie kredytowe w rachunku bieżącym; kredyty na nieruchomości;
- produkty depozytowe: lokaty terminowe; konta oszczędnościowe;
- produkty maklerskie oraz fundusze inwestycyjne;

- konta osobiste;
- usługi transakcyjne: wpłaty i wypłaty gotówkowe; wykonywanie przelewów;
- transakcje wymiany walut.

Podstawowe produkty dla podmiotów gospodarczych to:

- produkty kredytowe: limity debetowe w rachunkach bieżących; kredyty obrotowe; kredyty inwestycyjne; karty kredytowe;
- produkty depozytowe: lokaty terminowe;
- rachunki bieżące i pomocnicze;
- usługi transakcyjne: wpłaty i wypłaty gotówkowe; wykonywanie przelewów;
- produkty skarbowe: transakcje wymiany walut (również wymiany walut na termin), produkty pochodne.

Podstawowym elementem analizy jest dochodowość segmentów detalicznego i biznesowego. Dochodowość obejmuje:

- przychody z tytułu marży pomniejszone o koszt finansowania (stawka, po jakiej oddział rozlicza się z Departamentem Skarbu);
- przychody prowizyjne;
- przychody z transakcji skarbowych oraz wymiany walutowej realizowanych przez klientów;
- pozostałe przychody i koszty operacyjne.

Dochody segmentu detalicznego obejmują również dochody ze sprzedaży produktów maklerskich (m.in. przychody z prowadzenia rachunków brokerskich, pośrednictwa w obrocie papierami wartościowymi oraz przychody z tytułu dystrybucji jednostek funduszy inwestycyjnych).

Dochody segmentu biznesowego obejmują również dochody z portfela kredytów samochodowych.

Pozycja Działalność skarbową obejmuje efekty zarządzania pozycją globalną – płynnościową i walutową, wynikającą z działalności jednostek Banku.

W przedstawionych poniżej rachunkach zysków i strat w podziale na segmenty występuje tak zwana pozycja uzgodnieniowa. Pozycje te obejmują:

- wewnętrzny wynik odsetkowy naliczony od salda odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości;
- niealokowane do jednostek biznesowych koszty prowizyjne (m.in. koszty obsługi gotówki, koszty korzystania z bankomatów, koszty przelewów krajowych i zagranicznych);
- niezwiązane bezpośrednio z działalnością segmentów biznesowych pozostałe koszty i przychody operacyjne.

Wyniki i wolumeny w podziale na segmenty za rok zakończony 31 grudnia 2017 r.

	Klienci indywidualni	Klienci biznesowi	Działalność skarbową	Segmenty biznesowe razem	Pozycje uzgodnieniowe	Grupa razem
Wynik odsetkowy zewnętrzny	1 830 336	1 011 814	-1 082	2 841 068	0	2 841 068
przychody zewnętrzne	2 173 382	1 289 199	138 550	3 601 131	0	3 601 131
koszty zewnętrzne	-343 046	-277 385	-139 632	-760 063	0	-760 063
Wynik odsetkowy wewnętrzny	-16 042	-263 953	279 995	0	0	0
przychody wewnętrzne	843 894	186 031	2 789 704	3 819 629	0	3 819 629
koszty wewnętrzne	-859 936	-449 984	-2 509 709	-3 819 629	0	-3 819 629
Wynik z tytułu odsetek	1 814 294	747 861	278 913	2 841 068	0	2 841 068
Przychody z tytułu opłat i prowizji	355 914	408 185	-969	763 130	64 746	827 876
Koszty z tytułu opłat i prowizji	-213 862	-158 512	-12 179	-384 553	9 701	-374 852
Wynik z tytułu opłat i prowizji	142 051	249 674	-13 148	378 577	74 447	453 024
Przychody z tytułu dywidend	0	0	0	0	31	31
Wynik handlowy	4 181	49 819	314 956	368 956	0	368 956
Wynik zrealizowany na pozostałych instrumentach finansowych	117 006	174 518	-284 616	6 908	0	6 908
Pozostałe przychody operacyjne	171 457	22 886	-60	194 284	-67 201	127 083
Pozostałe koszty operacyjne	-53 612	-44 133	1 330	-96 416	11 687	-84 729
Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	117 845	-21 247	1 270	97 868	-55 514	42 354

	Klienci indywidualni	Klienci biznesowi	Działalność skarbowa	Segmety biznesowe razem	Pozycje uzgodnieniowe	Grupa razem
Wynik razem przed uwzględnieniem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	2 195 377	1 200 625	297 375	3 693 377	18 964	3 712 341
Wynik z odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	-485 800	-413 500	0	-899 300	-30 317	-929 617
Wynik po uwzględnieniu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	1 709 577	787 125	297 375	2 794 077	-11 353	2 782 724
Koszty działania banku	-1 506 398	-534 353	-5 301	-2 046 052	0	-2 046 052
Zysk/strata brutto	203 179	252 772	292 074	748 025	-11 353	736 672
Podatek dochodowy	0	0	0	0	-221 055	-221 055
Zysk/strata netto	203 179	252 772	292 074	748 025	-232 408	515 617
Amortyzacja						-177 040
Aktywa	41 235 031	27 643 418	45 751	68 924 200	569 580	69 493 780
Zobowiązania	40 221 679	22 392 851	12 989	62 627 518	104 413	62 731 931

Wyniki i wolumenty w podziale na segmenty za rok zakończony 31 grudnia 2016 r.

Dane przekształcone	Klienci indywidualni	Klienci biznesowi	Działalność skarbowa	Segmety biznesowe razem	Pozycje uzgodnieniowe	Grupa razem
Wynik odsetkowy zewnętrzny	1 299 671	546 502	93 684	1 939 857	6 192	1 946 049
przychody zewnętrzne	1 640 530	895 476	101 242	2 637 248	6 633	2 643 881
koszty zewnętrzne	-340 859	-348 974	-7 558	-697 391	-441	-697 832
Wynik odsetkowy wewnętrzny	-43 001	-12 581	61 793	6 211	-6 211	0
przychody wewnętrzne	532 717	256 492	1 259 074	2 048 283	25	2 048 308
koszty wewnętrzne	-575 718	-269 073	-1 197 281	-2 042 072	-6 236	-2 048 308
Wynik z tytułu odsetek	1 256 670	533 921	155 477	1 946 068	-19	1 946 049
Przychody z tytułu opłat i prowizji	239 210	290 810	517	530 537	60 164	590 701
Koszty z tytułu opłat i prowizji	-121 213	-57 318	-35 896	-214 427	-45 140	-259 567
Wynik z tytułu opłat i prowizji	117 997	233 492	-35 379	316 110	15 024	331 134
Przychody z tytułu dywidend	0	0	0	0	68	68
Wynik handlowy	3 885	53 031	263 593	320 509	0	320 509
Wynik zrealizowany na pozostałych instrumentach finansowych	105 447	133 596	-217 124	21 919	0	21 919
Pozostałe przychody operacyjne	138 468	17 708	5 362	161 538	-48 454	113 084
Pozostałe koszty operacyjne	-13 859	-65	-1 686	-15 610	-36 455	-52 065
Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	124 609	17 643	3 676	145 928	-84 909	61 019
Wynik razem przed uwzględnieniem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	1 608 608	971 683	170 243	2 750 534	-70 015	2 680 519
Wynik z odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	-479 566	-288 937	0	-768 503	-31 384	-799 887
Wynik po uwzględnieniu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	1 129 042	682 746	170 243	1 982 031	-101 221	1 880 811
Zysk na okazijnym nabyciu	0	0	0	0	465 005	465 005
Koszty działania banku	-1 257 686	-435 454	-4 313	-1 697 453	0	-1 697 453
Zysk/strata brutto	-128 644	247 293	165 930	284 579	363 784	648 363
Podatek dochodowy	0	0	0	0	-73 337	-73 337
Zysk/strata netto	-128 644	247 293	165 930	284 579	290 447	575 026
Amortyzacja	0	0	0	0	0	-105 477
Aktywa	36 448 385	24 143 732	37 311	60 629 428	531 063	61 160 491
Zobowiązania	34 697 531	20 279 764	9 389	54 986 684	13 945	55 000 629

Przychody i koszty realizowane są głównie na terenie Polski. Uruchomiony oddział w Rumunii w 2017 roku poniósł stratę brutto w wysokości 30 219 tys. zł a w 2016 roku 6 166 tys. zł.

Noty do skonsolidowanego rachunku zysków i strat

6 Wynik z tytułu odsetek

6.1 Zasady rachunkowości

Przychody i koszty odsetkowe obejmują odsetki od instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu oraz instrumentów wycenianych do wartości godziwej, w tym instrumentów pochodnych zabezpieczających, z wyjątkiem instrumentów pochodnych zaliczanych do kategorii przeznaczone do obrotu. W wyniku odsetkowym ujmowane są także opłaty i prowizje bezpośrednio związane z powstaniem instrumentu finansowego (zarówno przychody, w tym część opłaty otrzymywanej od ubezpieczyciela za dystrybucję ubezpieczeń, jak i koszty, w tym zewnętrzne i wewnętrzne koszty inkrementalne) stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej.

Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą naliczania zamortyzowanego kosztu składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego oraz alokacji przychodów i kosztów z tytułu odsetek. Efektywna stopa procentowa jest stopą, która dyskontuje oszacowane przyszłe przepływy pieniężne do bilansowej wartości netto składnika aktywów lub zobowiązania finansowego. W przypadku aktywów finansowych lub grupy podobnych aktywów finansowych, dla których dokonano odpisu z tytułu utraty wartości, przychody odsetkowe są naliczane od wartości bieżącej należności (wartości pomniejszonej o odpis aktualizujący wartość), z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Przychody i koszty odsetkowe z tytułu instrumentów pochodnych, zaklasyfikowane do kategorii przeznaczonych do obrotu, są wykazywane w pozycji przychody i koszty odsetkowe wraz efektywną częścią zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Naliczone odsetki do otrzymania i do zapłacenia są prezentowane w pozycjach sprawozdania z sytuacji finansowej, których dotyczą.

6.2 Dane finansowe

	01.01.2017 – 31.12.2017	01.01.2016 – 31.12.2016
Przychody z tytułu odsetek	3 601 131	2 643 881
Przychody odsetkowe od instrumentów finansowych w kategoriach wg zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej	3 428 067	2 486 934
lokaty terminowe	1 064	1 521
kredyty	3 176 306	2 324 403
aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	165 562	128 274
skupione wierzytelności	33 710	11 564
operacje papierami wartościowymi z przyrzeczeniem odkupu	7 823	4 554
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	9 281	768
inne	34 321	15 850
Pozostałe przychody odsetkowe	173 064	156 947
rachunki bieżące	25 156	18 958
lokaty jednodniowe	1 558	1 185
instrumenty pochodne	146 350	136 804

	01.01.2017 – 31.12.2017	01.01.2016 – 31.12.2016
Koszty z tytułu odsetek	-760 063	-697 832
Koszty odsetkowe od instrumentów finansowych w kategorii wg zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej	-510 886	-544 770
depozyty terminowe	-345 903	-400 393
emisja własna	-136 979	-124 139
operacje papierami wartościowymi z przyrzeczeniem odkupu	-15 999	-13 837
zabezpieczenia pieniężne	-3 300	-3 446
inne	-8 705	-2 955
Pozostałe koszty odsetkowe	-249 177	-153 062
depozyty bieżące	-121 372	-48 402
instrumenty pochodne	-127 805	-104 660
Wynik z tytułu odsetek	2 841 068	1 946 049

Przychody odsetkowe obejmują, przede wszystkim, odsetki od kredytów, instrumentów pochodnych oraz odsetki i dyskonto od obligacji. Koszty z tytułu odsetek dotyczą głównie depozytów terminowych oraz emisji własnych.

W latach 2017 i 2016 wartość przychodów odsetkowych od kredytów z rozpoznaną utratą wartości wyniosła 243 769 tys. zł i 142 974 tys. zł.

6.3 Istotne szacunki i osądy - ujęcie przychodów z bancassurance

Bank uzyskiwane wynagrodzenia z dystrybucji produktów ubezpieczeniowych oferowanych w powiązaniu ze sprzedażą produktów kredytowych alokuje - zgodnie z treścią ekonomiczną transakcji – jako wynagrodzenie stanowiące:

- integralną część wynagrodzenia z tytułu oferowanego instrumentu finansowego;
- wynagrodzenie za usługę pośrednictwa;
- wynagrodzenie za świadczenie dodatkowych czynności wykonywanych w trakcie trwania umowy ubezpieczenia (rozliczane przez Grupę w okresie, w którym świadczone są usługi).

Ekonomiczny tytuł otrzymywanego wynagrodzenia determinuje sposób ujęcia w księgach Banku.

Model „względnej wartości godziwej” stosowany jest dla ustalenia podziału kwoty wynagrodzenia z ubezpieczeń oferowanych w powiązaniu z kredytami gotówkowymi i hipotecznymi oraz ubezpieczeń sprzedawanych bez powiązania z instrumentem finansowym.

Przyjęty przez Bank model „względnej wartości godziwej” polega na szacowaniu wartości godziwych poszczególnych elementów łącznej usługi sprzedaży kredytu wraz z ubezpieczeniem w celu ustalenia proporcji wartości godziwej obu usług. Zgodnie z tak ustaloną proporcją wartości godziwych następuje alokacja przychodu z wynagrodzenia z tytułu łącznej transakcji kredytu i ubezpieczenia do poszczególnych jej elementów. Dodatkowo, w celu ustalenia prawidłowej wysokości przychodu do rozliczania w czasie na przychody odsetkowe model uwzględnia tworzenie i aktualizację rezerwy na zwroty wynagrodzenia z tytułu pośrednictwa ubezpieczeniowego, w przypadku rezygnacji z ubezpieczenia przez Klienta. Adekwatna rezerwa ze względu na niepewność związaną z możliwością rezygnacji przez Klienta z ochrony ubezpieczeniowej w każdym momencie trwania umowy jest weryfikowana okresowo w podziale na poszczególne grupy produktów kredytowych. Wynagrodzenie Banku z tytułu dystrybucji ubezpieczenia jest pomniejszane o niepewny przychód związany z szacowanymi zwrotami z tytułu rezygnacji Klientów z ubezpieczenia.

Wynagrodzenie z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych oferowanych Klientom Banku w powiązaniu z produktami kredytowymi zgodnie z aktualizowanym okresowo modelem „względnej wartości godziwej kredytu” jest rozpoznawane po odroczeniu części wynagrodzenia na pokrycie przewidywanych zwrotów wynagrodzenia w związku z rezygnacją lub odstąpieniami przez Klientów od ubezpieczenia.

Bank uwzględnia również w rachunku zysków i strat przychody ze sprzedaży ubezpieczeń dystrybuowanych łącznie z oferowanymi kredytami samochodowymi i kredytami z ubezpieczeniem ochrony prawnej, które są w pełnej wysokości rozliczane w czasie wg efektywnej stopy procentowej.

Dodatkowo, Bank udostępnia Klientom skorzystanie z ochrony ubezpieczeniowej w formie innych ubezpieczeń niż powiązane ze sprzedażą produktów kredytowych, w tym ubezpieczeń od następstw nieszczęśliwych wypadków, zdrowotnych, komunikacyjnych, mieszkaniowych, turystycznych oraz z produktów inwestycyjnych (ubezpieczeniowe fundusze kapitałowe).

Przychody z dystrybucji tych produktów ujmowane są odpowiednio:

- produkty ubezpieczeniowe oparte na rozliczeniach miesięcznych zarówno z ubezpieczycielem, jak i z Klientami są rozpoznawane w rachunku zysków i strat w okresach miesięcznych;
- ze sprzedaży ubezpieczeń niepowiązanych ze sprzedażą produktów bankowych w tym: Unit Linked oraz Ubezpieczeń z Funduszem Kapitałowym ujmowane są jednorazowo w rachunku zysków i strat w momencie wykonania czynności w części dotyczącej wykonanej usługi pośrednictwa w sprzedaży, a w części dotyczącej wynagrodzenia za późniejszą obsługę są rozliczane w czasie metodą liniową. Analogicznie jak w przypadku produktów ubezpieczeniowych powiązanych z kredytem, model dla ubezpieczeń niepowiązanych uwzględnia również tworzenie i aktualizacje rezerwy na zwroty wynagrodzenia z tytułu ubezpieczenia, w przypadku rezygnacji z ubezpieczenia przez Klienta.

6.4 Analiza wrażliwości istotnych szacunków i osądów

W latach 2017 i 2016 w Banku stosowano metodę rozliczania w czasie kwoty wynagrodzenia z ubezpieczeń oferowanych w powiązaniu z kredytami gotówkowymi i hipotecznymi opartą na modelu „względnej wartości godziwej” odzwierciedlającym w najwłaściwszy sposób treść ekonomiczną transakcji. Szczegóły w nocie 6.3.

Szacunkowa analiza wrażliwości zmiany przychodu rozpoznanego przez Bank w 2017 r. w odniesieniu do przychodów z bancassurance przedstawia się następująco:

Rodzaj scenariusza	2017	2016
wzrost rezerwy na rezygnacje o 5 p.p	-9,86 mln spadek wyniku odsetkowego	-15,19 mln spadek wyniku odsetkowego
spadek rezerwy na rezygnacje o 5 p.p	+9,86 mln wzrost wyniku odsetkowego	+15,19 mln wzrost wyniku odsetkowego
wzrost przychodu rozpoznawanego jednorazowo o 1 p.p	+1,27 mln wzrost wyniku prowizyjnego	+661 tys. wzrost wyniku prowizyjnego
spadek przychodu rozpoznawanego jednorazowo o 1 p.p	-1,27 mln spadek wyniku prowizyjnego	-661 tys. spadek wyniku prowizyjnego

7 Wynik z tytułu prowizji i opłat

7.1 Zasady rachunkowości

Przychody z tytułu prowizji i opłat ujmuje się zasadniczo według zasady memoriału z chwilą wykonania usługi. Powstają one w wyniku świadczenia usług finansowych oferowanych przez Bank. Opłaty i prowizje niestanowiące integralnej części efektywnej stopy procentowej są rozliczane liniowo do rachunku zysków i strat i prezentowane, jako przychody lub koszty prowizyjne w przypadku, gdy prowizja pobierana jest lub płacona z góry za czynność niejednorazową, w okresie wynikającym z umowy. Pozostałe opłaty i prowizje związane z usługami finansowymi oferowanymi przez Bank, takie jak usługi zarządzania środkami pieniężnymi, usługi maklerskie, doradztwo inwestycyjne, planowanie finansowe, usługi bankowości inwestycyjnej oraz usługi zarządzania aktywami, jeśli są otrzymywane cyklicznie, są rozpoznawane w rachunku zysków i strat w momencie wykonania usługi.

7.2 Dane finansowe

	01.01.2017 – 31.12.2017	01.01.2016 – 31.12.2016
Przychody z tytułu prowizji i opłat	827 876	590 701
obsługa kart płatniczych, kredytowych	212 602	114 232
obsługa rachunków bankowych	133 819	110 947
prowizje maklerskie	118 420	74 405
wynagrodzenia z tyt. pośrednictwa sprzedaży ubezpieczeń	88 200	75 289
kredyty i pożyczki	88 927	63 727
przelewy	63 385	41 601
operacje kasowe	46 030	27 368
gwarancje, akredytywy, inkaso, promesy	13 468	14 261
skupione wierzytelności	13 847	8 970
działalność powiernicza	10 617	3 761
pozostałe prowizje	38 561	56 140
Koszty z tytułu prowizji i opłat	-374 852	-259 567
koszty transakcji kartowych i bankomatowych, w tym koszty wydanych kart	-154 842	-83 610
prowizje wypłacane agentom	-39 846	-35 011
ubezpieczenia produktów bankowych	-19 398	-25 956
koszty nagród dla klienta	-19 388	-24 191
prowizje za udostępnianie bankomatów	-28 316	-22 336
prowizje wypłacane podmiotom z tytułu umów na wykonywanie określonych czynności	-31 469	-12 112
prowizje maklerskie	-5 038	-3 699
działalność powiernicza	-3 158	-847
pozostałe prowizje	-73 397	-51 805
Wynik z tytułu prowizji i opłat	453 024	331 134

W związku z połączeniem Alior Banku SA z wydzieloną częścią Banku BPH SA, w skład przejętego majątku wchodziła działalność powiernicza, która aktualnie jest kontynuowana.

W ramach świadczonych przez Bank usług powierniczych Bank wykonuje między innymi następujące czynności:

- przechowywanie aktywów klienta,
- dokonywanie rozliczeń i rozrachunku transakcji,
- wypłata pożytków z papierów wartościowych,
- raportowanie stanów posiadania,
- pełnienie funkcji depozytariusza.

8 Wynik handlowy i wynik z rewaluacji

8.1 Zasady rachunkowości

Wynik handlowy obejmuje wyniki: na transakcjach walutowych; na transakcjach stopy procentowej, over hedge i na pozostałych instrumentach. Wynik z transakcji walutowych obejmuje wyniki: z wymiany; z transakcji SWAP (FX swap i CIRS z wymianą kapitału); Fx forward; z opcji walutowych oraz z rewaluacji aktywów i pasywów wyrażonych w walutach obcych. Wynik z transakcji stopy procentowej obejmuje wyniki: z kontraktów swap dla stóp procentowych; FRA oraz wynik z opcji na stopę procentową (CAP/FLOOR). Wynik nie obejmuje przychodów i kosztów odsetkowych z tytułu transakcji IRS i CIRS. Wynik z pozostałych instrumentów finansowych obejmuje wynik z towarowych instrumentów pochodnych (w tym forward, futures), wynik z opcji na indeksy giełdowe, koszyki indeksów oraz towary i wynik z obrotu kapitałowymi papierami wartościowymi.

8.2 Dane finansowe

	01.01.2017 – 31.12.2017	01.01.2016 – 31.12.2016
Wynik na rewaluacji	313 382	-42 265
Transakcje stopy procentowej	24 086	75 266
Wynik na pozostałych instrumentach zawiera wynik z obrotu dłużnymi papierami wartościowymi zaklasyfikowanymi, jako przeznaczone do obrotu jak i odsetki od nich	21 334	13 568
Transakcje walutowe	9 283	274 839
Część nieefektywna rachunkowości zabezpieczeń	871	-899
Wynik handlowy	368 956	320 509

9 Wynik zrealizowany na pozostałych instrumentach finansowych

9.1 Zasady rachunkowości

Zrealizowany wynik na pozostałych instrumentach finansowych zawiera zyski i straty powstałe w wyniku zbycia instrumentów finansowych zaklasyfikowanych do portfela dostępnych do sprzedaży oraz zyski i straty powstałe w wyniku odkupu emisji własnej.

9.2 Dane finansowe

	01.01.2017 – 31.12.2017	01.01.2016 – 31.12.2016
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	5 750	20 970
Emisja własna	1 403	971
przychody z odkupu	1 405	1 011
straty z odkupu	-2	-40
Certyfikaty inwestycyjne	-245	-22
Zrealizowany wynik na pozostałych instrumentach finansowych	6 908	21 919

10 Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych

10.1 Zasady rachunkowości

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zalicza się przychody i koszty niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością. Pozostałe przychody operacyjne obejmują głównie przychody z zarządzania majątkiem osób trzecich, otrzymanych odszkodowań, kar i grzywien, wynagrodzeń z tytułu umów z różnymi kontrahentami, zwrotu kosztów dochodzenia roszczeń. Na pozostałe koszty operacyjne składają się głównie koszty zdarzeń z obszaru ryzyka operacyjnego, dochodzenia roszczeń i działalności zarządzania majątkiem osób trzecich. Uzyskane przychody podlegają jednorazowemu ujęciu w rachunku wyników. W przypadku przychodów z tytułu zarządzania majątkiem osób trzecich o jednorazowym ujęciu w rachunku wyników decydują miesięczne okresy rozliczeń.

10.2 Dane finansowe

	01.01.2017 – 31.12.2017	01.01.2016 – 31.12.2016
Pozostałe przychody operacyjne z tytułu:	127 083	113 084
wynagrodzenia z tytułu umów z kontrahentami	42 271	21 465
zwrotu kosztów dochodzenia roszczeń	25 371	21 440
działalności zarządzania majątkiem osób trzecich	23 507	16 120
otrzymanych odszkodowań	6 734	2 266
zwrot opłaty przez klientów	23	17 546
sprzedaży wierzytelności	0	9 119
inne	29 177	25 128
Pozostałe koszty operacyjne z tytułu:	-84 729	-52 065
opłaty i koszty dotyczące dochodzenia roszczeń	-28 393	-18 501
wypłaconych odszkodowań, ugód, reklamacji	-24 990	-7 344
zapłaconych odszkodowań, kar i grzywien	-10 829	-3 680
działalności zarządzania majątkiem osób trzecich	-2 132	-1 426
nagród wręczonych klientom	-1 776	-1 689
inne	-16 609	-19 425
Wynik z pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	42 354	61 019

11 Koszty działania Grupy

11.1 Zasady rachunkowości

Rodzaj kosztu	opis
Świadczenia pracownicze	Świadczenia pracownicze obejmują obok kosztów wynagrodzeń i ubezpieczeń społecznych(w tym z tytułu składek na świadczenia emerytalno – rentowe, które szczegółowo opisano w nocie „Rezerwy”) a także koszty programu zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze, którego część ujmowana jest jako zobowiązanie z tytułu płatności na bazie akcji rozliczonych w środkach pieniężnych zgodnie z MSSF 2. Grupa Kapitałowa tworzy również w ciężar kosztów wynagrodzeń rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odszkodowań i odpraw pieniężnych wypłacanych pracownikom, z którymi zostaje rozwiązany stosunek pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, a także rozliczenia okresowe z tytułu kosztów przypadających na bieżący okres, które poniesione zostaną w przyszłym okresie, w tym premii oraz z tytułu niewykorzystanych urlopów wypoczynkowych, po uwzględnieniu wszystkich pozostających do wykorzystania zaległych dni urlopów.

Rodzaj kosztu	opis
Koszty rzeczowe	Ujmuje się tu następujące pozycje: koszty utrzymania i wynajmu majątku trwałego, koszty obsługi informatycznej i telekomunikacyjnej, koszty działalności administracyjnej, koszty promocji i reklamy, ochrony mienia oraz koszty szkoleń. Opłaty leasingowe w okresie leasingu ujmowane są metodą liniową jako koszty w rachunku zysków i strat.
Amortyzacja	Odpisy amortyzacyjne od wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych naliczane są metodą liniową, zgodnie z ustalonymi stawkami amortyzacji, przez przewidywany okres ich użyteczności ekonomicznej. Odnoszone są do rachunku zysków i strat. Przez wartość podlegającą amortyzacji rozumie się cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów, po pomniejszeniu o wartość końcową (rezydualną) tego składnika. Co roku aktualizuje się okres użyteczności, stawki amortyzacji oraz wartość końcową rzeczowych aktywów trwałych podlegających amortyzacji.
Podatki i opłaty	Ujmuje się tu następujące pozycje: podatek od nieruchomości, wpłaty dokonywane na rzecz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, opłaty komunalne i administracyjne, opłaty za wieczyste użytkowanie gruntów.

11.2 Dane finansowe

	01.01.2017 – 31.12.2017	01.01.2016 – 31.12.2016
Koszty pracownicze	-1 015 116	-893 068
wynagrodzenia	-820 505	-543 075
narzuty na wynagrodzenia	-162 113	-94 503
programy retencyjne	0	-56 378
aktualizacja programu opcji menedżerskich - część rozliczana w środkach pieniężnych	-16 689	-12 075
koszty premii dla osób mających wpływ na profil ryzyka banku rozliczany w akcjach fantomowych	-2 759	-14 126
koszty rezerwy restrukturyzacyjnej	0	-167 000
pozostałe	-13 050	-5 911
Koszty ogólnego zarządu	-641 852	-560 644
koszty czynszu i utrzymania budynków	-160 447	-147 391
koszty BFG	-56 164	-86 564
koszty informatyczne	-156 767	-68 212
koszty marketingowe	-70 359	-57 118
koszty usług doradczych	-46 226	-45 412
koszty usług zewnętrznych	-41 931	-45 493
koszty rezerwy restrukturyzacyjnej	0	-32 668
koszty szkoleń	-26 711	-22 772
koszty usług telekomunikacyjnych	-26 230	-19 133
koszty leasingu środków trwałych i wartości niematerialnych	-7 100	-4 373
Pozostałe	-49 917	-31 508
Amortyzacja	-177 040	-105 477
rzeczowe aktywa trwałe	-106 016	-64 895
wartości niematerialne	-71 024	-40 582
Podatki i opłaty	-11 527	-7 371
Razem koszty działania	-1 845 535	-1 566 560

11.3 Leasing operacyjny – Grupa jako leasingobiorca

Bank jest stroną wyłącznie takich umów leasingowych, na podstawie których przyjmuje do odpłatnego używania lub pobierania, przez uzgodniony okres, pożytków z obcych środków trwałych, kiedy całe ryzyko i pożytki z leasingowanych środków pozostają po stronie leasingodawcy.

Przedmiotem leasingu Grupy Kapitałowej są samochody osobowe. Wszystkie umowy dotyczą leasingu operacyjnego. Na 31 grudnia 2017 r. Bank ma zawartych 784 umów na leasing samochodów.

Leasing operacyjny samochodów wg terminów płatności	31.12.2017	31.12.2016
Do 1 roku	9 981	11 191
Od 1 roku do 3 lat	5 783	13 557
Powyżej 3 lat	0	51
Razem	15 764	24 799

Bank jest również leasingobiorcą w zakresie wynajmowanych powierzchni biurowych.

Koszty najmu stanowią znaczną pozycję kosztów ogólnego zarządu. Wynajmując lokale na swoje placówki, Bank podpisuje umowy, na co najmniej 5 lat. Umowy zawierają klauzulę dotyczącą zmiany kwoty najmu w zależności od zmian wskaźnika inflacji w danym roku, z której wynajmujący może skorzystać.

Przyszłe zobowiązania z tytułu umów najmu wg terminów płatności	31.12.2017	31.12.2016
Do 1 roku	155 766	154 786
Od 1 roku do 5 lat	393 285	205 742
Powyżej 5 lat	6 141	34 790
Razem	555 192	395 318

12 Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw

12.1 Zasady rachunkowości

Na wynik z tytułu odpisów składają się utworzenia oraz rozwiązania odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości należności od klientów, dłużnych papierów wartościowych, rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych, a także utworzenia oraz rozwiązania rezerw na zobowiązania pozabilansowe.

12.2 Dane finansowe

	Nota	01.01.2017 – 31.12.2017	01.01.2016 – 31.12.2016
Odpisy na należności od klientów	20	-887 952	-731 407
klient detaliczny		-491 469	-474 863
klient biznesowy		-396 483	-256 544
Dłużne papiery wartościowe - aktywa dostępne do sprzedaży	17	16 921	-6 975
IBNR dotyczący należności od klientów bez utraty wartości		-26 558	-36 408
klient detaliczny		-2 793	-10 417
klient biznesowy		-23 765	-25 991
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe		-6 307	-2 382
Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne		-25 721	-22 715
Wynik z odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw		-929 617	-799 887

W 2017 r. Grupa sprzedała wierzytelności na łączną kwotę brutto 673 289 tys. zł, podczas gdy odpis aktualizujący utworzony dla tego portfela wyniósł 504 964 tys. zł. Wpływ sprzedaży wierzytelności na koszty ryzyka w 2017 r. wyniósł 74 715 tys. zł po uwzględnieniu aktualizacji parametrów ryzyka mającej na celu dostosowanie poziomu odpisów do profilu ryzyka pozostałej w Grupie części portfela NPL.

W 2016 roku Grupa sprzedała kredyty na łączną kwotę brutto 506 468 tys. zł, odpis aktualizacyjny utworzony dla tego portfela wyniósł 401 196 tys. zł., a wynik na sprzedaży 1 212 tys. zł. Wszelkie korzyści i ryzyka zostały przekazane na kupującego.

13 Podatek bankowy

Z dniem 1 lutego 2016 weszła w życie ustawa z dnia 15 stycznia 2016 roku o podatku od niektórych instytucji finansowych, która objęła m.in. banki oraz zakłady ubezpieczeń. Podstawę opodatkowania stanowi wynikająca z zestawienia obrotów i sald na koniec każdego miesiąca, nadwyżka sumy aktywów ponad kwotę 4 miliardy PLN. Banki są uprawnione do pomniejszenia podstawy opodatkowania m.in. o wartość funduszy własnych, a także wartość skarbowych papierów wartościowych oraz o wartość aktywów nabytych od NBP, stanowiących zabezpieczenie kredytu refinansowego udzielonego przez NBP. Podatek jest płacony miesięcznie (stawka podatku miesięczna wynosi 0,0366%) do 25 dnia miesiąca następującego po miesiącu, którego dotyczy i rozpoznawany w rachunku zysków i strat w okresie, którego dotyczy.

14 Podatek dochodowy

14.1 Zasady rachunkowości

Podatek dochodowy obejmuje podatek bieżący i podatek odroczony. Podatek dochodowy ujmuje się w rachunku zysków i strat z wyjątkiem sytuacji, gdy podatek dotyczy:

- transakcji ujmowanych w innych dochodach całkowitych lub bezpośrednio w kapitale własnym,
- połączenia jednostek.

Podatek bieżący

Zobowiązania (należności) z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot wymaganych według przewidywań zapłaty na rzecz władz podatkowych (lub podlegających zwrotowi od władz podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych (i przepisów podatkowych), które obowiązywały prawnie lub faktycznie w końcu okresu sprawozdawczego.

Podatek odroczony

Podatek odroczony obliczany jest zgodnie z metodą zobowiązania bilansowego opartą na identyfikacji różnic czasowych między wartością podatkową a wartością bilansową aktywów i zobowiązań. Bank tworzy rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych, z wyjątkiem przypadków:

- gdy rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynika z początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia danego składnika aktywów, lub zobowiązań pochodzącego z transakcji, która nie jest połączeniem jednostek i w momencie przeprowadzania transakcji nie wpływa na wynik finansowy brutto ani na dochód do opodatkowania (stratę podatkową);
- jednostka dominująca, inwestor lub wspólnik wspólnego przedsięwzięcia są w stanie kontrolować terminy odwracania się różnic przejściowych, i jest prawdopodobne, że różnice przejściowe nie odwrócą się w przewidywalnej przyszłości.

W odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych ujmuje się składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego do wysokości prawdopodobnego dochodu do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych, z wyjątkiem sytuacji:

- gdy składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynika z początkowego ujęcia składnika aktywów lub zobowiązań pochodzącego z transakcji, która nie dotyczy połączenia jednostek gospodarczych i w momencie przeprowadzania nie wpływa na wynik finansowy brutto ani na dochód do opodatkowania (stratę podatkową);
- gdy ujemne różnice przejściowe wynikają z inwestycji w jednostkach zależnych, oddziałach, jednostkach stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach poza zakresem, w którym jest prawdopodobne, że odwrócą się w przewidywalnej przyszłości i zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, od którego będzie można odpisać różnice przejściowe.

Wartość bilansową składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego weryfikuje się na koniec każdego okresu sprawozdawczego. Bank obniża jego wartość bilansową w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego jego zrealizowania.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wycenia się z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą stosowane, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe(i przepisy podatkowe), które obowiązywały prawnie lub faktycznie w końcu okresu sprawozdawczego.

Podatek bieżący oraz podatek odroczony ujmuje się bezpośrednio w innych dochodach całkowitych, jeżeli dotyczy on pozycji, które w tym samym lub innym okresie zostały ujęte w innych dochodach całkowitych.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego są kompensowane rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy Bank posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności i zobowiązań z tytułu bieżącego podatku, a odroczony podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

14.2 Dane finansowe

14.2.1 Obciążenie podatkowe w ramach rachunku zysków i strat

	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Podatek bieżący	269 827	235 412
bieżący rok	269 827	235 412
Podatek odroczony	-48 772	-162 075
powstanie i odwrócenie się różnic przejściowych	-48 772	-162 075
Razem podatek księgowy ujęty w rachunku zysków i strat	221 055	73 337

14.2.2 Kalkulacja efektywnej stawki podatkowej

	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016 dane przekształcone
Zysk brutto	736 672	648 363
Podatek dochodowy wg stawki 19%	139 968	123 189
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodu	72 877	62 807
Koszty reprezentacji	570	228
PFRON	1 350	1 203
Rezerwy na należności kredytowe w części niepokrytej podatkiem odroczonym	19 287	26 617

	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016 dane przeeksztalone
Opłata ostrożnościowa na rzecz BFG	10 672	4 977
Podatek od niektórych instytucji finansowych	38 099	24 870
Darowizny	41	26
Inne	2 858	4 886
Przychody niepodlegające opodatkowaniu	-8 656	-98 816
Rozwiązanie rezerw na należności kredytowe w części niepokrytej podatkiem odroczonym	-6 830	-935
Zysk z tytułu nabycia wydzielonej części BPH	0	-88 351
Inne	-1 826	-9 530
Koszty podatkowe niebędące kosztami księgowymi	0	-6 540
Koszty dotyczące wydatków na podwyższenie kapitału	0	-6 540
Rozliczenie straty podatkowej	2 904	240
Rozpoznanie aktywa z tytułu aportu wierzytelności do spółki windykacyjnej	0	643
Inne	13 962	-8 186
Podatek księgowy ujęty w rachunku zysków i strat	221 055	73 337
Efektywna stawka podatkowa	30,01%	11,31%

14.2.3 Aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31.12.2016 dane przeeksztalone	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitał	31.12.2017
Prowizje pobrane z góry	293 825	-8 447	0	285 378
Odsetki naliczone od depozytów	23 581	7 824	0	31 405
Odsetki / dyskonto naliczone od papierów wartościowych	45 057	3 507	0	48 564
Ujemna wycena papierów wartościowych	21 355	-3 466	-14 793	3 096
Odsetki naliczone od instrumentów pochodnych	24 622	22 642	0	47 264
Ujemna wycena instrumentów pochodnych	56 621	2 559	605	59 785
Premia do otrzymania od opcji	16 636	8 731	0	25 367
Rezerwy na wydatki przyszłych okresów	116 662	-52 091	0	64 571
Odpisy aktualizujące wartość należności kredytowych	286 313	35 363	0	321 676
Pozostałe rezerwy	-51 186	53 814	0	2 628
Rozpoznanie aktywa z tytułu aportu wierzytelności	6 339	-6 339	0	0
Strata podatkowa	2 190	3 179	-84	5 285
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	842 015	67 276	-14 272	895 019

Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31.12.2016	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitał	31.12.2017
Odsetki naliczone od lokat międzybankowych	-406	406		0
Odsetki naliczone od kredytów	-79 867	-49 238		-129 105
Odsetki / dyskonto naliczone od papierów wartościowych	-15 271	3 297		-11 974
Dodatnia wycena papierów wartościowych	-487	15	-4 256	-4 728
Odsetki naliczone od instrumentów pochodnych	-30 455	-28 162		-58 617
Dodatnia wycena instrumentów pochodnych	-87 400	17 890	-656	-70 166
Różnica między amortyzacją bilansową a amortyzacją podatkową	-27 488	-12 758		-40 246
Przychody naliczone nieotrzymane	-60 379	50 046	-756	-11 089
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-301 753	-18 504	-5 668	-325 925
Łączny efekt różnic przejściowych	540 262	48 772	-19 940	569 094

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31.12.2015	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitał	Zmiany odnoszone na wartość firmy BPH	31.12.2016 dane przekształcone
Prowizje pobrane z góry	144 816	51 391	0	97 618	293 825
Odsetki naliczone od depozytów	26 772	-5 334	0	2 143	23 581
Odsetki / dyskonto naliczone od papierów wartościowych	29 225	14 838	0	994	45 057
Ujemna wycena papierów wartościowych	5 375	1 306	12 682	1 992	21 355
Odsetki naliczone od instrumentów pochodnych	23 584	699	0	339	24 622
Ujemna wycena instrumentów pochodnych	682 754	-614 835	-16 582	5 284	56 621
Premia do otrzymania od opcji	12 760	2 986	0	890	16 636
Rezerwy na wydatki przyszłych okresów	23 158	75 879	-3 010	20 635	116 662
Odpisy aktualizujące wartość należności kredytowych	157 816	38 335	0	90 162	286 313
Pozostałe rezerwy	-404	6 780	0	-57 562	-51 186
Rozpoznanie aktywa z tytułu aportu do Obrót wierzytelnościami Alior Polska sp. z o.o. spółka komandytowo-akcyjna	12 297	-5 958	0	0	6 339
Strata podatkowa	1 188	1 002	0	0	2 190
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 119 341	-432 911	-6 910	162 495	842 015

Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31.12.2015	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitał	Zmiany odnoszone na wartość firmy BPH	31.12.2016 dane przekształcone
Odsetki naliczone od lokat międzybankowych	-9	-396	0	-1	-406
Odsetki naliczone od kredytów	-53 420	-15 115	0	-11 332	-79 867
Odsetki / dyskonto naliczone od papierów wartościowych	-9 612	-4 739	0	-920	-15 271
Dodatnia wycena papierów wartościowych	-856	-8	377	0	-487
Odsetki naliczone od instrumentów pochodnych	-38 177	8 850	0	-1 128	-30 455
Dodatnia wycena instrumentów pochodnych	-709 057	603 411	22 463	-4 217	-87 400
Różnica między amortyzacją bilansową a amortyzacją podatkową	-27 878	6 224	0	-5 834	-27 488
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-843 888	594 986	22 840	-75 691	-301 753
Łączny efekt różnic przejściowych	275 453	162 075	20 368	82 366	540 262

15 Zysk na akcję

15.1 Zasady rachunkowości

Zgodnie z MSR 33 Bank sporządza kalkulację rozwodnionego zysku na jedną akcję, uwzględniając akcje emitowane warunkowo w ramach programów motywacyjnych opisanych w Nocie 35. W kalkulacjach nie uwzględniono tych elementów programów motywacyjnych, które miały działanie antyrozwodniające w prezentowanych okresach sprawozdawczych, a które w przyszłości potencjalnie mogą wpłynąć na rozwodnienie zysku na akcję.

Podstawowy zysk na akcję wylicza się, jako iloraz zysku przypadającego na akcjonariuszy Banku oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w trakcie roku.

Rozwodniony zysk na akcję wylicza się w oparciu o stosunek zysku przypadającego na akcjonariuszy Banku do średniej ważonej liczby akcji zwykłych skorygowanych w taki sposób, jak gdyby nastąpiła zamiana na akcje wszystkich powodujących rozwodnienie potencjalnych akcji zwykłych. Bank posiada jedną kategorię powodującą rozwodnienie potencjalnych akcji zwykłych: opcje na akcje.

15.2 Dane finansowe

	01.01.2017 – 31.12.2017	01.01.2016 – 31.12.2016 dane przekształcone
Zysk netto	515 617	575 026
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	129 259 754	102 218 667
Opcje na akcje (liczba) - instrument rozwdniający	2 547 486	2 568 564
Skorygowana średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	131 807 240	104 787 231
Zysk netto przypadający na jedną akcję zwykłą (zł)	3,99	5,63
Rozwodniony zysk przypadający na jedna akcję (zł)	3,91	5,49

Informacje dodatkowe do sprawozdania z sytuacji finansowej

16 Kasa i środki w banku centralnym

16.1 Zasady rachunkowości

Pozycja „Kasa, środki w Banku Centralnym” obejmuje gotówkę ujmowaną w wartości nominalnej oraz środki na rachunku bieżącym i lokaty w Banku Centralnym wyceniane w kwocie wymaganej zapłaty obejmującej również ewentualne odsetki od tych środków.

16.2 Dane finansowe

	31.12.2017	31.12.2016
Rachunek bieżący w banku centralnym	253 092	16 959
Lokata terminowa w banku centralnym	255 010	344 009
Gotówka	457 289	722 023
Kasa i środki w banku centralnym	965 391	1 082 991

Bank może wykorzystywać w ciągu dnia środki na rachunkach rezerwy obowiązkowej do bieżących rozliczeń pieniężnych na podstawie dyspozycji złożonej do Narodowego Banku Polskiego, musi jednak zapewnić utrzymanie średniego miesięcznego salda na tym rachunku w odpowiedniej wysokości wynikającej z deklaracji rezerwy obowiązkowej.

Rezerwę obowiązkową stanowi wyrażona w złotych część środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych i uzyskanych ze sprzedaży papierów wartościowych z wyjątkiem środków przyjętych od innego banku krajowego, spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej oraz środków zwrotnych otrzymanych z BFG. Wysokość stopy rezerwy obowiązkowej ustala Rada Polityki Pieniężnej. Od 31 grudnia 2010 r. stopa rezerwy obowiązkowej wynosi 3,5 proc. dla wszystkich rodzajów depozytów, z wyjątkiem środków uzyskanych z tytułu transakcji repo i sell-buy-back, dla których stopa rezerwy obowiązkowej wynosi 0 proc. Podmioty naliczające rezerwę obowiązkową pomniejszają kwotę naliczonej rezerwy o równowartość 500 tys. euro.

Środki na rachunku rezerwy obowiązkowej są oprocentowane w wysokości 0,9 stopy referencyjnej. Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz 2016 roku oprocentowanie to wynosiło 1,35%.

17 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności

17.1 Zasady rachunkowości

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to aktywa finansowe niebędące pożyczkami i należnościami, inwestycjami utrzymywanymi do terminu zapadalności, aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Instrumenty zakwalifikowane do dostępnych do sprzedaży wycenia się do wartości godziwej z odniesieniem wyniku wyceny na kapitał (inne całkowite dochody). W momencie sprzedaży instrumentu skumulowany zysk/strata ujmowane są w rachunku zysków i strat. Odsetki naliczone z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej od aktywów dostępnych do sprzedaży rozpoznawane są w rachunku zysków i strat.

W przypadku obiektywnych dowodów wystąpienia utraty wartości dłużnych aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, skumulowany odpis aktualizujący eliminuje się z kapitału aktualizacji wyceny i ujmuje się w wyniku finansowym. Jeżeli takie przesłanki istnieją, Bank ustala kwoty odpisów z tytułu utraty wartości.

Kwota odpisu z tytułu utraty wartości stanowi kwotę skumulowanej straty, która zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i ujęta w rachunku zysków i strat, jako różnica między kosztem nabycia (pomniejszonym o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) a bieżącą wartością godziwą pomniejszoną o wszelkie straty z tytułu utraty wartości tego składnika aktywów, uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat.

Przychody odsetkowe dla aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, dla których dokonano odpisu z tytułu utraty wartości (liczone na pomniejszonej wartości bieżącej), są ujmowane z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Jeśli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a ten wzrost może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu straty z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwrócanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Strat z tytułu utraty wartości inwestycji w instrument kapitałowy kwalifikowany, jako dostępny do sprzedaży nie poddaje się odwróceniu przez rachunek zysków i strat.

17.2 Dane finansowe

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Według struktury rodzajowej	31.12.2017	31.12.2016 dane przekształcone
Instrumenty dłużne	12 030 778	9 339 005
Emitowane przez Skarb Państwa	9 651 360	6 197 981
<i>Obligacje skarbowe</i>	9 651 360	6 197 981
Emitowane przez instytucje monetarne	2 087 331	2 691 128
<i>Euroobligacje</i>	87 665	91 590
<i>Bony pieniężne</i>	1 999 666	2 599 538
Emitowane przez pozostałe instytucje finansowe	91 387	156 746
<i>Obligacje</i>	0	59 880
<i>Euroobligacje</i>	91 387	96 866
Emitowane przez przedsiębiorstwa	200 700	293 150
<i>Obligacje</i>	200 700	293 150
Instrumenty kapitałowe	41 546	18 729
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	12 072 324	9 374 646

Według terminów zapadalności	31.12.2017	31.12.2016 dane przekształcone
bez określonego terminu	41 546	35 641
≤ 1M	2 002 613	3 031 043
> 1M ≤ 3M	0	16 922
> 3M	10 332	578 434
> 6M ≤ 1Y	11 195	196 645
> 1Y ≤ 2Y	1 030 595	1 331 405
> 2Y ≤ 5Y	4 642 927	3 496 332
> 5Y ≤ 10Y	2 728 707	688 224
> 10Y ≤ 20Y	1 604 409	0
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	12 072 324	9 374 646

Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności

	31.12.2017	31.12.2016
Instrumenty dłużne	1 117 894	1 954
emitowane przez Skarb Państwa	1 117 894	1 954
obligacje skarbowe	1 117 894	1 954
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	1 117 894	1 954

Według terminów zapadalności	31.12.2017	31.12.2016
> 2Y ≤ 5Y	925 292	1 954
> 5Y ≤ 10Y	192 602	0
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	1 117 894	1 954

17.3 Istotne szacunki i osądy - wartość godziwa, odpisy aktualizujące

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	31.12.2017		31.12.2016	
	Wartość brutto należności	Kwota odpisu	Wartość brutto należności	Kwota odpisu
Obligacje emitowane przez przedsiębiorstwa	4 526	4 526	94 861	21 447

Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	31.12.2017	31.12.2016
Bilans otwarcia	21 447	14 472
Zmiany odpisów:	-16 921	6 975
Zwiększenia	209	6 975
Zmniejszenia	-17 130	0
Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	4 526	21 447

17.4 Analiza wrażliwości istotnych szacunków i osądów

Na potrzeby ujawnień zgodnie z MSSF 7 Bank szacuje wartość zmiany wycen instrumentów dłużnych dostępnych do sprzedaży przy założeniu równoległego przesunięcia krzywych dochodowości o 50pb. W tym celu Bank konstruuje krzywe dochodowości w oparciu o dane rynkowe. Bank analizuje, jaki wpływ na wycenę transakcji będzie miała zmiana krzywych dochodowości zgodnie z założonymi scenariuszami:

Szacunkowa zmiana wyceny	31.12.2017		31.12.2016	
	scenariusz +50pb	scenariusz -50pb	scenariusz +50pb	scenariusz -50pb
AFS	-56 640	56 640	-46 452	46 452

18 Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

18.1 Zasady rachunkowości

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat obejmują:

- instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu – aktywa i zobowiązania finansowe – są klasyfikowane, jako przeznaczone do obrotu, jeżeli zostały nabyte w celu sprzedaży w niedalekiej przyszłości. Ta kategoria zawiera pochodne instrumenty finansowe zawarte przez Bank, które nie zostały na dzień ustanowienia powiązania zabezpieczającego wyznaczone, jako efektywne instrumenty zabezpieczające zgodnie z MSR 39 oraz papiery wartościowe;
- instrumenty finansowe zaklasyfikowane przy początkowym ujęciu do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy – aktywa i zobowiązania finansowe – mogą zostać wyznaczone do tej kategorii tylko wtedy, gdy:
 - wyznaczony składnik aktywów lub zobowiązań finansowych jest instrumentem łącznym zawierającym jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych kwalifikujących się do odrębnego ich ujmowania, przy czym wbudowany instrument pochodny nie zmieniać znacząco przepływów pieniężnych wynikających z umowy zasadniczej lub wydzielenie instrumentu pochodnego jest zabronione;
 - zastosowanie takiej kwalifikacji składnika aktywów lub zobowiązań eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania (tzw. niedopasowanie księgowe na skutek innego sposobu wyceny aktywów lub zobowiązań lub odmiennego ujmowania związanych z nimi zysków lub strat);
 - grupa aktywów lub zobowiązań finansowych albo obu tych kategorii jest zarządzana, a jej wyniki są oceniane na podstawie wartości godziwej, zgodnie z udokumentowanymi zasadami zarządzania ryzykiem lub strategią inwestycyjną Banku.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. oraz na 31 grudnia 2016 r. Bank nie posiadał aktywów i zobowiązań finansowych zaklasyfikowanych do kategorii instrumenty finansowe zaklasyfikowane przy początkowym ujęciu do wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy.

18.2 Dane finansowe

Do kategorii aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu na dzień 31 grudnia 2017 r. i 31 grudnia 2016 r. Bank zaklasyfikował instrumenty pochodne oraz papiery wartościowe (akcje, obligacje). Transakcje pochodne zawierane są w celach handlowych oraz w celu zarządzania ryzykiem rynkowym. Bank zawiera następujące rodzaje transakcji pochodnych: FX-Forward, FX-Swap, IRS, CIRS, FRA, Futures na towary, Forward na towary, terminowe transakcje papierami wartościowymi. Bank codziennie dokonuje wyceny instrumentów pochodnych, stosując model zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Bank zawiera również transakcje opcyjne, które wyceniane są na podstawie modeli wyceny opcji.

Instrumenty pochodne (wartość nominalna)	31.12.2017	31.12.2016
Transakcje stopy procentowej	55 125 803	21 843 663
SWAP	52 202 357	20 209 412
Opcje Cap Floor	2 923 446	1 634 251
Transakcje walutowe	8 873 916	9 808 111
FX swap	3 663 369	3 655 450
FX forward	1 963 710	2 630 344
CIRS	617 238	1 351 094
Opcje FX	2 629 599	2 171 223
Pozostałe opcje	6 824 348	5 857 380
Pozostałe instrumenty	585 182	725 823
Instrumenty pochodne (wartość nominalna)	71 409 249	38 234 977

Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	31.12.2017	31.12.2016
Akcje	294	6 312
Obligacje	85 735	294
Certyfikaty	89	557
Transakcje stopy procentowej	189 794	189 703
SWAP	187 694	186 532
Opcje Cap Floor	2 100	3 171
Transakcje walutowe	95 660	174 953
FX swap	18 059	32 156
FX forward	44 851	60 051
CIRS	15 984	60 669
Opcje FX	16 766	22 077
Pozostałe opcje	52 450	28 736
Pozostałe instrumenty	28 529	18 996
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	452 551	419 551

Według terminów zapadalności	31.12.2017	31.12.2016
Bez określonego terminu	22 921	7 163
≤ 1W	6 427	8 696
> 1W ≤ 1M	26 868	33 550
> 1M ≤ 3M	21 504	44 602
> 3M ≤ 6M	62 102	22 729
> 6M ≤ 1Y	29 946	67 523
> 1Y ≤ 2Y	94 831	52 458
> 2Y ≤ 5Y	73 287	134 378
> 5Y ≤ 10Y	114 665	48 452
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	452 551	419 551

Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	31.12.2017	31.12.2016
Obligacje	58 333	0
Transakcje stopy procentowej	164 276	159 056
SWAP	162 185	155 885
Opcje Cap Floor	2 091	3 171
Transakcje walutowe	133 598	92 169
FX swap	63 816	22 999
FX forward	37 675	25 276
CIRS	16 601	20 948
Opcje FX	15 506	22 946
Pozostałe opcje	52 448	28 693
Pozostałe instrumenty	27 223	18 396
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	435 878	298 314

Według terminów zapadalności	31.12.2017	31.12.2016
Bez określonego terminu	18 730	0
≤ 1W	9 103	4 542
> 1W ≤ 1M	43 737	30 133
> 1M ≤ 3M	47 647	36 112
> 3M ≤ 6M	27 894	25 424
> 6M ≤ 1Y	29 779	34 911
> 1Y ≤ 2Y	118 914	54 208
> 2Y ≤ 5Y	110 142	79 381
> 5Y ≤ 10Y	29 932	33 603
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	435 878	298 314

18.3 Istotne szacunki i osądy - korekty BCVA

Alior Bank SA w wycenie instrumentów pochodnych stosuje korektę z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta. Kwota korekty równoznaczna jest ze zmianą wyceny instrumentów pochodnych w wyniku niewypłacalności każdej ze stron transakcji (ang. Bilateral Credit Value Adjustment).

Kwota korekty wyliczana jest w oparciu o szacunki następujących parametrów: obustronne prawdopodobieństwo niewypłacalności stron transakcji (PD, z ang. Probability of Default), wskaźnik LGD (z ang. Loss Given Default), oczekiwaną pozytywną i negatywną ekspozycję z transakcji (z ang. EE oraz NEE). Wskaźniki PD oraz LGD szacowane są przy pomocy wewnętrznych modeli stosowanych przez Grupę z wykorzystaniem kwotowań rynkowych ryzyka kredytowego. Natomiast ekspozycja kontrahenta wyliczana jest z uwzględnieniem bieżącej wyceny oraz jej projekcji kalkulowanej w oparciu o oczekiwane zmiany warunków rynkowych. Dodatkowo w szacowaniu korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględniane są wzajemne zobowiązania wynikające z umów zabezpieczających regulujące relacje stron transakcji.

Kwota korekty wyceny BCVA na 31 grudnia 2017 roku wyniosła -7 895 tys. zł. Na sumaryczną kwotę korekty BCVA składa się kwota z korekty z tytułu CVA (odzwierciedlająca wyłączenie ryzyko niewypłacalności kontrahenta) wynosząca -8 428 tys. zł oraz kwota korekty DVA (odzwierciedlająca ryzyko niewypłacalność Banku) wynosząca 533 tys. zł. Kwota korekty wyceny BCVA na 31 grudnia 2016 roku wyniosła -12 558 tys. zł. Na sumaryczną kwotę korekty BCVA składała się kwota z korekty z tytułu CVA (odzwierciedlająca wyłączenie ryzyko niewypłacalności kontrahenta) wynosząca -13 001 tys. zł oraz kwota korekty DVA (odzwierciedlająca ryzyko niewypłacalność Banku) wynosząca 413 tys. zł.

18.4 Analiza wrażliwości istotnych szacunków i osądów

Na potrzeby ujawnień zgodnie z MSSF 7 Bank szacuje wartość zmiany wycen instrumentów pochodnych o liniowym profilu ryzyka przy założeniu równoległego przesunięcia krzywych dochodowości o 50pb. W tym celu Bank konstruuje krzywe dochodowości w oparciu o dane rynkowe. Bank analizuje, jaki wpływ na wycenę transakcji będzie miała zmiana krzywych dochodowości dla portfela instrumentów pochodnych o liniowym profilu ryzyka nieobjętych rachunkowością zabezpieczeń

Szacunkowa zmiana wyceny	31.12.2017		31.12.2016	
	scenariusz	scenariusz	scenariusz	scenariusz
	+50pb	-50pb	+50pb	-50pb
IRS	26 749	-26 749	41 063	-41 063
CIRS	-175	175	-511	511
pozostałe instrumenty	-134	134	-198	198
Suma	26 440	-26 440	40 354	-40 354

19 Rachunkowość zabezpieczeń

19.1 Zasady rachunkowości

Rachunkowość zabezpieczeń służy do symetrycznego ujmowania w rachunku zysków i strat kompensujących się zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz pozycji zabezpieczanej.

Bank wyznacza dla celów rachunkowości zabezpieczeń instrumenty zabezpieczające tak, aby zmiana ich wartości godziwej lub przepływów pieniężnych pokrywała w całości lub części zmianę wartości godziwej lub przyszłych przepływów pieniężnych pozycji zabezpieczanej.

Bank stosuje rachunkowość zabezpieczeń, jeśli spełnione są wszystkie poniższe warunki, określone w MSR 39:

- w momencie ustanowienia zabezpieczenia sporządzona została sformalizowana dokumentacja powiązania zabezpieczającego, określająca cel i strategię zabezpieczania, rodzaj i identyfikację instrumentu zabezpieczanego jak i zabezpieczającego, charakter zabezpieczanego ryzyka oraz sposób oceny efektywności zabezpieczenia;
- oczekuje się wysokiej efektywności zabezpieczenia, tj. wysokiej skuteczności w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą konkretnego powiązania zabezpieczającego;
- jest możliwa wiarygodna ocena skuteczności zabezpieczenia, tj. wiarygodna wycena wartości godziwej lub przepływów pieniężnych z tytułu pozycji zarówno zabezpieczanej jak i zabezpieczającej;
- w przypadku przepływów pieniężnych istnieje wysokie prawdopodobieństwo wystąpienia transakcji zabezpieczanej, która jest narażona na ryzyko zmiany przepływów środków pieniężnych, wpływających na rachunek zysków i strat;
- zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

W ramach rachunkowości zabezpieczeń Bank stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych oznacza zabezpieczenie przed zmianami przyszłych przepływów pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka, związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub pasywów, lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, mającymi wpływ na rachunek wyników finansowych.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych ujmuje się w księgach w następujący sposób:

a) część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, stanowiącą efektywne zabezpieczenie, ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach w kwocie niższej spośród następujących kwot (w wartościach bezwzględnych):

- skumulowanych od momentu ustanowienia zabezpieczenia zysków lub strat na instrumencie zabezpieczającym;
- skumulowanej od momentu ustanowienia zabezpieczenia zmiany wartości godziwej (wartości bieżącej) oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych, wynikających z zabezpieczanej pozycji;

b) nieefektywną część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Część efektywna zabezpieczenia przenoszona jest na wynik finansowy w tym okresie lub okresach, kiedy zabezpieczana planowana transakcja wywiera wpływ na rachunek zysków i strat.

Bank zaprzestaje stosowania rachunkowości zabezpieczeń w przypadku wystąpienia, co najmniej jednego z poniższych zdarzeń:

- nastąpi zbycie, wygaśnięcie, wypowiedzenie lub wykonanie instrumentu zabezpieczającego;
- nie zostaną spełnione, opisane wyżej, wymogi rachunkowości zabezpieczeń;
- Bank unieważnia powiązanie zabezpieczające;

- przyszłe przepływy pieniężne nie są już dłużej uznawane za prawdopodobne.

W przypadku wystąpienia powyższego zdarzenia, wynik na instrumencie zabezpieczającym, gdy zabezpieczenie było skuteczne, jest nadal ujęty w kapitale z aktualizacji wyceny do momentu zajścia prognozowanej transakcji i ujęcia jej wówczas w rachunku wyników.

19.2 Rodzaje strategii zabezpieczeń

Bank stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Strategia zabezpieczająca ma na celu zabezpieczenie ryzyka stóp procentowych, wynikającego ze zmienności przepływów pieniężnych z tytułu aktywów o zmiennym oprocentowaniu, przy wykorzystaniu transakcji złotych IRS. W ustanowionych powiązaniach zabezpieczających pozycje zabezpieczane stanowią przepływy pieniężne z tytułu portfela kredytów i pożyczek złotych o zmiennej stopie procentowej, zaś pozycje zabezpieczające transakcje IRS, w ramach których Bank otrzymuje stałe odsetki oparte na stopie stałej, a płaci odsetki oparte na stopie zmiennej. Pozycje zabezpieczane

wyceniane są wg zamortyzowanego kosztu, zaś pozycje zabezpieczające wg wartości godziwej.

19.3 Dane finansowe

Instrumenty zabezpieczające (wartość nominalna)	31.12.2017	31.12.2016
Transakcje stopy procentowej	8 644 200	6 969 200
SWAP	8 644 200	6 969 200
Instrumenty zabezpieczające (wartość nominalna)	8 644 200	6 969 200

Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu-Instrumenty zabezpieczające	31.12.2017	31.12.2016
Poziom 2	87 785	71 684
Transakcje stopy procentowej	87 785	71 684
SWAP	87 785	71 684
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu-Instrumenty zabezpieczające	87 785	71 684

Według terminów zapadalności	31.12.2017	31.12.2016
> 1M ≤ 3M	39 186	13 866
> 3M ≤ 6M	8 279	21 139
> 6M ≤ 1Y	334	865
> 1Y ≤ 2Y	30 084	20 462
> 2Y ≤ 5Y	9 902	15 352
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu-Instrumenty zabezpieczające	87 785	71 684

Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu-Instrumenty zabezpieczające	31.12.2017	31.12.2016
Poziom 2	5 419	6 119
Transakcje stopy procentowej	5 419	6 119
SWAP	5 419	6 119
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu-Instrumenty zabezpieczające	5 419	6 119

Według terminów zapadalności	31.12.2017	31.12.2016
> 6M ≤ 1Y	0	39
> 1Y ≤ 2Y	142	0
> 2Y ≤ 5Y	2 304	3 705
> 5Y ≤ 10Y	2 973	2 375
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu-Instrumenty zabezpieczające	5 419	6 119

Inne dochody całkowite z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych	31.12.2017	31.12.2016
Inne dochody całkowite na początek okresu brutto	-10 769	27 209
Zyski odniesione na inne dochody całkowite w okresie	-7 442	-52 950
Kwota przeniesiona w okresie z innych dochodów całkowitych do rachunku zysków i strat, w tym:	7 069	14 972
przychody odsetkowe	7 069	14 972
Skumulowane inne dochody całkowite na koniec okresu brutto	-11 142	-10 769
Efekt podatkowy	2 117	2 046
Skumulowane inne dochody całkowite na koniec okresu netto	-9 025	-8 723
Nieefektywna część zabezpieczenia przepływów pieniężnych rozpoznana w rachunku zysków i strat	-872	899
Wpływ w okresie na inne dochody całkowite brutto	-373	-37 978
Podatek odroczony z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych	71	7216
Wpływ w okresie na inne dochody całkowite netto	-302	-30 762

19.4 Analiza wrażliwości istotnych szacunków i osądów

Na potrzeby ujawnień zgodnie z MSSF 7 Bank szacuje wartość zmiany wycen instrumentów pochodnych o liniowym profilu ryzyka przy założeniu równoległego przesunięcia krzywych dochodowości o 50pb. W tym celu Bank konstruuje krzywe dochodowości w oparciu o dane rynkowe. Bank analizuje, jaki wpływ na wycenę transakcji będzie miała zmiana krzywych dochodowości dla portfela instrumentów pochodnych o liniowym profilu ryzyka objętych rachunkowością zabezpieczeń

Szacunkowa zmiana wyceny	31.12.2017		31.12.2016	
	scenariusz +50pb	scenariusz -50pb	scenariusz +50pb	scenariusz -50pb
IRS	-43 415	43 415	-66 108	66 108

20 Należności od klientów

20.1 Zasady rachunkowości

Do tej kategorii Bank zalicza aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, niekwotowane na aktywnym rynku, inne niż:

- aktywa finansowe, które Bank zamierza sprzedać natychmiast lub w bliskim terminie i które są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, bądź te, które przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat;
- aktywa finansowe wyznaczone przez jednostkę przy początkowym ujęciu jako dostępne do sprzedaży;
- aktywa finansowe, których posiadacz może nie odzyskać pełnej kwoty inwestycji początkowej z innego powodu niż pogorszenie obsługi kredytu, które klasyfikuje się jako dostępne do sprzedaży.

31 grudnia 2017 r. i 31 grudnia 2016 r. Bank posiadał w tej kategorii należności od innych banków (lokaty międzybankowe, kaucje, depozyty zabezpieczające i środki na rachunku bieżącym) oraz należności z tytułu kredytów i pożyczek, skupionych wierzytelności i inne należności od klientów

Bank wycenia pożyczki i należności według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Bank traktuje renegecje warunków umownych pożyczek i kredytów, jako przesłankę utraty wartości, chyba że renegecja warunków umownych nie była wymuszona sytuacją dłużnika, a przeprowadzona była na

normalnych zasadach biznesowych. Następnie Bank ocenia, czy utrata wartości takich pożyczek i kredytów powinna zostać rozpoznana na bazie indywidualnej czy grupowej. W przypadku renegotjacji niewymuszoną sytuacją finansową dłużnika, jeśli następuje zmiana umownych przepływów pieniężnych kalkulowana jest nowa efektywna stopa procentowa.

W pozycji tej Bank prezentuje również transakcje z przyrzeczeniem odkupu na papierach wartościowych kierując się treścią ekonomiczną transakcji. Ocenie podlega czy zawarcie transakcji kupna/sprzedaży papierów wartościowego wiąże się z przeniesieniem ryzyka i korzyści z danego papieru wartościowego. W przypadku transakcji dotychczas zawieranych przez Bank zachowane zostaje zasadniczo całe ryzyko i korzyści po stronie zbywającego papiery wartościowe ponieważ ryzyko zmiany wartości bieżącej składnika aktywów netto nie zmienia się istotnie w wyniku jego przeniesienia. Oznacza to, że zarówno transakcje kupna papierów wartościowych z jednoczesnym przyrzeczeniem odsprzedaży (reverse repo, buy-sell-back), jak i transakcje sprzedaży papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu (repo, sell-buy-back) są prezentowane w bilansie Banku, jako odpowiednio: zdeponowane u nabywcy papieru wartościowego lokaty lub przyjęte od nabywcy papieru wartościowego depozyty.

Papiery wartościowe będące przedmiotem transakcji z przyrzeczeniem odkupu nie są wyłączone ze sprawozdania z sytuacji finansowej i podlegają wycenie według zasad określonych dla poszczególnych portfeli papierów wartościowych. Różnica pomiędzy ceną sprzedaży a ceną odkupu jest traktowana, odpowiednio, jako koszty albo przychody odsetkowe.

20.2 Istotne szacunki i osądy - odpisy z tytułu utraty wartości

W końcu każdego okresu sprawozdawczego Bank ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. Bank uznaje, że składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły wartość, a strata z tytułu utraty wartości została poniesiona wtedy i tylko wtedy, gdy istnieją obiektywne dowody utraty wartości wynikające z jednego lub więcej zdarzeń mających miejsce po początkowym ujęciu składnika aktywów (zdarzenie powodujące stratę), a zdarzenie (lub zdarzenia) powodujące stratę ma wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne wynikające ze składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe.

Przesłanki utraty wartości to:

- dotyczące klienta:

- znaczące opóźnienie w spłacie/nieautoryzowany debet – przesłanka dotyczy klientów biznesowych oraz klientów indywidualnych; jest rozpoznawana przez system w przypadku wystąpienia opóźnienia w spłacie lub nieautoryzowanego debetu przez okres dłuższy niż 90 dni, przy jednoczesnym spełnieniu kryterium istotności kwoty wymagalnej (500 zł oraz 1% w stosunku do całkowitej kwoty ekspozycji) na wszystkich rachunkach klienta łącznie, wobec których klient pozostaje w relacji właściciel/współwłaściciel bądź kredytobiorca/współkredytobiorca;
- postępowanie objęte procedurą prawa restrukturyzacyjnego – przesłanka dotyczy klientów biznesowych;
- upadłość/likwidacyjna – przesłanka dotyczy klientów biznesowych; jest rozpoznawana na podstawie oznaczenia w systemie informacji o złożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości;
- opadłość konsumencka – przesłanka dotyczy klientów indywidualnych; jest rozpoznawana na podstawie oznaczenia w systemie informacji o złożeniu przez dłużnika wniosku o ogłoszenie upadłości (tzw. upadłości konsumenckiej);
- nieujawniony majątek klienta – przesłanka dotyczy klientów biznesowych oraz klientów indywidualnych; jest rozpoznawana na podstawie oznaczenia w systemie informacji o złożeniu przez klienta nieprawdziwej deklaracji o majątku;

- znaczące pogorszenie wewnętrznej oceny scoringowej/ratingowej - przesłanka dotyczy klientów biznesowych; jest rozpoznawana przez system w przypadku spadku oceny, o co najmniej jedną klasę, a jednocześnie poniżej poziomu akceptowalnego przez Bank;
 - znaczące pogorszenie sytuacji ekonomiczno-finansowej – przesłanka dotyczy klientów biznesowych; jest rozpoznawana przez system w przypadku spadku oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej klienta (zgodnie z klasyfikacją według RMF), o co najmniej jedną kategorię, do poziomu „poniżej standardu”, „wątpliwy” lub „stracony”;
 - zgon – przesłanka dotyczy klientów indywidualnych; jest rozpoznawana na podstawie oznaczenia w systemie potwierdzonej informacji o zgonie klienta.
 - brak informacji o miejscu pobytu klienta – przesłanka dotyczy klientów indywidualnych;
 - utrata pracy – przesłanka dotyczy klientów indywidualnych; jest rozpoznawana na podstawie oznaczenia w systemie informacji o braku możliwości spłaty zadłużenia przez klienta na skutek utraty pracy;
 - problemy finansowe klienta – przesłanka dotyczy klientów indywidualnych; jest rozpoznawana na podstawie oznaczenia w systemie informacji o problemach finansowych klienta (zgodnie z danymi z BIK).
- dotyczące rachunku:
- wszczęcie postępowania sądowego – przesłanka rozpoznawana na podstawie wprowadzonej do systemu informacji o wszczęciu postępowania sądowego;
 - wszczęcie postępowania egzekucyjnego – przesłanka rozpoznawana na podstawie wprowadzonej do systemu informacji o wszczęciu przez Bank postępowania egzekucyjnego;
 - skuteczne wypowiedzenie umowy – przesłanka rozpoznawana na podstawie wprowadzonej do systemu informacji o dacie skutecznego wypowiedzenia przy jednoczesnym spełnieniu kryterium istotności kwoty zadłużenia (500 zł);
 - restrukturyzacja – przesłanka rozpoznawana na podstawie wprowadzonej do systemu informacji o wprowadzonych – na skutek problemów klienta z terminową obsługą zadłużenia – zmianach zasad obsługi kredytu w formie aneksu do umowy kredytowej lub porozumienia z Bankiem;
 - ekspozycja kwestionowana przez dłużnika na drodze postępowania sądowego – przesłanka rozpoznawana na podstawie wprowadzonej do systemu informacji o kwestionowaniu ekspozycji przez Klienta, na drodze powództwa sądowego;
 - zidentyfikowane wyłudzenie – przesłanka rozpoznawana na podstawie wprowadzonej do systemu informacji o potwierdzonym wyłudzeniu na podstawie wyroku sądowego.
- dotyczące ekspozycji wobec banków:
- opóźnienie w spłacie przekraczające 30 dni – przesłanka rozpoznawana na podstawie informacji o opóźnieniach w spłacie przekraczających 30 dni;
 - znaczące pogorszenie zewnętrznej oceny ratingowej banku-kontrahenta – przesłanka rozpoznawana na podstawie informacji o obniżeniu zewnętrznej oceny ratingowej banku-kontrahenta z klasy inwestycyjnej do spekulacyjnej;
 - znaczące pogorszenie zewnętrznej oceny ratingowej kraju-siedziby banku-kontrahenta – przesłanka rozpoznawana na podstawie informacji o obniżeniu zewnętrznej oceny ratingowej kraju banku-kontrahenta z klasy inwestycyjnej do spekulacyjnej;
 - znaczące pogorszenie sytuacji finansowej banku/niewypłacalność banku – przesłanka rozpoznawana na podstawie informacji o ryzyku klienta ocenionym w procesie okresowego monitoringu limitów na poziomie nieakceptowanym.
- dotyczące ekspozycji z tytułu obligacji:
- brak płatności z tytułu obligacji - przesłanka rozpoznawana na podstawie informacji o braku płatności z tytułu obligacji w terminach określonych w warunkach emisji Obligacji;

- niedotrzymanie przez emitenta innych warunków określonych w warunkach emisji Obligacji, pozwalających na wcześniejsze postawienie obligacji w stan wymagalności

Jeśli Bank stwierdzi, że nie istnieją obiektywne dowody utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący czy też nie, to włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i pod względem utraty wartości ocenia je łącznie. Aktywa ocenione indywidualnie pod względem utraty wartości, w przypadku których jednostka dokonuje odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości lub postanawia taki odpis dalej ujmować, nie są uwzględniane w łącznej ocenie utraty wartości.

Jeśli istnieją obiektywne dowody, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości, to kwota odpisu aktualizującego równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat kredytowych, które nie zostały poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej instrumentu finansowego (tzn. efektywnej stopy procentowej ustalonej przy początkowym ujęciu). Przychody odsetkowe są ujmowane przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Ekspozycje, dla których stwierdzono przesłanki utraty wartości, dzielone są na wyceniane indywidualnie i wyceniane grupowo (kolektywnie).

Ocena indywidualna obowiązuje dla ekspozycji zagrożonych utratą wartości (liczonych na poziomie klienta), przekraczających progi ustalone w zależności od segmentu klienta. Ocenę indywidualną stosuje się także dla ekspozycji zagrożonych utratą wartości, w których przypadku Bank nie jest w stanie wyodrębnić grupy aktywów o podobnych charakterystykach ryzyka kredytowego lub nie posiada wystarczającej próby do oszacowania parametrów grupowych.

Do celów wyceny kolektywnej identyfikowane są grupy o podobnych charakterystykach ryzyka kredytowego, które pod względem utraty wartości ocenia się zbiorczo. Wycena grupowa oparta jest na czasie pozostawiania danej ekspozycji w stanie utraty wartości i uwzględnia specyfikę danej grupy pod kątem oczekiwanych odzysków. Przyszłe przepływy pieniężne w grupie aktywów finansowych, dla których utrata wartości oceniana jest łącznie, są szacowane na podstawie historii strat dla aktywów o podobnych charakterystykach ryzyka kredytowego. Korekta danych historycznych uwzględnia warunki obecne oraz ustąpienie czynników obecnie niewystępujących. Oszacowania zmian przyszłych przepływów pieniężnych odzwierciedlają zmiany powiązanych dostępnych danych w poszczególnych okresach (takich jak stopa bezrobocia, ceny nieruchomości, ceny towarów, status płatności oraz inne czynniki, które wskazują na poniesione w grupie straty i ich rozmiary), i zasadniczo są z nimi zgodne. Metodyka i założenia przyjęte do oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych są regularnie przeglądane w celu zmniejszenia rozbieżności pomiędzy stratami szacowanymi a rzeczywistymi.

Jeżeli w następnym okresie wysokość straty z tytułu utraty wartości zmniejszy się na skutek zdarzenia, które nastąpiło po wystąpieniu utraty, wówczas uprzednio dokonany odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany poprzez korektę salda odpisów aktualizujących. Kwota dokonanego odwrócenia wykazywana jest w rachunku zysków i strat.

W przypadku wystąpienia zdarzenia mogącego stanowić przesłankę utraty wartości, nieobjętego ww. katalogiem istnieje możliwość indywidualnej zmiany statusu rachunku na default. Jest on oznaczany w przypadku informacji o wystąpieniu innych, nieobjętych powyższym katalogiem, istotnych zdarzeń mogących stanowić przesłankę utraty wartości.

Przesłanki utraty wartości bilansowej ekspozycji kredytowej (grup bilansowych ekspozycji kredytowych) rejestrowane są w systemie na poziomie klienta lub rachunku. Zarejestrowanie przesłanki utraty wartości na poziomie rachunku skutkuje oznaczeniem wszystkich rachunków danego klienta, jako pozostających w utracie wartości. W przypadku zarejestrowania przesłanki utraty wartości na poziomie klienta następuje propagacja utraty

wartości na wszystkie rachunki w jego portfelu. Propagacja zawsze dotyczy wszystkich rachunków, do których klient pozostaje w relacji właściciel/współwłaściciel bądź kredytobiorca/współkredytobiorca.

20.3 Dane finansowe (wartość brutto, odpisy aktualizujące)

Kredyty i pożyczki udzielone Klientom	31.12.2017			31.12.2016 dane przekształcone		
	Wartość brutto	Odpis z tytułu utraty wartości	Wartość netto	Wartość brutto	Odpis z tytułu utraty wartości	Wartość netto
Segment detaliczny	30 146 687	-1 911 961	28 234 726	27 682 329	-1 792 905	25 889 424
Kredyty konsumpcyjne	18 337 260	-1 795 399	16 541 861	17 906 105	-1 681 074	16 225 031
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	9 631 679	-83 893	9 547 786	8 485 561	-77 929	8 407 632
Kredyty consumer finance	2 177 748	-32 669	2 145 079	1 290 663	-33 902	1 256 761
Segment Biznesowy	24 523 628	-1 491 714	23 031 914	21 626 752	-1 268 988	20 357 764
Kredyty operacyjne	12 812 843	-908 147	11 904 696	11 620 901	-871 824	10 749 077
Kredyty inwestycyjne	8 992 528	-371 922	8 620 606	7 688 410	-201 656	7 486 754
Pozostałe gospodarcze	2 718 257	-211 645	2 506 612	2 317 441	-195 508	2 121 933
Razem	54 670 315	-3 403 675	51 266 640	49 309 081	-3 061 893	46 247 188

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według metod kalkulacji odpisów	31.12.2017			31.12.2016 dane przekształcone		
	Wartość brutto	Odpis z tytułu utraty wartości	Wartość netto	Wartość brutto	Odpis z tytułu utraty wartości	Wartość netto
metoda indywidualna, w tym:	3 033 329	-778 471	2 254 858	2 348 534	-760 544	1 587 990
ze stwierdzoną utratą wartości	2 348 052	-778 471	1 569 581	1 832 207	-760 544	1 071 663
bez stwierdzonej utraty wartości	685 277	0	685 277	516 327	0	516 327
metoda kolektywna	3 694 718	-2 297 232	1 397 486	3 815 101	-1 994 321	1 820 780
ze stwierdzoną utratą wartości	3 566 585	-2 297 232	1 269 353	2 987 745	-1 994 321	993 424
bez stwierdzonej utraty wartości	128 133	0	128 133	827 356	0	827 356
metoda portfelowa (IBNR)	47 942 268	-327 972	47 614 296	43 145 446	-307 028	42 838 418
Razem	54 670 315	-3 403 675	51 266 640	49 309 081	-3 061 893	46 247 188

Kredyty i pożyczki udzielone klientom – ekspozycja Grupy Kapitałowej na ryzyko kredytowe	31.12.2017			31.12.2016 dane przekształcone		
	Wartość brutto	Odpis z tytułu utraty wartości	Wartość netto	Wartość brutto	Odpis z tytułu utraty wartości	Wartość netto
Z rozpoznaną utratą wartości, w tym:	5 914 637	-3 075 703	2 838 934	4 819 952	-2 754 865	2 065 087
oceniane metodą indywidualną	2 348 052	-778 471	1 569 581	1 832 207	-760 544	1 071 663
bez rozpoznanej utraty wartości, w tym:	48 755 678	-327 972	48 427 706	44 489 129	-307 028	44 182 101
z rozpoznaną przesłanką indywidualną	1 664 804	-8 390	1 656 414	573 720	0	573 720
nieprzeterminowane	1 010 890	-4 283	1 006 607	278 712	0	278 712
przeterminowane	653 914	-4 107	649 807	295 008	0	295 008
bez rozpoznanej przesłanki indywidualnej/IBNR	47 090 874	-319 582	46 771 292	43 836 419	-307 028	43 529 391
nieprzeterminowane	44 204 061	-162 462	44 041 599	41 105 909	-179 700	40 926 209
przeterminowane	2 886 813	-157 120	2 729 693	2 809 500	-127 328	2 682 172
Razem	54 670 315	-3 403 675	51 266 640	49 309 081	-3 061 893	46 247 188

Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom - uzgodnienie ruchu w 2017	Wartość na początek okresu	Utworzenie w okresie	Rozwiązanie w okresie	Spisania aktywów	Inne	Wartość na koniec okresu	Wpływ na rachunek zysków i strat
Segment detaliczny	1 792 905	1 760 648	-1 266 386	-409 611	34 405	1 911 961	494 262
Segment biznesowy	1 268 988	1 392 487	-972 239	-219 761	22 239	1 491 714	420 248
Razem	3 061 893	3 153 135	-2 238 625	-629 372	56 644	3 403 675	914 510

Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom - uzgodnienie ruchu w 2016	Wartość na początek okresu	Utworzenie w okresie	Rozwiązanie w okresie	Spisania aktywów	Inne, w tym z tytułu nabycia wydzielonej części BPH i SKOK-ów	Wartość na koniec okresu	Wpływ na rachunek zysków i strat
Segment detaliczny	1 086 668	1 290 782	-805 502	-328 775	549 732	1 792 905	485 280
Segment biznesowy	851 021	571 841	-289 306	-162 191	297 623	1 268 988	282 535
Razem	1 937 689	1 862 623	-1 094 808	-490 966	847 355	3 061 893	767 815

Według terminów zapadalności (na datę bilansową)	31.12.2017	31.12.2016 dane przekształcone
Segment detaliczny	28 234 726	25 889 424
≤ 1M	3 202 620	2 914 388
> 1M ≤ 3M	700 879	633 692
> 3M ≤ 6M	994 312	853 902
> 6M ≤ 1Y	1 829 288	1 616 066
> 1Y ≤ 2Y	2 827 282	2 617 666
> 2Y ≤ 5Y	5 928 016	5 712 326
> 5Y ≤ 10Y	5 768 341	5 418 912
> 10Y ≤ 20Y	4 134 633	3 497 105
> 20Y	2 849 355	2 625 367
Segment biznesowy	23 031 914	20 357 764
≤ 1M	5 751 955	5 530 386
> 1M ≤ 3M	1 123 031	1 142 171
> 3M ≤ 6M	1 170 079	1 195 566
> 6M ≤ 1Y	2 404 304	2 142 248
> 1Y ≤ 2Y	2 644 424	2 179 209
> 2Y ≤ 5Y	5 484 598	4 125 952
> 5Y ≤ 10Y	3 530 189	3 240 173
> 10Y ≤ 20Y	923 334	802 059
Razem	51 266 640	46 247 188

Według struktury walutowej	31.12.2017	31.12.2016 dane przekształcone
Segment detaliczny	28 234 726	25 889 424
PLN	26 682 610	24 336 655
EUR	1 112 805	1 125 543
GBP	237 003	201 010
USD	44 068	41 047
CHF	158 214	184 298
Pozostałe	26	871

Według struktury walutowej	31.12.2017	31.12.2016 dane przekształcone
Segment biznesowy	23 031 914	20 357 764
PLN	18 790 286	16 337 395
EUR	3 986 504	3 756 078
GBP	71 002	3 778
USD	132 698	193 329
CHF	42 390	55 242
Pozostałe	9 034	11 942
Razem	51 266 640	46 247 188

20.4 Leasing finansowy - Grupa jako leasingodawca

W przypadku umów leasingu finansowego Grupa Kapitałowa, jako leasingodawca, ujmuje należności w kwocie równej bieżącej wartości umownych opłat leasingowych powiększonej o ewentualną niegwarantowaną wartość końcową przypisaną leasingodawcy, ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu. Należności te są wykazywane w pozycji aktywów „Kredyty i pożyczki udzielone klientom”. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu finansowego są dzielone między przychody z tytułu odsetek i zmniejszenie salda należności w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy procentowej od pozostałej do spłaty należności.

W przypadku umów leasingu operacyjnego, początkowe koszty bezpośrednio poniesione w toku negocjowania umów leasingu operacyjnego dodaje się do wartości bilansowej środka stanowiącego przedmiot leasingu i ujmuje przez okres trwania leasingu na tej samej podstawie, co przychody z tytułu wynajmu. Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane, jako przychód w okresie, w którym stają się należne. Opłaty leasingowe należne z tytułu umów, które nie spełniają warunków umowy leasingu finansowego (umowy leasingu operacyjnego), ujmowane są jako przychody w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Grupa Kapitałowa prowadzi działalność leasingową poprzez spółkę z Grupy Alior Leasing sp. z o.o. Zakres działalności spółki został opisany w nocie 1.2.

Wartość kwot inwestycji leasingowej brutto oraz minimalnych opłat leasingowych należnych dla umów leasingu finansowego wynosiła na dzień 31 grudnia 2017 roku:

Wartość kwot inwestycji leasingowych netto oraz minimalnych opłat leasingowych należnych	Inwestycja leasingowa netto	Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	Niezrealizowane przychody
Należności leasingowe brutto:			
do 1 roku	205 854	265 625	59 772
od 1 roku do 5 lat	524 226	611 552	87 326
powyżej 5 lat	15 643	17 538	1 895
Razem brutto	745 723	894 715	148 993
Odpisy z tytułu utraty wartości	8 922	0	0
Razem netto	736 801	894 715	148 993

Wartość kwot inwestycji leasingowej brutto oraz minimalnych opłat leasingowych należnych dla umów leasingu finansowego wynosiła na dzień 31 grudnia 2016 roku:

Wartość kwot inwestycji leasingowych netto oraz minimalnych opłat leasingowych należnych	Inwestycja leasingowa netto	Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	Niezrealizowane przychody
Należności leasingowe brutto:			
do 1 roku	77 282	66 039	11 243
od 1 roku do 5 lat	75 799	67 536	8 262
powyżej 5 lat	157 890	148 396	9 493
Razem brutto	310 971	281 972	28 999
Odpisy z tytułu utraty wartości	409	409	0
Razem netto	310 562	281 563	28 999

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na 31 grudnia 2016 roku brak jest niegwarantowanych wartości końcowych przypadających leasingodawcy.

20.5 Analiza wrażliwości istotnych szacunków i osądów

Bank dokonuje oceny wszystkich bilansowych ekspozycji kredytowych (grup bilansowych ekspozycji kredytowych) pod kątem identyfikacji obiektywnych przesłanek utraty wartości, według najbardziej aktualnych danych w dniu dokonywania aktualizacji wartości. Przy określaniu kwoty straty z tytułu utraty wartości dokonuje się oceny szacunków kwot i terminów realizacji przyszłych przepływów pieniężnych. Szacunki oparte są na założeniach dotyczących wielu czynników, więc rzeczywiste wyniki mogą się od nich różnić. Skutkiem może być zmiana, w przyszłości, wysokości odpisu z tytułu utraty wartości.

Ekspozycje, dla których stwierdzono przesłanki utraty wartości, dzielone są na wyceniane indywidualnie i wyceniane grupowo. Ekspozycje, dla których nie zidentyfikowano przesłanek utraty wartości, grupuje się z zachowaniem zasady homogeniczności względem profilu ryzyka i tworzy rezerwę na grupę ekspozycji, służącą pokryciu poniesionych a niezareportowanych strat (IBNR). Wartość IBNR wyznaczana jest na podstawie parametrów PD, LGD oraz zabezpieczeń (z uwzględnieniem oczekiwanych stóp odzysku).

Ocena indywidualna obowiązuje dla ekspozycji zagrożonych utratą wartości (liczonych na poziomie klienta), przekraczających progi ustalone w zależności od segmentu klienta (patrz tabela).

Segment klienta	Wysokość progu	
	2017	2016
Klient indywidualny:	brak progu	brak progu
Klient biznesowy	1 000 000	500 000

Ocenę indywidualną stosuje się także dla ekspozycji zagrożonych utratą wartości, dla których Bank nie jest w stanie wyodrębnić grupy aktywów o podobnych charakterystykach ryzyka kredytowego lub nie dysponuje wystarczającą próbą do oszacowania parametrów grupowych.

Wycena indywidualna opiera się na analizie możliwych scenariuszy (klienci biznesowi). Każdy scenariusz i gałąź drzewa mają przypisane prawdopodobieństwo realizacji oraz oczekiwane odzyski. Przyjęte założenia do wycen indywidualnych są szczegółowo opisywane przez osoby dokonujące analizy. Wartości odzysków oczekiwanych w ramach wycen indywidualnych są porównywane ze zrealizowanymi odzyskami w cyklach kwartalnych.

Wycena grupowa oparta jest na czasie pozostawiania danej ekspozycji w stanie default; uwzględnia specyfikę danej grupy po kątem oczekiwanych odzysków. Zabezpieczenia uwzględniane są na poziomie ekspozycji.

Ekspozycje, dla których nie zidentyfikowano przesłanek utraty wartości, grupuje się z zachowaniem zasady homogeniczności względem profilu ryzyka i tworzy się rezerwę na grupę ekspozycji służącą pokryciu

poniesionych a niezareportowanych strat (IBNR). Wartość IBNR wyznacza się na podstawie parametrów PD, LGD oraz zabezpieczeń (z uwzględnieniem oczekiwanych stóp odzysku).

Wpływ zwiększenia/zmniejszenia przepływów pieniężnych (w tym przepływów z realizacji zabezpieczeń) na utratę wartości dla portfela kredytów i pożyczek ocenianych przez Bank metodą indywidualną przedstawia poniższa tabela (w mln zł):

	31.12.2017		31.12.2016	
	Scenariusz		Scenariusz	
	10%	-10%	10%	-10%
Szacunkowa zmiana utraty wartości kredytów i pożyczek na skutek zmiany wartości bieżącej szacowanych przepływów pieniężnych dla kredytów i pożyczek ocenianych przez Grupę metodą indywidualną	-136,25	216,43	-78,52	141,38

Wpływ zwiększenia/zmniejszenia przepływów pieniężnych (w tym przepływów z realizacji zabezpieczeń) na utratę wartości dla portfela kredytów i pożyczek ocenianych przez Bank metodą portfelową przedstawia poniższa tabela (w mln zł):

	31.12.2017		31.12.2016	
	scenariusz		scenariusz	
	10%	-10%	10%	-10%
Szacunkowa zmiana utraty wartości kredytów i pożyczek na skutek zmiany wartości bieżącej szacowanych przepływów pieniężnych dla kredytów i pożyczek ocenianych przez Grupę metodą grupową	-125,10	144,82	-72,79	84,15

Wpływ zwiększenia/zmniejszenia parametru PD na zmianę odpisu IBNR na poniesione lecz nieujawnione straty kredytów i pożyczek przedstawia poniższa tabela (w mln zł):

Szczegółowy opis szacunków odpisów z tytułu utraty wartości znajduje się w notcie 38.

	31.12.2017		31.12.2016	
	scenariusz		scenariusz	
	10%	-10%	10%	-10%
Szacunkowa zmiana odpisów i rezerw na poniesione lecz nieujawnione straty (IBNR) kredytów i pożyczek na skutek zmiany wartości PD LIP	29,90	-30,09	17,18	-17,19

21 Należności od banków

21.1 Zasady rachunkowości

Należności od banków są to aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej pomniejszone o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości, za wyjątkiem środków pieniężnych w drodze, które wycenia się w wartości nominalnej. Jeżeli dla należności nie można ustalić harmonogramu przyszłych przepływów pieniężnych, a więc także ustalić efektywnej stopy procentowej, należność wycenia się według kwoty wymaganej zapłaty.

Zakupione papiery wartościowe z przyrzeczeniem odsprzedaży ujmuje się jako należności od banków, jeśli kontrahentem jest bank. Transakcje z przyrzeczeniem odsprzedaży są wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Różnica między ceną zakupu i odkupu (sprzedaży) jest traktowana odpowiednio, jako przychód odsetkowy i rozliczana jest w czasie trwania umowy z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

21.2 Dane finansowe

Według struktury rodzajowej	31.12.2017	31.12.2016
Rachunki bieżące	627 645	387 334
Lokaty jednodniowe	10 268	0
Lokaty terminowe	11 062	238 918
Revers Repo	58 397	583 012
Kaucje będące zabezpieczeniem transakcji pochodnych (ISDA)	163 770	145 141
Pozostałe	30 487	11 911
Należności od banków	901 629	1 366 316

Według terminów zapadalności (na datę bilansową)	31.12.2017	31.12.2016
≤ 1M	901 128	1 366 316
> 1M ≤ 3M	501	0
Należności od banków	901 629	1 366 316

Według struktury walutowej	31.12.2017	31.12.2016
PLN	73 512	602 314
EUR	355 942	286 143
GBP	37 193	29 238
USD	91 347	321 306
CHF	4 423	8 890
Pozostałe waluty	339 212	118 425
Należności od banków	901 629	1 366 316

Kaucje udzielone dotyczą zabezpieczeń przekazanych innym bankom w ramach rozliczeń związanych z umową CSA (Credit Support Annex).

22 Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne

22.1 Zasady rachunkowości

Rzeczowe aktywa trwałe i nieruchomości inwestycyjne

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują aktywa o przewidywanym okresie użytkowania dłuższym niż jeden rok, kompletne i użytkowane w celu świadczenia usług. Wyceniane są początkowo według cen nabycia lub kosztu wytworzenia. Po początkowym ujęciu pozycji rzeczowych aktywów trwałych wykazywane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie oraz skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Nakłady ponoszone po początkowym ujęciu nabytego składnika majątku rzeczowego są ujmowane jako aktywa tylko wtedy, gdy zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne tego składnika. W pozostałych przypadkach te nakłady ujmowane są w rachunku zysków i strat jako koszty w momencie ich poniesienia.

Nieruchomości inwestycyjne obejmują nieruchomości, które Bank traktuje jako źródło korzyści ekonomicznych z tytułu przychodów z wynajmu lub przyrostu ich wartości godziwej (lub obu tych tytułów jednocześnie). Nieruchomości inwestycyjne wycenia się początkowo wg. ceny nabycia lub kosztu wytworzenia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjnych Bank stosuje metodę wyceny według

metody ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonej o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Wartości niematerialne

Wartości niematerialne o zdefiniowanym okresie ekonomicznej użyteczności, w tym wytworzone we własnym zakresie, po początkowym ujęciu, wykazywane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia, pomniejszonym o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składnika aktywów. Na każdy dzień bilansowy Bank dokonuje oceny aktywów pod względem istnienia przesłanek wskazujących na utratę ich wartości. W przypadku istnienia takiej przesłanki Bank dokonuje formalnego oszacowania wartości odzyskiwalnej. Jeśli wartość bilansowa danego składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną, uznaje się utratę jego wartości i dokonuje odpisu aktualizującego jego wartość do poziomu wartości odzyskiwalnej.

Wartość firmy stanowi nadwyżkę kosztu nabycia nad wartością godziwą nabytych aktywów, pasywów i zobowiązań warunkowych możliwych do zidentyfikowania w transakcji połączenia jednostek. Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. W przypadku zbycia jednostki zależnej, wartość firmy rozpoznaną na nabyciu wlicza się w wynik finansowy stanowiący rozliczenie sprzedaży.

W odniesieniu do wartości firmy utrata wartości ustalana jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, którego dotyczy dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, tworzony jest odpis z tytułu utraty wartości. Stwierdzona w wyniku przeprowadzonych testów utrata wartości nie podlega odwróceniu w okresach późniejszych. Wartość firmy jest analizowana pod kątem utraty wartości na każdy dzień bilansowy kończący rok obrotowy lub częściej - jeśli zidentyfikowano przesłanki utraty wartości.

Pozostałe składniki wartości niematerialnych to możliwe do zidentyfikowania składniki aktywów, bez postaci fizycznej. Początkowo są wyceniane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia. Bank kapitalizuje:

- wydatki poniesione w związku z nabyciem licencji na oprogramowanie i wytworzeniem licencji lub modułu do nabytej licencji;
- koszty wytworzenia składnika aktywów we własnym zakresie obejmujące wszystkie nakłady, w tym koszty z tytułu świadczeń pracowniczych które mogą być bezpośrednio przyporządkowane czynnościom tworzenia i przygotowania składnika aktywów do użytkowania zgodnie z jego planowanym przeznaczeniem.

Koszt składnika wartości niematerialnych nabytego w oddzielnej transakcji obejmuje:

- cenę zakupu łącznie z kwotą ceł importowych i niepodlegających odliczeniu podatków od zakupu, pomniejszoną o upusty handlowe i rabaty;
- nakłady bezpośrednio związane z przygotowaniem składnika aktywów do użytkowania zgodnie z jego planowanym przeznaczeniem.

Nakłady poniesione po początkowym ujęciu składnika wartości niematerialnych są ujmowane jako aktywa tylko wtedy, gdy zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne danego składnika. Koszt wytworzenia licencji lub dodatkowego modułu do nabytej licencji przez jednostkę we własnym zakresie obejmuje wszystkie nakłady, które mogą być bezpośrednio przyporządkowane czynnościom tworzenia, produkcji i przystosowania składnika aktywów do użytkowania w sposób zamierzony przez kierownictwo.

W pozostałych przypadkach są odnoszone do rachunku zysków i strat.

Odpisy amortyzacyjne

Amortyzacja naliczana jest od wszystkich aktywów trwałych, o określonym okresie użytkowania metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego aktywa. Co najmniej raz w roku weryfikowana jest przyjęta metoda amortyzacji oraz okres użytkowania.

Rozpoczęcie amortyzacji rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych oraz nieruchomości inwestycyjnych następuje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym ten środek przyjęto do użytkowania, a jej zakończenie nie później niż z chwilą:

- 1) zrównania wartości odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych z wartością początkową danego składnika aktywów, lub
- 2) przeznaczenia go do likwidacji, lub
- 3) sprzedaży, lub
- 4) stwierdzenia jego niedoboru, lub
- 5) ustalenia w wyniku weryfikacji, że przewidywana wartość końcowa składnika aktywa przewyższa jego wartość bilansową (netto) z uwzględnieniem przewidywanej przy likwidacji wartości końcowej składnika aktywów (wartości „rezydualnej”), tj. kwoty netto, którą Grupa Kapitałowa spodziewa się uzyskać na zakończenie okresu użytkowania, po odliczeniu oczekiwanych kosztów zbycia.

Okresy użytkowania rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych

Wyszczególnienie	Okres użytkowania w latach
Rzeczowe aktywa trwałe	
Ulepszenia w obcych budynkach lub budowlach	5–10
Maszyny i urządzenia	1–5
Wyposażenie	2–10
Środki transport	2,5–5
Wartości niematerialne i prawne	
Licencje	2–12,5
Oprogramowanie systemów informatycznych	2–10
Koszty prac rozwojowych	2–12,5
Prawo autorskie i inne wartości niematerialne	2–10

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości

Utrata wartości następuje wtedy, gdy wartość bilansowa składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Wyznaczony w ten sposób odpis aktualizujący jest ujmowany w rachunku zysków i strat.

Wartość odzyskiwalna odpowiada wyższej spośród dwóch wartości: godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży i użytkowej składnika aktywów.

Wartość użytkowa jest wyznaczana przez dyskonto szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dla danego składnika aktywów, przy użyciu stopy dyskonta przed opodatkowaniem. Dla aktywów, które nie generują niezależnych przepływów gotówki, Bank ustala wartość odzyskiwalną na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego należy dany składnik aktywów.

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości może zostać odwrócony przez wynik finansowy do poziomu, przy którym wartość księgowa aktywów nie przekracza wartości księgowej danego składnika aktywów, przy założeniu, że nie dokonano odpisu aktualizującego.

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości w odniesieniu do wartości firmy nie podlega odwracaniu. W przypadku innych aktywów ten odpis podlega odwracaniu pod warunkiem, że nastąpiła zmiana w szacunkach służących do określenia wartości możliwej do odzyskania. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości może być odwrócony tylko do poziomu, przy którym wartość księgowa aktywów nie przekracza wartości księgowej, która – pomniejszona o kwotę amortyzacji – zostałaby wyznaczona, gdyby nie został ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości

Wartość odzyskiwalną stanowi wartość użytkowa lub wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży w zależności od tego, która z nich jest wyższa w chwili przeprowadzania przeglądu.

W celu wyznaczenia wartości użytkowej oszacowane przyszłe przepływy pieniężne są dyskontowane do wartości bieżącej przy użyciu stopy dyskontowej sprzed opodatkowania, która odzwierciedla bieżące oczekiwania rynku odnośnie do wartości pieniądza oraz specyficznego ryzyka w odniesieniu do danych aktywów.

22.2 Dane finansowe

Rzeczowe aktywa trwałe

31.12.2017	Środki trwałe w budowie	Urządzenia techniczne (w tym sprzęt informatyczny)	Inwestycje w obce obiekty	Budynki własne	Pozostałe	Razem
Wartość w cenie nabycia na 01.01.2017	23 075	376 162	202 203	144 498	97 699	843 637
Zmiana z tytułu:	19 112	47 499	11 513	15 634	6 295	100 053
Zakupów w 2017 r.	50 818	27 394	18 699	1 800	9 138	107 849
Sprzedaży w 2017 r.	-74	-2 469	0	0	-3 437	-5 980
Pozostałe zmiany	-31 632	22 574	-7 186	13 834	594	-1 816
Wartość w cenie nabycia na 31.12.2017	42 187	423 661	213 716	160 132	103 994	943 690
Skumulowana amortyzacja na 01.01.2017	0	184 505	106 370	1 626	63 760	356 261
Amortyzacja za 2017 r.	0	63 589	28 181	6 529	7 717	106 016
Pozostałe zmiany	0	-2 485	-4 807	0	-1 706	-8 998
Skumulowana amortyzacja na 31.12.2017	0	245 608	129 744	8 155	69 771	453 278
Odpisy z tytułu utraty wartości na 01.01.2017	0	1 134	348	0	99	1 581
Zmiany odpisów w 2017 r.	4	2 957	8 964	0	2 526	14 451
Pozostałe zmiany	0	-1 028	-287	0	4	-1 311
Odpisy z tytułu utraty wartości 31.12.2017	4	3 063	9 025	0	2 629	14 721
Wartość netto na 01.01.2017	23 075	190 523	95 485	142 872	33 840	485 796
Wartość netto na 31.12.2017	42 183	174 990	74 947	151 977	31 594	475 691

Stan 31.12.2016	Środki trwałe w budowie	Urządzenia techniczne (w tym sprzęt informatyczny)	Inwestycje w obce obiekty	Budynki własne	Pozostałe	Razem
Wartość w cenie nabycia na 01.01.2016	13 112	233 042	176 468	22 775	82 843	528 240
Zmiana z tytułu:	9 963	143 120	25 735	121 723	14 856	315 397
Zakupów w 2016 r.	13 009	22 800	11 014	588	1 959	49 370
Zakupu wydzielonej części BPH	3 379	101 457	17 731	112 541	12 409	247 517
Wyceny do wartości godziwej	0	15 699	0	4 089	3 372	23 160
Przejęć w 2016 r.	-6 409	4 434	-2 977	763	1 476	-2 713
Sprzedaży w 2016 r.	-16	-1 255	-33	-45	-4 360	-5 709
Pozostałe zmiany	0	-15	0	3 787	0	3 772
Wartość w cenie nabycia na 31.12.2016	23 075	376 162	202 203	144 498	97 699	843 637
Skumulowana amortyzacja na 01.01.2016	0	153 217	86 260	42	58 132	297 651
Amortyzacja za 2016 r.	0	33 318	23 025	666	7 886	64 895
Pozostałe zmiany	0	-2 030	-2 915	918	-2 258	-6 285
Skumulowana amortyzacja na 31.12.2016	0	184 505	106 370	1 626	63 760	356 261
Odpisy z tytułu utraty wartości na 01.01.2016	0	1 121	494	0	19	1 634
Zmiany odpisów w 2016 r.	0	188	2 030	0	168	2 386
Pozostałe zmiany	0	-175	-2 176	0	-88	-2 439
Odpisy z tytułu utraty wartości 31.12.2016	0	1 134	348	0	99	1 581
Wartość netto na 01.01.2016	13 112	78 704	89 714	22 733	24 692	228 955
Wartość netto na 31.12.2016	23 075	190 523	95 485	142 872	33 840	485 796

Wartości niematerialne

31.12.2017	Wartość firmy	Nakłady	Oprogramowanie, licencje i koszty prac rozwojowych	Znak towarowy	Pozostałe	Razem
Wartość w cenie nabycia na 01.01.2017	117 262	110 256	472 384	3 667	47 650	751 219
Zmiany wartości niematerialnych z tytułu:	2	-19 802	126 308	0	2 517	109 025
Zakupów w 2017 r.	2	61 283	14 673	0	54	76 012
Przejętowania w 2017 r.	0	0	31 150	0	0	31 150
Skapitalizowane koszty wytworzenia	0	11 204	14 983	0	0	26 187
Pozostałe zmiany	0	-92 289	96 652	0	2 463	6 826
Wartość w cenie nabycia na 31.12.2017	117 264	90 454	598 692	3 667	50 167	860 244
Skumulowana amortyzacja na 01.01.2017	0	0	200 604	0	6 798	207 402
Amortyzacja za 2017 r.	0	0	49 564	0	21 460	71 024
Pozostałe zmiany	0	0	-2 049	0	2 283	234
Skumulowana amortyzacja na 31.12.2017	0	0	248 119	0	30 541	278 660
Odpisy z tytułu utraty wartości na 01.01.2017	11 920	17	12 069	3 367	0	27 373
Zmiany odpisów w 2017	0	11 269	1	0	0	11 270
Pozostałe zmiany	0	-3 058	-2 588	0	0	-5 646
Odpisy z tytułu utraty wartości na 31.12.2017	11 920	8 228	9 482	3 367	0	32 997
Wartość netto na 01.01.2017	105 342	110 239	259 711	300	40 852	516 444
Wartość netto na 31.12.2017	105 344	82 226	341 091	300	19 626	548 587

31.12.2016 dane przekształcone	Wartość firmy	Nakłady	Oprogramowanie, licencje i koszty prac rozwojowych	Znak towarowy	Pozostałe	Razem
Wartość w cenie nabycia na 01.01.2016	107 010	60 270	414 310	3 667	5 589	590 846
Zmiany wartości niematerialnych z tytułu	10 252	49 986	58 074	0	42 061	160 373
Zakupów w 2016 r.	0	49 983	15 870	0	110	65 963
Zmiana z tytułu zakupu wydzielonej części BPH	0	51 554	93 385	0	0	139 065
Wycena Fair Value	0	-49 556	-47 969	0	42 100	-55 425
Przejętowań w 2016 r.	10 252	-30 036	11 523	0	-149	-8 410
Skapitalizowanych koszty wytworzenia	0	28 190	4 395	0	0	32 585
Pozostałe zmiany	0	-149	-19 130	0	0	-19 279
Wartość w cenie nabycia na 31.12.2016	117 262	110 256	472 384	3 667	47 650	751 219
Skumulowana amortyzacja na 01.01.2016	0	0	189 846	0	3 045	192 891
Amortyzacja za 2016 r.	0	0	36 738	0	3 844	40 582
Pozostałe zmiany	0	0	-25 980	0	-91	-26 071
Skumulowana amortyzacja na 31.12.2016	0	0	200 604	0	6 798	207 402
Odpisy z tytułu utraty wartości na 01.01.2016	1 668	1 630	4 242	3 367	0	10 907
Zmiany odpisów w 2016	10 252	913	9 071	0	93	20 329
Pozostałe zmiany	0	-2 526	-1 244	0	-93	-3 863
Odpisy z tytułu utraty wartości na 31.12.2016	11 920	17	12 069	3 367	0	27 373
Wartość netto na 01.01.2016	105 342	58 640	220 222	300	2 544	387 048
Wartość netto na 31.12.2016	105 342	110 239	253 837	300	40 852	516 444

22.3 Istotne szacunki i osądy - Test na utratę wartości salda wartości firmy

Test na utratę wartości salda wartości firmy powstałej z nabycia i połączenia z Meritum Bank S.A.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Bank przeprowadził obligatoryjne testy na utratę wartości firmy powstałej z nabycia Meritum Bank Polska SA zgodnie z modelami opracowanymi na podstawie wytycznych zawartych w MSR 36.

Test na utratę wartości przeprowadza się poprzez porównanie wartości bilansowej ośrodków wypracowujących środki pieniężne („CGU”) z ich wartością odzyskiwalną.

Wartość odzyskiwalna szacowana jest na podstawie wartości użytkowej CGU. Wartość użytkowa to bieżąca, szacunkowa wartość przyszłych przepływów pieniężnych za okres 5 lat z uwzględnieniem wartości rezydualnej CGU. Wartość rezydualna CGU została skalkulowana z wykorzystaniem modelu teoretycznych dywidend (model Gordona), poprzez ekstrapolację projekcji przepływów pieniężnych poza okres prognozy, przy zastosowaniu stopy wzrostu przyjętej na poziomie 3%. Prognozy przepływów pieniężnych opierają się na założeniach zawartych w planie finansowym dla Grupy Kapitałowej Alior Banku na 2017 rok oraz strategii Grupy na kolejne lata. Przepływy finansowe dyskontowane są przy pomocy stopy kosztu kapitału własnego określonej za pomocą modelu wyceny aktywów kapitałowych. Aktualna stopa dyskonta wynosi 10,3%.

Test na utratę wartości przeprowadzony na dzień 31 grudnia 2017 roku wykazał nadwyżkę wartości odzyskiwalnej nad wartością bilansową poszczególnych CGU i w związku z tym nie stwierdzono utraty wartości CGU.

22.4 Analiza wrażliwości istotnych szacunków i osądów

Wpływ zmiany długości okresu użytkowania dla składników majątkowych podlegających amortyzacji, z grupy grunty i budynki, wpływających na zmiany wyniku finansowego przedstawia poniższa tabela:

Wpływ na koszty amortyzacji zmiany długości okresu użytkowania dla składników majątkowych	31.12.2017		31.12.2016	
	scenariusz +5 lat	scenariusz -5 lat	scenariusz +5 lat	scenariusz -5 lat
Urządzenia techniczne	-21 776	159 267	-33 838	90 795
Inwestycje w obce obiekty	-13 555	60 300	-17 335	287 151
	-35 331	219 567	-51 173	377 946

Wpływ zmiany stopy wzrostu oraz stopy dyskontowej na wyniku testu na utratę wartości firmy powstałej z nabycia Meritum Bank SA

	Wartość bazowa parametru	Wynik testu na utratę wartości w przypadku spadku parametru o 20%	Wynik testu na utratę wartości w przypadku wzrostu parametru o 20%
Stopa dyskontowa	10,30%	Brak utraty wartości	Brak utraty wartości
Stopa wzrostu	3,00%	Brak utraty wartości	Brak utraty wartości

23 Pozostałe aktywa

23.1 Zasady rachunkowości

Aktywa finansowe ujęte w tej pozycji wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty, obejmującej również ewentualne odsetki od tych aktywów, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości. Aktywa niefinansowe wycenia się zgodnie z zasadami wyceny obowiązującymi dla poszczególnych kategorii aktywów ujętych w tej pozycji.

23.2 Dane finansowe

	31.12.2017	31.12.2016
Dłużnicy różni	588 506	653 852
pozostałe rozrachunki	205 999	260 178
należności ze sprzedaży wierzytelności	64 979	0
należności związane ze sprzedażą usług (w tym ubezpieczenia)	61 784	84 885
kaucje gwarancyjne	18 928	12 434
rozliczenia kart płatniczych	142 468	202 007
należności z tytułu rozliczenia zakupu wydzielonej części BPH	94 348	94 348
Koszty rozliczane w czasie	31 218	61 077
rozliczenia z tytułu czynszów i mediów	1 338	1 803
utrzymanie i wsparcie systemów, serwis sprzętu i urządzeń	14 105	14 207
pozostałe koszty rozliczane w czasie	15 775	45 067
Pozostałe należności	5 238	0
Rozliczenia z tytułu VAT	75 013	32 911
Pozostałe aktywa (brutto)	699 975	747 840
Odpis	-73 535	-61 844
Pozostałe aktywa (netto)	626 440	685 996
w tym aktywa finansowe (brutto)	588 506	653 852

Należności związane ze sprzedażą usług i towarów obejmują, przede wszystkim, wynagrodzenie od towarzystw ubezpieczeniowych z tytułu obsługi ubezpieczeń.

24 Zobowiązania wobec klientów

24.1 Zasady rachunkowości

Zobowiązania wobec klientów wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Jeżeli dla zobowiązania finansowego nie można ustalić harmonogramu przyszłych przepływów pieniężnych, a więc także ustalić efektywnej stopy procentowej, zobowiązanie to wycenia się według kwoty wymaganej zapłaty.

24.2 Dane finansowe

Według struktury rodzajowej i segmentu klientów	31.12.2017	31.12.2016
Segment detaliczny	36 530 860	32 035 389
Depozyty bieżące	22 584 687	17 264 837
Depozyty terminowe	12 134 722	13 908 933
Emisja własna bankowych papierów wartościowych	1 574 189	628 246
Emisja własna obligacji	81 500	0
Pozostałe zobowiązania	155 762	233 373

Według struktury rodzajowej i segmentu klientów	31.12.2017	31.12.2016
Segment biznesowy	21 083 633	19 333 312
Depozyty bieżące	9 495 558	8 526 252
Depozyty terminowe	9 740 352	8 379 289
Emisja własna bankowych papierów wartościowych	1 454 213	1 910 380
Emisja własna obligacji	148 684	230 046
Pozostałe zobowiązania	244 826	287 345
Zobowiązania wobec klientów razem	57 614 493	51 368 701

Według terminów zapadalności (na datę bilansową)	31.12.2017	31.12.2016
Segment detaliczny	36 530 860	32 035 389
≤ 1M	24 966 548	21 811 318
> 1M ≤ 3M	3 208 322	3 163 975
> 3M ≤ 1Y	6 697 726	5 878 511
> 1Y ≤ 5Y	1 651 700	1 017 041
> 5Y	6 564	164 544
Segment biznesowy	21 083 633	19 333 312
≤ 1M	15 087 554	13 666 701
> 1M ≤ 3M	3 137 008	1 441 793
> 3M ≤ 1Y	2 051 232	2 187 734
> 1Y ≤ 5Y	759 661	2 013 363
> 5Y	48 178	23 721
Zobowiązania wobec klientów razem	57 614 493	51 368 701

Według struktury walutowej	31.12.2017	31.12.2016
Segment detaliczny	36 530 860	32 035 389
PLN	30 918 837	27 417 980
EUR	2 367 694	2 324 200
GBP	597 002	464 471
USD	2 219 330	1 592 740
CHF	180 154	104 991
Pozostałe	247 843	131 007
Segment biznesowy	21 083 633	19 333 312
PLN	17 559 332	16 313 817
EUR	2 558 226	2 011 482
GBP	74 320	82 434
USD	562 892	742 870
CHF	17 489	30 206
Pozostałe	311 374	152 503
Zobowiązania wobec klientów razem	57 614 493	51 368 701

W 2017 r. Bank wyemitował 2 035 195 tys. zł bankowych papierów wartościowych (BPW), a wykup przed terminem zapadalności wyniósł 112 682 tys. zł.

W 2016 r. Bank wyemitował 1 106 334 tys. zł bankowych papierów wartościowych (BPW), wykup przed terminem zapadalności wyniósł 148 587 tys. zł.

25 Zobowiązania wobec banków

25.1 Zasady rachunkowości

Zobowiązania wobec banków są to zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Jeżeli dla zobowiązania finansowego nie można ustalić harmonogramu przyszłych przepływów pieniężnych, a więc także ustalić efektywnej stopy procentowej, zobowiązanie to wycenia się według kwoty wymaganej zapłaty.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. i 31 grudnia 2016 r. kategoria ta, obejmowała zobowiązania wobec banków, w tym z tytułu otrzymanej pożyczki podporządkowanej oraz zobowiązania wobec klientów, w tym zobowiązania z tytułu depozytów oraz wyemitowanych bankowych papierów wartościowych (BPW) i transakcje z przyrzeczeniem odkupu.

25.2 Dane finansowe

Według struktury rodzajowej	31.12.2017	31.12.2016
Depozyty bieżące	673	32 304
Depozyty jednodniowe	1 949	856
Depozyty terminowe	300 044	0
Emisja własna obligacji	22 766	20 004
Kredyt otrzymany	266 817	180 954
Pozostałe zobowiązania	221 860	164 710
Repo	77 536	29 812
Zobowiązania wobec banków razem	891 645	428 640

Według terminów zapadalności (na datę bilansową)	31.12.2017	31.12.2016
≤ 1M	300 931	228 043
> 1M ≤ 3M	301 999	2 089
> 3M ≤ 1Y	20 849	5 863
> 1Y ≤ 5Y	137 682	51 817
> 5Y	130 184	140 828
Zobowiązania wobec banków razem	891 645	428 640

Według struktury walutowej	31.12.2017	31.12.2016
PLN	845 992	351 503
EUR	45 571	41 548
USD	65	35 540
GBP	0	49
Pozostałe	17	0
Zobowiązania wobec banków razem	891 645	428 640

26 Rezerwy

26.1 Zasady rachunkowości

Rezerwy są to zobowiązania o niepewnym terminie zapłaty bądź niepewnej kwocie. Bank tworzy rezerwy wtedy, gdy na jednostce ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje wypływ środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku. Jeśli warunki te nie są spełnione, nie tworzy się rezerwy.

Rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe

Rezerwę na odprawy emerytalne i rentowe tworzy się indywidualnie dla każdego pracownika, na podstawie wyceny aktuarialnej sporządzanej przez niezależną firmę doradztwa aktuarialnego. Podstawą do wyznaczania wartości rezerw jest przewidywana kwota odprawy emerytalnej lub rentowej, jaką Bank zobowiązuje się wypłacić na podstawie regulaminu wynagradzania pracowników.

Zgodnie z wymogami MSR 19 stopa dyskonta finansowego do obliczania wartości rezerw została ustalona na podstawie rynkowych stóp zwrotu z obligacji skarbowych, których waluta i termin wykupu są zbieżne z walutą i szacunkowym terminem realizacji zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych.

Rezerwa na sprawy sporne

Jest to rezerwa na sprawy sporne z pracownikami, kontrahentami, klientami oraz instytucjami zewnętrznymi (np. UOKiK), która tworzona jest po uzyskaniu informacji od właściwej osoby w Departamencie Prawnym lub innej osoby reprezentującej Grupę Kapitałową przed sądami i innymi organami orzekającymi w ramach świadczenia pomocy prawnej o dużym prawdopodobieństwie przegrania sprawy sądowej. Szczegóły zostały opisane w nocie 37.

Rezerwy na sprawy sporne tworzone są w wysokości oczekiwanych wpływów korzyści ekonomicznych.

Rezerwy na udzielone zobowiązania o charakterze finansowym i gwarancyjnym

Rezerwę na pozabilansowe ekspozycje kredytowe tworzy się w wysokości równoważącej wynikającą z nich przewidywaną (możliwą do oszacowania) utratę korzyści ekonomicznych. Przy ustalaniu rezerwy na pozabilansowe ekspozycje kredytowe:

- w odniesieniu do ekspozycji kredytowych indywidualnie znaczących z tytułu zobowiązań bezwarunkowych spełniających przesłanki indywidualnej utraty wartości lub dotyczących dłużników, których inne ekspozycje takie przesłanki spełniają oraz ekspozycji indywidualnie znaczących niespełniających przesłanek indywidualnej utraty wartości, w przypadku, których ustalenie rezerwy z zastosowaniem parametrów portfelowych byłoby nieuzasadnione – wykorzystuje metodę zindywidualizowaną,
- w odniesieniu do pozostałych pozabilansowych ekspozycji kredytowych – metodę portfelową (jeśli ekspozycja spełnia przesłanki indywidualnej utraty wartości) lub grupową (jeśli ekspozycja nie wykazuje przesłanek utraty wartości).

Rezerwę ustala się jako różnicę pomiędzy oczekiwaną wartością ekspozycji bilansowej, która powstanie z udzielonego zobowiązania pozabilansowego (od daty, na którą dokonywana jest ocena, do daty wystąpienia zadłużenia przeterminowanego uznawanego za przesłankę indywidualnej utraty wartości), a wartością bieżącą oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych uzyskanych z ekspozycji bilansowej powstałej z udzielonego zobowiązania.

Przy ustalaniu rezerwy metodą zindywidualizowaną oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne szacuje się dla każdej ekspozycji kredytowej indywidualnie.

Przy ustalaniu rezerwy metodą portfelową lub metodą grupową wykorzystuje się parametry portfelowe oszacowane z wykorzystaniem metod statystycznych, na bazie historycznych obserwacji ekspozycji o takiej samej charakterystyce.

Rezerwa restrukturyzacyjna

Rezerwa restrukturyzacyjna przeznaczona jest na wypłaty odpraw ustawowych w związku z rozwiązaniem stosunku pracy w ramach zwolnienia grupowego oraz na tzw. dodatkowe odszkodowanie wynikające z porozumienia zawartego z organizacjami związkowymi oraz rezerwę przeznaczoną na koszty związane z restrukturyzacją sieci oddziałów i opuszczeniem zlokalizowanych w zbyt bliskiej odległości placówek franczyzowych (rezerwa obejmuje koszty odszkodowań oraz wydatki związane z fizycznym opuszczeniem placówki i przywróceniem jej do stanu pierwotnego). Program restrukturyzacji został ogłoszony przez Bank i rozpoczęto jego realizację w grudniu 2016 r.

26.2 Dane finansowe

	Rezerwy na sprawy sporne	Rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe	Rezerwy na udzielone zobowiązania o charakterze pozabilansowym	Rezerwy na restrukturyzację	Rezerwy ogółem
Stan 1 stycznia 2017 r.	8 700	10 754	17 586	249 775	286 815
Utworzenie rezerw	8 254	10 453	41 130	0	59 837
Rozwiązanie rezerw	-636	-7 825	-34 823	-28 143	-71 427
Wykorzystanie rezerw	-1 337	-44	0	-184 214	-185 595
Inne zmiany	1 043	0	-216	0	827
Stan 31 grudnia 2017 r.	16 024	13 338	23 677	37 418	90 457

	Rezerwy na sprawy sporne	Rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe	Rezerwy na udzielone zobowiązania o charakterze pozabilansowym	Rezerwy na restrukturyzację	Rezerwy ogółem
Stan 1 stycznia 2016 r.	3 219	2 082	5 512	0	10 813
Zmiana z tytułu zakupu wydzielonej części BPH	4 439	23 594	9 642	54 714	92 389
Utworzenie rezerw	1 321	2 284	18 630	199 668	221 903
Rozwiązanie rezerw	-360	-16 437	-16 233	-307	-33 337
Wykorzystanie rezerw	-876	0	0	-4 300	-5 176
Inne zmiany	957	-769	35	0	223
Stan 31 grudnia 2016 r.	8 700	10 754	17 586	249 775	286 815

Podział rezerwy restrukturyzacyjnej na 31.12.2017 r. zaprezentowano poniżej:

	31.12.2016	wykorzystanie	rozwiązanie	31.12.2017
Odprawy dla pracowników	174 201	154 397	18 989	815
Reorganizacja sieci placówek	75 574	29 817	9 154	36 603
	249 775	184 214	28 143	37 418

26.3 Istotne szacunki i osądy - Rezerwa aktuarialna

Wycena rezerw na świadczenia pracownicze dokonywana jest z zastosowaniem technik i założeń aktuarialnych. W kalkulacji rezerwy uwzględniono wszystkie odprawy emerytalne i rentowe, które mogą być w przyszłości wypłacone. Rezerwę utworzono na podstawie listy osób zawierającej wszystkie niezbędne dane o pracownikach, ze szczególnym uwzględnieniem stażu pracy, wieku oraz płci. Naliczone rezerwy są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do końca okresu sprawozdawczego.

26.4 Analiza wrażliwości istotnych szacunków i osądów

Bank dokonał aktualizacji szacunków na dzień 31 grudnia 2017 roku wykorzystując kalkulacje przeprowadzone przez zewnętrznego niezależnego aktuarusza. Naliczone rezerwy są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia kończącego okres sprawozdawczy. Istotnym elementem wpływającym na wysokość rezerwy jest przyjęta stopa dyskonta finansowego, która została przyjęta przez Bank na poziomie 3,25%. W 2016 roku przyjęta stopa dyskonta finansowego wynosiła 3,5%.

Wpływ zwiększenia/zmniejszenia stopy dyskonta finansowego oraz podstawowych założeń aktuarialnych o 1 p.p. na zmniejszenie/zwiększenie wartości rezerwy na odpłaty emerytalne i rentowe na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku przedstawiają poniższe tabele

Szacunkowa zmiana rezerwy na 31.12.2017	Stopa dyskonta finansowego		Planowane wzrosty podstaw	
	scenariusz +1pp	scenariusz -1pp	scenariusz +1pp	scenariusz -1pp
Rezerwa na odpłaty emerytalne oraz rentowe	14 283	12 097	12 033	14 477

Szacunkowa zmiana rezerwy na 31.12.2016	Stopa dyskonta finansowego		Planowane wzrosty podstaw	
	scenariusz +1pp	scenariusz -1pp	scenariusz +1pp	scenariusz -1pp
Rezerwa na odpłaty emerytalne oraz rentowe	11 477	9 586	9 537	11 630

27 Pozostałe zobowiązania

27.1 Zasady rachunkowości

Zobowiązania ujęte w tej pozycji wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty obejmującej ewentualne odsetki od tych zobowiązań, natomiast rezerwy na przyszłe płatności w uzasadnionej wiarygodnie oszacowanej wartości niezbędnej do wypełnienia obecnego obowiązku na koniec okresu sprawozdawczego. Zobowiązania niefinansowe wycenia się zgodnie z zasadami wyceny obowiązującymi dla poszczególnych kategorii zobowiązań ujętych w tej pozycji.

27.2 Dane finansowe

	31.12.2017	31.12.2016 dane przekształcone
Rozrachunki międzybankowe	723 937	592 835
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych rozrachunków publicznoprawnych	36 705	39 139
Zobowiązania z tytułu rozliczenia kart płatniczych	150 699	65 006
Pozostałe rozrachunki, w tym	171 534	111 188
<i>rozrachunki z ubezpieczycielami</i>	16 668	22 755
Rozliczenie z emisji bankowych certyfikatów depozytowych	91 048	112 858
Rozliczenia międzyokresowe bierne	146 188	150 981
Przychody pobrane z góry	79 704	78 286
Rezerwa na odstąpienia	38 679	71 175
Rezerwa na premie	110 523	74 563
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	29 375	32 753

	31.12.2017	31.12.2016 dane przekształcone
Zobowiązania z tytułu programu na akcjach fantomowych	16 885	14 126
Rezerwa na programy retencyjne	18 118	56 378
Aktualizacja programu opcji menedżerskich - część rozliczana w środkach pieniężnych	9 881	12 075
Pozostałe rezerwy pracownicze	1 663	870
Pozostałe zobowiązania	49 711	21 068
Pozostałe zobowiązania	1 674 650	1 433 301
w tym zobowiązania finansowe	1 046 170	769 029

28 Zobowiązania podporządkowane

28.1 Zasady rachunkowości

W dniu 23 sierpnia 2017 r. Rada Nadzorcza Banku, zgodnie z wnioskiem Zarządu Banku, wyraziła zgodę na otwarcie Drugiego Publicznego Programu Emisji Obligacji Alior Bank SA "Drugie Publiczny Program Emisji" oraz upoważniła Zarząd Banku do wielokrotnego zaciągania zobowiązań finansowych w drodze emisji przez Bank niezabezpieczonych, zwykłych lub podporządkowanych, obligacji na okaziciela. Ponadto Rada Nadzorcza Banku upoważniła Zarząd Banku do określania warunków emisji poszczególnych serii Obligacji emitowanych w ramach Drugiego Publicznego Programu Emisji, dokonywania przydziału Obligacji na rzecz inwestorów oraz podjęcia wszelkich innych czynności mających na celu realizację Drugiego Publicznego Programu Emisji.

Zarząd Banku wystąpił do Komisji Nadzoru Finansowego z wnioskiem o zatwierdzenie prospektu emisyjnego. W dniu 6 listopada 2017 r. Komisja Nadzoru Finansowego zatwierdziła aneks nr 2 do Prospektu dotyczący zmiany intencji Zarządu Banku w zakresie ustalania jednostkowej wartości nominalnej obligacji podporządkowanych emitowanych na podstawie Prospektu. Zgodnie z treścią Aneksu, Zarząd Banku będzie ustalał warunki emisji poszczególnych serii obligacji podporządkowanych emitowanych na podstawie Prospektu w taki sposób, aby jednostkowa wartość nominalna obligacji podporządkowanych wynosiła 400 000 PLN.

Rada Nadzorcza Banku, zgodnie z wnioskiem Zarządu Banku, wyraziła również zgodę na zaprzestanie emitowania obligacji w ramach dotychczasowego Publicznego Programu Emisji Obligacji Podporządkowanych Alior Bank SA, ustanowionego uchwałą nr 407/2015 r. Zarządu Banku z dnia 22 grudnia 2015 r. i zatwierdzonego uchwałą nr 83/2015 Rady Nadzorczej Banku z dnia 28 grudnia 2015 r., oraz na zamknięcie Pierwszego Publicznego Programu Emisji.

28.2 Dane finansowe

Zobowiązania podporządkowane wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

	Wartość nominalna w walucie (tys. PLN)	Waluta	Okres	Warunki szczególne	Stan zobowiązań	
					31.12.2017	31.12.2016
Zobowiązania zaliczane do funduszy własnych						1 169 760
Pożyczka podporządkowana	10 000	EUR	12.10.2011- 12.10.2019	Splata pożyczki może nastąpić wcześniej pod warunkiem pisemnego poinformowania na 30 dni przed planowaną płatnością.	41 892	44 428
Obligacje serii F	321 700	PLN	26.09.2014- 26.09.2024		325 930	325 915
Obligacje serii G	192 950	PLN	31.03.2015- 31.03.2021		195 560	195 551
Obligacje serii I	150 000	PLN	06.12.2015- 06.12.2021		150 594	150 594

	Wartość nominalna w walucie (tys. PLN)	Waluta	Okres	Warunki szczególne	Stan zobowiązań	
					31.12.2017	31.12.2016
Obligacje serii I1	33 350	PLN	06.12.2015- 06.12.2021		33 482	33 482
Obligacje serii B (Meritum Bank)	67 200	PLN	29.04.2013- 29.04.2021		67 796	67 706
Meritum Bank bonds- series C	80 000	PLN	21.10.2014- 21.10.2022		80 494	80 401
Obligacje serii EUR001	10 000	EUR	04.02.2016- 04.02.2022		42 738	45 331
Obligacje serii P1A	150 000	PLN	27.04.2016- 16.05.2022		150 006	150 961
Obligacje serii P1B	70 000	PLN	29.04.2016- 16.05.2024		70 427	70 425
Obligacje serii K	400 000	PLN	20.10.2017- 20.10.2025		403 600	0
Obligacje serii K1	200 000	PLN	20.10.2017- 20.10.2025		201 800	0
Obligacje serii P2A	150 000	PLN	14.12.2017- 29.12.2025		150 657	0
Zobowiązania podporządkowane					1 914 976	1 164 794

Zarówno obligacje podporządkowane, jak i pożyczka podporządkowana zostały za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego zaliczone do funduszy własnych uzupełniających Banku.

29 Kapitały

29.1 Zasady rachunkowości

Na kapitał własny składa się kapitał akcyjny, kapitał zapasowy, kapitał z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (w tym kapitał rezerwy na świadczenia pracownicze rozliczane instrumentami kapitałowymi) oraz wynik roku bieżącego i lat ubiegłych.

Kapitał akcyjny

Kapitał zakładowy wykazany jest w wartości nominalnej zgodnie ze statutem oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego.

Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy tworzony jest z odpisów z zysku, na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia. Na kapitał zapasowy odnoszone są także nadwyżki osiągnięte przy emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej, pomniejszone o koszty przeprowadzenia emisji. Kapitał zapasowy przeznaczony jest na pokrycie strat bilansowych, jakie mogą wyniknąć w związku z działalnością Banku.

Kapitał z aktualizacji wyceny

Kapitał z aktualizacji wyceny tworzony jest w wyniku wyceny:

- instrumentów finansowych zakwalifikowanych do kategorii dostępne do sprzedaży,
- efektywnej części zabezpieczenia dla programu rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych,
- odroczonego podatku dochodowego utworzonego w związku z powyższymi pozycjami.

Kapitał z aktualizacji wyceny nie podlega dystrybucji.

Pozostałe kapitały

Pozostały kapitał tworzony jest z odpisów z zysku. Jest przeznaczony na cele określone w statucie Banku lub w przepisach prawa.

Wynik roku bieżącego i lat ubiegłych

Wynik finansowy netto przypadający na jednostkę dominującą to wynik brutto z rachunku zysków i strat roku bieżącego skorygowany o obciążenie z tytułu podatku dochodowego i wynik przypadający na udziały niekontrolujące.

Udziały niekontrolujące

Udziały niekontrolujące stanowią tę część kapitałów w jednostce zależnej, której nie można bezpośrednio lub pośrednio przyporządkować jednostce dominującej.

Dywidendy

Dywidendy za dany rok obrotowy, które zostały zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie, ale nie zostały wypłacone do dnia bilansowego, ujawnia się w pozycji zobowiązania z tytułu dywidendy w ramach pozostałych zobowiązań.

29.2 Dane finansowe

Kapitał własny	31.12.2017	31.12.2016
Kapitał własny	6 760 527	6 158 883
Kapitał akcyjny	1 292 636	1 292 578
Kapitał zapasowy	4 820 048	4 185 843
Pozostałe kapitały rezerwowe	183 824	183 957
Niepodzielony wynik z lat ubiegłych	-65 760	-7 085
Kapitał z aktualizacji wyceny	13 944	-71 615
Kapitał z tytułu wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	22 969	-62 892
Kapitał z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających	-9 025	-8 723
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	594	-22
Zysk roku bieżącego	515 241	575 227
Udziały niekontrolujące	1 322	979
Kapitały razem	6 761 849	6 159 862

Kapitał z aktualizacji wyceny	31.12.2017	31.12.2016
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	22 969	-62 892
obligacje skarbowe	27 803	-75 156
pozostałe instrumenty dłużne	-5 509	-2 489
Instrumenty kapitałowe	5 686	0
podatek odroczony	-5 011	14 753
Wycena instrumentów zabezpieczających	-9 025	-8 723
IRS	-11 142	-10 769
podatek odroczony	2 117	2 046
Kapitał z aktualizacji wyceny	13 944	-71 615

29.3 Akcjonariusze Alior Banku Spółki Akcyjnej

Według aktualnych informacji na dzień 31 grudnia 2017 r. akcjonariuszami posiadającymi 5 i więcej procent ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu były następujące podmioty:

Akcjonariusz	Liczba akcji	Wartość nominalna akcji (zł)	Udział akcji w kapitale zakładowym ⁴	Liczba głosów	Udział głosów w ogólnej liczbie głosów
31.12.2017					
PZU SA	41 658 850	416 588 500	32,23%	41 658 850	32,23%
Aviva OFE Aviva BZ WBK	11 562 000	115 620 000	8,94%	11 562 000	8,94%
Nationale-Nederlanden PTE SA	6 600 000	66 000 000	5,11%	6 600 000	5,11%
Pozostali akcjonariusze	69 442 774	694 427 740	53,72%	69 442 774	53,72%
Razem	129 263 624	1 292 636 240	100,00%	129 263 624	100,00%
31.12.2016					
PZU SA	37 773 265	377 732 650	29,22%	37 773 265	29,22%
Aviva OFE Aviva BZ WBK	9 262 138	92 621 380	7,17%	9 262 138	7,17%
Pozostali akcjonariusze	82 222 360	822 223 600	63,61%	82 222 360	63,61%
Razem	129 257 763	1 292 577 630	100,00%	129 257 763	100,00%

29.4 Struktura kapitału akcyjnego

Seria	Rodzaj akcji	Liczba akcji	Liczba akcji	Wartość nominalna akcji	Wartość serii według wartości nominalnej (w złotych)	
		31.12.2017	31.12.2016		31.12.2017	31.12.2016
Seria A	Zwykłe	50 000 000	50 000 000	10	500 000 000	500 000 000
Seria B	Zwykłe	1 250 000	1 250 000	10	12 500 000	12 500 000
Seria C	Zwykłe	12 332 965	12 332 965	10	123 329 650	123 329 650
Seria D	Zwykłe	413 480	410 704	10	4 134 800	4 107 040
Seria E	Zwykłe	2 785	0	10	27 850	0
Seria F	Zwykłe	300	0	10	3 000	0
Seria G	Zwykłe	6 358 296	6 358 296	10	63 582 960	63 582 960
Seria H	Zwykłe	2 355 498	2 355 498	10	23 554 980	23 554 980
Seria I	Zwykłe	56 550 249	56 550 249	10	565 502 490	565 502 490
Seria J	Zwykłe	51	51	10	510	510
Razem		129 263 624	129 257 763		1 292 636 240	1 292 577 630

W ramach realizacji Programu Opcji Menedżerskich za lata 2013, 2014 i 2015, Bank rozpoczął w lipcu 2017 r. procedurę podwyższenia kapitału zakładowego Banku w drodze warunkowego podwyższenia kapitału poprzez emisję nowych akcji zwykłych na okaziciela serii D, E i F o łącznej wartości nominalnej 58 610,00 zł.

W dniu 29 sierpnia 2017 r. w KDPW nastąpiła rejestracja powyższych akcji zwykłych na okaziciela Banku, o wartości nominalnej 10 zł oznaczonych kodem ISIN "ALIOR00045":

- 2 776 (dwa tysiące siedemset siedemdziesiąt sześć) akcji serii D;
- 2 785 (dwa tysiące siedemset osiemdziesiąt pięć) akcji serii E;
- 300 (trzysta) akcji serii F.

W tym samym dniu akcje te zostały wprowadzone w trybie zwykłym do obrotu giełdowego na rynku głównym. W dniu 28 listopada 2017 r. Sąd Rejonowy dokonał wpisu do rejestru przedsiębiorców podwyższenia kapitału zakładowego o te kwotę.

W ramach realizacji Programu wspomnianego powyżej, w grudniu 2017 r. Bank rozpoczął kolejną procedurę podwyższenia kapitału zakładowego Banku poprzez emisję nowych akcji zwykłych na okaziciela serii D i E o łącznej wartości nominalnej 152 170 zł w drodze warunkowego podwyższenia kapitału Banku. W dniu 22 grudnia 2017 KDPW postanowiło przyjąć ww. akcje do depozytu. W dniu 15 stycznia 2018 r. w KDPW nastąpiła rejestracja powyższych akcji zwykłych na okaziciela Banku, o wartości nominalnej 10 zł oznaczonych kodem ISIN "ALIOR00045":

- 10 905 (dziesięć tysięcy dziewięćset pięć) akcji serii D;
- 4 312 (cztery tysiące trzysta dwanaście) akcji serii E.

Pozostałe informacje dodatkowe

30 Pozycje pozabilansowe

30.1 Zasady rachunkowości

W ramach działalności operacyjnej Bank zawiera transakcje, które w momencie ich zawarcia nie są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa lub zobowiązania, lecz powodują powstanie zobowiązań warunkowych. Zgodnie z MSR 37 zobowiązanie warunkowe jest:

- możliwym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Banku,
- obecnym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, ponieważ nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków pieniężnych lub innych aktywów w celu wypełnienia obowiązku lub kwoty zobowiązania nie można oszacować w sposób wiarygodny.

Wartości gwarancji pokazane w tabeli odzwierciedlają maksymalną możliwą do poniesienia stratę, jaka zostałaby ujawniona w dniu bilansowym, gdyby wszyscy klienci nie wywiązali się ze swoich zobowiązań.

30.2 Dane finansowe

Pozabilansowe zobowiązania warunkowe udzielone klientom	31.12.2017	31.12.2016
Pozabilansowe zobowiązania udzielone	12 498 037	14 483 652
Dotyczące finansowania	11 253 862	12 979 086
Gwarancyjne	1 244 175	1 504 566
Gwarancje dobrego wykonania	277 904	457 515
Gwarancje finansowe	966 271	1 047 051
Według terminów zapadalności - gwarancyjne	31.12.2017	31.12.2016
≤ 1W	2 509	14 869
> 1W ≤ 1M	32 410	217 173
> 1M ≤ 3M	81 054	93 300
> 3M ≤ 6M	135 398	60 988
> 6M ≤ 1Y	305 783	233 649
> 1Y ≤ 2Y	143 214	365 396
> 2Y ≤ 5Y	261 531	182 922
> 5Y ≤ 10Y	268 271	304 378
> 10Y ≤ 20Y	14 005	31 891
Zobowiązania pozabilansowe udzielone, gwarancyjne	1 244 175	1 504 566

Według terminów zapadalności - finansowe	31.12.2017	31.12.2016
≤ 1W	3 194 287	2 337 689
> 1W ≤ 1M	113 029	731 965
> 1M ≤ 3M	341 114	423 456
> 3M ≤ 6M	447 740	682 732
> 6M ≤ 1Y	1 173 020	2 143 218
> 1Y ≤ 2Y	2 093 611	1 948 494
> 2Y ≤ 5Y	2 073 028	2 735 338
> 5Y ≤ 10Y	1 297 487	1 232 111
> 10Y ≤ 20Y	319 545	534 040
> 20Y	201 001	210 043
Zobowiązania pozabilansowe udzielone, dotyczące finansowania	11 253 862	12 979 086

31 Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań

	31.12.2017	31.12.2016
Obligacje skarbowe zablokowane pod transakcje REPO	77 431	29 783
Umowa zastawu rejestrowego na obligacjach skarbowych (transakcje kartowe)	0	118 048
Kaucja na zabezpieczenie transakcji robionych w Alior Traderze	723	1 252
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży zabezpieczające kredyt w EBI	109 466	0
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności zabezpieczające kredyt w EBI	221 291	217 901
Razem	408 911	366 984

Poza aktywami stanowiącymi zabezpieczenie zobowiązań prezentowanymi odrębnie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, w przypadku których otrzymujący ma prawo sprzedać lub wymienić na inne zabezpieczenie przedmiot zabezpieczenia, Bank posiadał jeszcze następujące zabezpieczenia zobowiązań niespełniające tego kryterium:

	31.12.2017	31.12.2016
Obligacje skarbowe zablokowane pod BFG	605 719	204 411
Kaucja będąca zabezpieczenie transakcji pochodnych (ISDA)	163 770	145 141
Razem	769 489	349 552

32 Informacje dodatkowe do sprawozdania z przepływów pieniężnych

32.1 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Na środki pieniężne oraz ekwiwalenty środków pieniężnych składają się gotówka w kasie oraz środki pieniężne na rachunku nostro i lokata w Narodowym Banku Polskim, a także należności od banków w rachunku bieżącym oraz inne środki pieniężne o terminie wymagalności do 3 miesięcy licząc od daty nabycia.

	31.12.2017	31.12.2016
Kasa i środki w banku centralnym	965 391	1 082 991
Rachunki bieżące w innych bankach	627 645	387 334
Rachunki terminowe w innych bankach	21 330	238 918
Razem	1 614 366	1 709 243

32.2 Dane finansowe

Bank sporządza sprawozdanie dotyczące przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej metodą pośrednią, w której wynik netto z danego okresu sprawozdawczego koryguje się o skutki transakcji mających charakter bezgotówkowy, o czynne i bierne rozliczenia międzyokresowe dotyczące przyszłych lub przeszłych wpływów lub płatności środków pieniężnych dotyczących działalności operacyjnej.

Działalność operacyjna

Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej Banku obejmują, przede wszystkim, działalność kredytową, depozytową, transakcje wymiany walut oraz zakup i sprzedaż papierów wartościowych.

Zmiana stanu kredytów i innych należności

	01.01.2017 – 31.12.2017	01.01.2016 – 31.12.2016
Zmiana stanu należności od klientów - bilans	-5 019 452	-15 340 131
Zmiana stanu należności od banków - bilans	464 687	-720 987
Bilansowa zmiana środków pieniężnych – rachunki nostro	240 311	47 890
Bilansowa zmiana środków pieniężnych – lokaty do 3 miesięcy	-217 588	123 380
Zmiana stanu kredytów i innych należności	-4 532 042	-15 889 848

Zmiana stanu innych zobowiązań

	01.01.2017 – 31.12.2017	01.01.2016 – 31.12.2016
Zmiana stanu innych zobowiązań - bilans	241 349	898 027
Zmiana kapitału z aktualizacji wyceny - bilans	65 866	-67 056
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań wycenianych wg zamortyzowanego kosztu – bilans	73 369	-287 620
Zmiana odpisu z tytułu podatku odroczonego w kapitale z aktualizacji wyceny	19 693	-19 774
Rezerwa na wydatki związane z nabyciem środków trwałych	-8 493	-10 057
Rezerwa na wydatki związane z nabyciem wartości niematerialnych	-12 238	-39 317
Zmiana stanu w wyniku nabycia wydzielonej części BPH po potrąceniu o środki pieniężne i ich ekwiwalenty	0	174 695
Inne dochody całkowite	58 912	60 994
Zmiana stanu innych zobowiązań	438 458	709 892

Zmiana stanu innych aktywów

	01.01.2017 – 31.12.2017	01.01.2016 – 31.12.2016
Zmiana stanu pozostałych aktywów - bilans	59 556	-362 786
Zmiana stanu innych aktywów	59 556	-362 786

Działalność inwestycyjna

Działalność inwestycyjna Banku obejmuje zakup i sprzedaż środków trwałych oraz wartości niematerialnych.

Nabycie rzeczowych aktywów trwałych

	01.01.2017 – 31.12.2017	01.01.2016 – 31.12.2016
Zmiana stanu - bilans	-107 849	-319 167
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	-107 849	-319 167

Nabycie wartości niematerialnych

	01.01.2017 – 31.12.2017	01.01.2016 – 31.12.2016
Zmiana stanu - bilans	-102 199	-154 688
Nabycie wartości niematerialnych	-102 199	-154 688

Nabycie wydzielonej części BPH po potrąceniu o środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	01.01.2016 – 31.12.2016
Cena zapłacona za akcje BPH	-1 464 933
Kasa i środki w banku centralnym	1 043 097
Rachunki bieżące w innych bankach	73 811
Rachunki terminowe w innych bankach	173 330
Razem	-174 695

Działalność finansowa

Do przepływów działalności finansowej Bank zalicza wpływy i wydatki związane zarówno z pozyskaniem, jak i spłatą własnych i obcych źródeł finansowania, w tym wpływy i wydatki powodujące zwiększenie lub zmniejszenie kapitału (funduszu) własnego, a także wpływy z emisji długo- i krótkoterminowych dłużnych instrumentów finansowych.

	31.12.2016	Przepływy środków pieniężnych		Zmiany niepieniężne		31.12.2017
		Wpływ	Wypływ	Odsetki naliczone	Różnice kursowe	
Zobowiązania podporządkowane	1 164 794	750 000	-60 867	65 937	-4 889	1 914 976

33 Hierarchia wartości godziwej

33.1 Zasady rachunkowości oraz szacunki i osądy

Wartość godziwa to cena, którą otrzymano by za sprzedaż składnika aktywów lub zapłacono by za przeniesienie zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach na głównym (lub najkorzystniejszym) rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych (tj. cena wyjścia) bez względu na to, czy cena ta jest bezpośrednio obserwowalna lub oszacowana przy użyciu innej techniki wyceny.

W zależności od kategorii klasyfikacji aktywów i zobowiązań finansowych do danego poziomu hierarchii, stosuje się przy tym różnorodne metody ustalania ich wartości godziwej.

Poziom 1: Na podstawie cen kwotowanych na głównym (lub najkorzystniejszym) rynku

Aktywa i zobowiązania finansowe, których wartość godziwa wyceniana jest bezpośrednio w oparciu o ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów lub zobowiązań. Do tej kategorii Bank klasyfikuje instrumenty finansowe i kapitałowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz dostępne do sprzedaży, dla których istnieje aktywny rynek i dla których wartość godziwa ustalana jest w oparciu o wartość rynkową, będącą ceną kupna:

- dłużne skarbowe papiery wartościowe wyceniane do fixingu z platformy Bondspot lub serwisów informacyjnych Bloomberg oraz Reuters,
- dłużne i kapitałowe papiery wartościowe będące przedmiotem obrotu na rynku regulowanym, w tym w portfelu Domu Maklerskiego,
- instrumenty pochodne będące przedmiotem obrotu na rynku regulowanym

Poziom 2: Na podstawie technik wyceny opartych na założeniach wykorzystujących informacje pochodzące z głównego (lub najkorzystniejszego) rynku;

Aktywa i zobowiązania finansowe, których wartość godziwa wyceniana jest za pomocą modeli wyceny, w przypadkach, których wszystkie znaczące dane wejściowe są obserwowalne na rynku w sposób bezpośredni (jako ceny) lub pośrednio (bazujące na cenach). Do tej kategorii Bank klasyfikuje instrumenty finansowe dla których brak jest aktywnego rynku:

	Metoda(technik)wyceny	Istotne obserwowalne dane wejściowe
POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE – CIRS, IRS, FRA, TRANSAKcje FX, FORWARD, FX SWAP	Model zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych w oparciu o krzywe rentowności.	Krzywe rentowności zbudowane w oparciu o stawki rynkowe, dane rynkowe rynku pieniężnego, rynku transakcji FRA, IRS, OIS basis swap. Do wyceny instrumentów walutowych wykorzystuje się kursy fixingowe NBP oraz rynkowe stawki punktów swapowych.
OPCJE WALUTOWE, OPCJE NA STOPĘ PROCENTOWĄ,	Wycena opcji walutowych i opcji na stopę procentową odbywa się według określonych modeli wyceny charakterystycznych dla danego typu opcji.	Dla instrumentów opcyjnych dodatkowo pobierane są rynkowe kwotowania zmienności par walutowych i stóp procentowych.
BONY PIENIĘŻNE NBP	Metoda krzywej rentowności	Krzywe rentowności zbudowane w oparciu o dane rynku pieniężnego.
COMMODITY FORWARD/SWAP	Wycena instrumentów towarowych odbywa się w oparciu o przyszłe przepływy obliczone na podstawie krzywych terminowych charakterystycznych dla danego towaru.	Krzywe terminowe zbudowane w oparciu o kwotowania kontraktów commodity futures.

Poziom 3: Dla których przynajmniej jeden z czynników wpływających na cenę nie jest obserwowany na rynku.

Aktywa i zobowiązania finansowe, których wartość godziwa wyceniana jest za pomocą modeli wyceny, w przypadku których dane wejściowe nie są oparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych (dane wejściowe nieobserwowalne).

Do instrumentów z tego poziomu należą opcje wbudowane w certyfikaty depozytowe wyemitowane przez Bank oraz opcje zawarte na rynku międzybankowym w celu zabezpieczenia pozycji z tytułu opcji wbudowanych. Wartość godziwa wyznaczona jest na podstawie cen rynkowych tych opcji lub modelu wewnętrznego z uwzględnieniem zarówno parametrów obserwowalnych (np. cena instrumentu bazowego, kwotowania z rynku wtórego opcji) jak i nieobserwowalnych (np. zmienności, korelacje między instrumentami bazowymi w opcjach opartych na koszyku walorów). Parametry modelu są wyznaczone na podstawie analizy statystycznej. Na koniec 2017 r. negatywna zmiana wyceny instrumentów opcyjnych w wyniku zmiany ceny instrumentów bazowych o 1% wyniosła 6 tys. zł.

W tej grupie wykazano również pozycję Banku w dłużnych komercyjnych papierach wartościowych, w przypadku których oprócz parametrów pochodzących z kwotowań rynkowych na wartość godziwą ma wpływ nieobserwowalna wysokość spread kredytowego. Spread ustalany jest na podstawie ceny rynku pierwotnego lub z momentu zawarcia transakcji. Podlega on okresowej aktualizacji w okresach wystąpienia wiarygodnych kwotowań rynkowych, bądź pozyskania cen z transakcji o porównywalnym wolumenie. Wysokość spreadu ulega również zmianie na podstawie informacji o zmianie standingu finansowego emitenta papieru. Na koniec 2017 r. wrażliwość zmiany wyceny tych aktywów w przypadku wzrostu spreadu kredytowego o 1 punkt bazowy wyniosła 57 tys. zł.

	Metoda(technik)wyceny	Istotne obserwowalne dane wejściowe
OBLIGACJE KORPORACYJNE	Model krzywej rentowności oraz marży ryzyka	Krzywe rentowności zbudowane w oparciu o stawki z rynku obligacji
OPCJE EGZOTYCZNE	Ceny egzotycznych opcji wbudowanych w produkty strukturyzowane pozyskiwane są z rynku lub wyceniane z modelu wewnętrznego z uwzględnieniem zarówno parametrów obserwowalnych (np. cena instrumentu bazowego, kwotowania z rynku wtórego opcji) jaki i nieobserwowalnych (np. zmienności, korelacje między instrumentami bazowymi)	Ceny egzotycznych opcji wbudowanych w produkty strukturyzowane pozyskiwane są z rynku.
AKCJE VISA INC SERII C UPRZYWILEJOWANE	Obecną wartość rynkową notowanych akcji zwykłych Visa Inc. z uwzględnieniem współczynnika konwersji i dyskonta biorącego pod uwagę zmian cen akcji Visa Inc	Wartość rynkowa notowanych akcji zwykłych Visa Inc

Przeniesienia instrumentów pomiędzy poziomami wyceny następują wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego. Przesłankami przeniesienia są warunki opisane w międzynarodowych standardach sprawozdawczości finansowej, tj. m.in. dostępność kwotowań instrumentu z aktywnego rynku, dostępność kwotowań czynników wyceny, bądź występowanie wpływu czynników nieobserwowalnych na wartość godziwą.

33.2 Dane finansowe

Poniżej zaprezentowano wartości bilansowe aktywów i zobowiązań finansowych w rozbiciu na poszczególne kategorie (poziomy) wyceny.

W porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego nie uległy zmianie zasady klasyfikacji i wyceny dla poszczególnych poziomów hierarchii wartości godziwej.

31.12.2017	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Aktywa finansowe				
Akcje	294	0	0	294
Obligacje	85 735	0	0	85 735
Certyfikaty	89	0	0	89
SWAP	0	187 694	0	187 694
Opcje Cap Floor	0	2 100	0	2 100
FX swap	0	18 059	0	18 059
FX forward	0	44 851	0	44 851
CIRS	0	15 984	0	15 984
Opcje FX	0	16 766	0	16 766
Pozostałe opcje	0	730	51 720	52 450
Pozostałe instrumenty	9 874	18 655	0	28 529
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	95 992	304 839	51 720	452 551
Bony pieniężne	0	1 999 666	0	1 999 666
Instrumenty kapitałowe	0	0	41 546	41 546
Obligacje skarbowe	9 651 360	0	0	9 651 360
Obligacje pozostałe	179 051	0	200 701	379 752
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	9 830 411	1 999 666	242 247	12 072 324
Transakcje stopy procentowej-SWAP	0	87 785	0	87 785
Pochodne instrumenty zabezpieczające	0	87 785	0	87 785

31.12.2016 dane przekształcone	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Aktywa finansowe				
Akcje	6 312	0	0	6 312
Obligacje	294	0	0	294
Certyfikaty	557	0	0	557
SWAP	0	186 532	0	186 532
Opcje Cap Floor	0	3 171	0	3 171
FX swap	0	32 156	0	32 156
FX forward	0	60 051	0	60 051
CIRS	0	60 669	0	60 669
Opcje FX	0	21 129	948	22 077
Pozostałe opcje	0	0	28 736	28 736
Pozostałe instrumenty	7 462	11 534	0	18 996
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	14 625	375 242	29 684	419 551
Bony pieniężne	0	2 599 538	0	2 599 538
Instrumenty kapitałowe	431	0	35 210	35 641
Obligacje skarbowe	6 197 981	0	0	6 197 981
Obligacje pozostałe	188 456	0	353 030	541 486
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	6 386 868	2 599 538	388 240	9 374 646
Transakcje stopy procentowej-SWAP	0	71 684	0	71 684
Pochodne instrumenty zabezpieczające	0	71 684	0	71 684

31.12.2017	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Zobowiązania finansowe				
Obligacje	58 333	0	0	58 333
SWAP	0	162 185	0	162 185
Opcje Cap Floor	0	2 091	0	2 091
FX swap	0	63 816	0	63 816
FX forward	0	37 675	0	37 675
CIRS	0	16 601	0	16 601
Opcje FX	0	15 506	0	15 506
Pozostałe opcje	0	729	51 719	52 448
Pozostałe instrumenty	20 671	6 552	0	27 223
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	79 004	305 155	51 719	435 878
Transakcje stopy procentowej-IRS	0	5 419	0	5 419
Pochodne instrumenty zabezpieczające	0	5 419	0	5 419

31.12.2016 dane przekształcone	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Zobowiązania finansowe				
SWAP	0	155 885	0	155 885
Opcje Cap Floor	0	3 171	0	3 171
FX swap	0	22 999	0	22 999
FX forward	0	25 276	0	25 276
CIRS	0	20 948	0	20 948
Opcje FX	0	21 848	1 098	22 946

31.12.2016 dane przekształcone	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Pozostałe opcje	0	0	28 693	28 693
Pozostałe instrumenty	12 289	6 107	0	18 396
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	12 289	256 234	29 791	298 314
Transakcje stopy procentowej-IRS	0	6 119	0	6 119
Pochodne instrumenty zabezpieczające	0	6 119	0	6 119

Uzgodnienie zmian na poziomie 3 hierarchii wartości godziwej

Zmiana stanu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	31.12.2017	31.12.2016
Bilans otwarcia	388 240	363 230
Zwiększenia, w tym:	25 047	59 121
Zakup	6 336	42 029
Zmiana z tytułu zakupu wydzielonej części BPH	0	16 912
Przychód ujęty w rachunku zysków i strat	216	170
Zmiana stanu odsetek naliczonych	16 921	0
Wycena do wartości godziwej	1 574	10
Zmniejszenia, w tym:	-171 040	-34 111
Sprzedaż/ wykup	-164 046	-20 888
Pozostałe zmiany prezentowane w rachunku zysków i strat	-838	-7 252
Wycena do wartości godziwej	-6 156	-5 971
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	242 247	388 240

Zmiana stanu aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	Aktywa		Zobowiązania	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Bilans otwarcia	29 684	34 555	25 492	34 555
Zwiększenia, w tym:	42 835	20 342	43 148	16 160
Wycena	19 365	6 190	19 659	6 336
Zawarte transakcje	23 470	14 152	23 489	9 824
Zmniejszenia, w tym:	-20 799	-25 213	-16 921	-25 223
Wycena	-703	-5 377	-693	-5 370
Rozliczenie/wykup	-20 096	-19 836	-16 228	-19 853
Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	51 720	29 684	51 719	25 492

W 2017 roku Bank nie dokonywał reklasyfikacji instrumentów finansowych do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej.

Wycena według wartości godziwej na potrzeby ujawnień

Poniżej zaprezentowano wartości bilansową i godziwą aktywów i zobowiązań, które nie są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według wartości godziwej.

31.12.2017	Wartość bilansowa	Wartość godziwa			Razem
		Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	
Aktywa					
Kasa i środki w banku centralnym	965 391	965 391	0	0	965 391
Należności od banków	901 629	0	901 629	0	901 629
Należności od klientów	51 266 640	0	0	50 226 263	50 226 263
Segment detaliczny	28 234 726	0	0	27 253 218	27 253 218
Kredyty konsumpcyjne	16 541 861	0	0	16 145 458	16 145 458
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	9 547 786	0	0	8 942 186	8 942 186
Kredyty consumer finance	2 145 079	0	0	2 165 574	2 165 574
Segment biznesowy	23 031 914	0	0	22 973 045	22 973 045
Kredyty operacyjne	11 904 696	0	0	12 862 858	12 862 858
Kredyty inwestycyjne	8 620 606	0	0	8 561 212	8 561 212
Pozostałe	2 506 612	0	0	1 548 975	1 548 975
Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	408 911	408 911	0	0	408 911
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	1 117 894	1 122 170	0	0	1 122 170
Pozostałe aktywa	626 440	0	0	626 440	626 440
Zobowiązania					
Zobowiązania wobec banków	891 645	0	891 645	0	891 645
Depozyty bieżące	673	0	673	0	673
Depozyty jednodniowe	1 949	0	1 949	0	1 949
Depozyty terminowe	300 044	0	300 044	0	300 044
Emisja własna obligacji	22 766	0	22 766	0	22 766
Kredyt otrzymany	266 817	0	266 817	0	266 817
Pozostałe zobowiązania	221 860	0	221 860	0	221 860
Repo	77 536	0	77 536	0	77 536
Zobowiązania wobec klientów	57 614 493	0	0	57 615 283	57 615 283
Depozyty bieżące	32 080 245	0	0	32 080 245	32 080 245
Depozyty terminowe	21 875 074	0	0	21 875 074	21 875 074
Emisja własna bankowych papierów wartościowych	3 028 402	0	0	3 029 192	3 029 192
Emisja własna obligacji	230 184	0	0	230 184	230 184
Pozostałe zobowiązania	400 588	0	0	400 588	400 588
Pozostałe zobowiązania	1 046 170	0	0	1 046 170	1 046 170
Zobowiązania podporządkowane	1 914 976	0	0	1 914 976	1 914 976

31.12.2016	Wartość bilansowa	Wartość godziwa			Razem
		Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	
Aktywa					
Kasa i środki w banku centralnym	1 082 991	1 082 991	0	0	1 082 991
Należności od banków	1 366 316	0	1 366 316	0	1 366 316
Należności od klientów	46 247 188	0	0	45 546 620	45 546 620
Segment detaliczny	25 889 424	0	0	25 378 210	25 378 210
Kredyty konsumpcyjne	16 225 031	0	0	16 258 120	16 258 120
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	8 407 632	0	0	7 874 080	7 874 080
Kredyty consumer finance	1 256 761	0	0	1 246 010	1 246 010
Segment biznesowy	20 357 764	0	0	20 168 410	20 168 410
Kredyty operacyjne	10 749 077	0	0	10 682 290	10 682 290

31.12.2016	Wartość bilansowa	Wartość godziwa			
		Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Kredyty inwestycyjne	7 486 754	0	0	7 365 957	7 365 957
Pozostałe	2 121 933	0	0	2 120 163	2 120 163
Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	366 984	366 984	0	0	366 984
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	1 954	1 919	0	0	1 919
Pozostałe aktywa	653 852	0	0	653 852	653 852
Zobowiązania					
Zobowiązania wobec banków	428 640	0	428 640	0	428 640
Depozyty bieżące	32 304	0	32 304	0	32 304
Depozyty jednodniowe	856	0	856	0	856
Depozyty terminowe	0	0	0	0	0
Emisja własna obligacji	20 004	0	20 004	0	20 004
Kredyt otrzymany	180 954	0	180 954	0	180 954
Pozostałe zobowiązania	164 710	0	164 710	0	164 710
Repo	29 812	0	29 812	0	29 812
Zobowiązania wobec klientów	51 368 701	0	0	51 363 662	51 363 662
Depozyty bieżące	25 791 089	0	0	25 791 089	25 791 089
Depozyty terminowe	22 288 222	0	0	22 288 222	22 288 222
Emisja własna bankowych papierów wartościowych	2 768 672	0	0	2 763 633	2 763 633
Pozostałe zobowiązania	520 718	0	0	520 718	520 718
Pozostałe zobowiązania	769 029	0	0	769 029	769 029
Zobowiązania podporządkowane	1 164 794	0	0	1 164 794	1 164 794

Dla wielu instrumentów finansowych wartości rynkowe są niedostępne, stąd wartości godziwe są oszacowane przy zastosowaniu szeregu technik wyceny. Do wyceny wartości godziwej instrumentów finansowych zastosowano model oparty na oszacowaniach wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych poprzez zdyskontowanie przepływów pieniężnych przy zastosowaniu odpowiednich stóp dyskontowych.

Wszystkie wyliczenia modelowe zawierają pewne uproszczenia i są wrażliwe na przyjmowane założenia. Poniżej przedstawiono podsumowanie głównych metod i założeń wykorzystywanych podczas szacowania wartości godziwych instrumentów finansowych niewycenianych do wartości godziwej.

Należności od klientów:

W stosowanej przez Bank metodzie wyliczenia wartości godziwej należności od klientów (z pominięciem kredytów w rachunku bieżącym) Bank porównuje marże osiągnięte na nowo udzielonych kredytach (w miesiącu poprzedzającym datę sprawozdawczą) z marżami na całym portfelu kredytowym. Jeśli marże na nowo przyznawanych kredytach są wyższe niż marże na dotychczasowym portfelu, wartość godziwa kredytu jest niższa od jego wartości bilansowej.

Należności od klientów zostały zaklasyfikowane w całości do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej ze względu na fakt zastosowania modelu wyceny z istotnymi nieobserwowanymi danymi wejściowymi, czyli bieżącymi marżami osiąganymi na nowo udzielanych kredytach.

Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu:

Bank przyjął, że wartość godziwa depozytów klientów i bankowych oraz innych zobowiązań finansowych o zapadalności do 1 roku jest w przybliżeniu równa ich wartości bilansowej. Depozyty są przyjmowane w ramach bieżącej działalności banku na bazie dziennej, zatem ich warunki są zbliżone do aktualnych warunków rynkowych identycznych transakcji. Czas do zapadalności tych pozycji jest krótki, stąd nie ma istotnej różnicy między wartością bilansową a wartością godziwą.

Na potrzeby ujawnień Bank wyznacza wartość godziwą zobowiązań finansowych o zapadalności rezydualnej (lub przeszacowaniu stopy zmiennej) powyżej 1 roku. Do tej grupy pasywów należą emisje własne oraz pożyczki podporządkowane. Wyznaczając wartość godziwą tej grupy zobowiązań Bank wyznacza wartość bieżącą oczekiwanych płatności w oparciu o bieżące krzywe procentowe oraz pierwotny spread emisji.

Emisje własne oraz pożyczki podporządkowane zostały zaklasyfikowane w całości do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej ze względu na fakt zastosowania modelu wyceny z istotnymi nieobserwowanymi danymi wejściowymi, w tym pierwotnego spreadu emisji ponad krzywą rynkową. W odniesieniu do emisji i pożyczek podporządkowanych o zapadalności rezydualnej (lub przeszacowaniu stopy) poniżej 1 roku wartość bilansowa w sposób odpowiedni odzwierciedlała wartość godziwą instrumentu.

Dla pozostałych instrumentów finansowych Bank przyjmuje, że wartość bilansowa jest w przybliżeniu równa wartości godziwej. Dotyczy to następujących pozycji: kasa i operacje z Bankiem Centralnym, aktywa przeznaczone do sprzedaży, pozostałe aktywa finansowe oraz pozostałe zobowiązania finansowe.

34 Transakcje z jednostkami powiązаныmi

Jednostką dominującą wobec Banku jest Powszechny Zakład Ubezpieczeń SA. Jednostkami powiązаныmi z Bankiem są PZU SA oraz jednostki z nią powiązane oraz jednostki powiązane z członkami Zarządu oraz Rady Nadzorczej Banku. Poprzez PZU, Bank jest pośrednio kontrolowany przez Skarb Państwa.

W zamieszczonych poniżej tabelach przedstawiono rodzaj i wartość transakcji z podmiotami powiązаныmi. Transakcje między Bankiem a jego jednostkami zależnymi będącymi stronami powiązаныmi Banku zostały wyeliminowane w trakcie konsolidacji i nie wykazano ich w niniejszej notcie.

Charakter transakcji z podmiotami powiązаныmi

Wszystkie transakcje z podmiotami powiązаныmi odbywają się zgodnie z regulaminami korzystania z produktów bankowych, przy zastosowaniu stawek rynkowych.

Oprocentowanie kredytów udzielonych podmiotom powiązаныm zawierało się w zakresie 10% - 14%, zaś oprocentowanie depozytów zawierało się w przedziale 0% - 3,70%.

Jednostka dominująca	31.12.2017	31.12.2016
Zobowiązania		
Zobowiązania wobec klientów	76	24
Rezerwy	6	4
Zobowiązania razem	82	28

Spółki zależne jednostki dominującej	31.12.2017	31.12.2016
Aktywa		
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	1 382	0
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	80 274	84 961
Pochodne instrumenty zabezpieczające	483	0
Należności od banków	247	0
Należności od klientów	44	41
Pozostałe aktywa	38	0
Aktywa razem	82 468	85 002
Zobowiązania i kapitał		
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	458	0
Zobowiązania wobec klientów	183 763	128 703
Rezerwy	4	3
Pozostałe zobowiązania	41	0
Kapitał z aktualizacji wyceny	1 306	0
Zobowiązania i kapitały razem	185 572	128 706

Jednostka dominująca	31.12.2017	31.12.2016
Pozabilansowe zobowiązania udzielone klientom	15 000	15 000
gwarancyjne	15 000	15 000

Spółki zależne jednostki dominującej	31.12.2017	31.12.2016
Pozabilansowe zobowiązania udzielone klientom	10 000	9 900
gwarancyjne	10 000	9 900

Jednostki współzależne przez osoby powiązane z Grupą	31.12.2017	31.12.2016
Aktywa		
Należności od klientów	7	0
Aktywa razem	7	0
Zobowiązania		
Zobowiązania wobec klientów	24 386	56 176
Zobowiązania razem	24 386	56 176

Jednostki współzależne przez osoby powiązane z Grupą	31.12.2017	31.12.2016
Pozabilansowe zobowiązania udzielone klientom	0	20
dotyczące finansowania	0	20

Jednostka dominująca	01.01.2017 – 31.12.2017	01.01.2016 – 31.12.2016
Koszty z tytułu odsetek	-8	0
Przychody z tytułu opłat i prowizji	4	2
Koszty działania	0	-3
Razem	-4	-1

Spółki zależne jednostki dominującej	01.01.2017 – 31.12.2017	01.01.2016 – 31.12.2016
Przychody z tytułu odsetek	1 747	0
Koszty z tytułu odsetek	-4 792	-2 686
Przychody z tytułu opłat i prowizji	12 241	30
Koszty z tytułu prowizji i opłat	-7	0
Wynik handlowy i wynik z rewaluacji	115	0
Koszty działania grupy	0	-1
Razem	9 304	-2 657

Jednostki współzależne przez osoby powiązane z Grupą	01.01.2017 – 31.12.2017	01.01.2016 – 31.12.2016
Koszty z tytułu odsetek	-623	-1 425
Przychody z tytułu opłat i prowizji	15	10
Razem	-608	-1 415

Transakcje ze Skarbem Państwa i jednostkami powiązаныmi

Komisja Nadzoru Finansowego w komunikacie z dnia 6 grudnia 2016 r. pkt. 5 jednogłośnie uznała Skarb Państwa Rzeczypospolitej Polskiej za podmiot dominujący wobec Alior Banku SA w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 8 lit. b i pkt 14 ustawy Prawo bankowe stwierdzając, że ma możliwość wywierania znaczącego wpływu na Alior Bank SA za pośrednictwem Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń SA.

Poniżej zaprezentowano istotne transakcje ze Skarbem Państwa i jego podmiotami powiązаныmi zgodnie z wyjątkiem zawartym w MSR 24.25.

Skarb Państwa i jednostki powiązаныne	31.12.2017	31.12.2016
Aktywa		
Aktywa finansowe dostępne do obrotu	85 459	0
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	10 022 542	6 586 920
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	1 339 186	219 855
Należności od banków	293	1 605
Należności od klientów	33 241	47 203
Aktywa razem	11 480 721	6 855 583
Zobowiązаныnia		
Zobowiązаныnia finansowe przeznaczone do obrotu	58 333	0
Zobowiązаныnia wobec banków	339 798	0
Zobowiązаныnia wobec klientów	1 248 970	478 789
Zobowiązаныnia razem	1 647 101	478 789

Transakcje ze Skarbem Państwa i jednostkami powiązаныnymi	01.01.2017 – 31.12.2017	01.01.2016 – 31.12.2016
Przychody z tytułu odsetek	151 142	110 958
Koszty z tytułu odsetek	-18 101	-5 884
Koszty zapłaconych podatków	-470 344	-366 306
Razem	-337 303	-261 232

Wszystkie transakcje ze Skarbem Państwa i jego podmiotami powiązаныnymi zawierane są na zasadach rynkowych.

35 Świadczenia dla kluczowego personelu Grupy Banku

35.1 Zasady rachunkowości

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze to świadczenia pracownicze, które podlegają w całości rozliczeniu przed upływem 12 miesięcy od końca rocznego okresu sprawozdawczego, w którym pracownicy wykonywali związaną z nimi pracę. Jako krótkoterminowe świadczenie pracownicze obok wynagrodzenia zasadniczego ujęta została nieodroczone część składnika zmiennego wynagrodzenia w formie gotówkowej oraz nieodroczone spieniężona część wynagrodzenia zmiennego przyznana w akcjach fantomowych

Jako długoterminowe świadczenia pracownicze ujęte zostały spieniężone akcje fantomowe przyznane w poprzednich okresach oraz wartość wydanych transz odroczonej warrantów subskrypcyjnych przyznanych w poprzednich okresach.

Zasady ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku

W Banku obowiązuje Polityka Wynagrodzeń, obejmująca swoimi postanowieniami wszystkich pracowników. Polityka Wynagrodzeń Alior Bank SA została zatwierdzona Uchwałą Rady Nadzorczej Banku nr 72/2017. W zakresie dotyczącym osób zajmujących stanowiska kierownicze, mających wpływ na profil ryzyka zasady Polityki ustalono m. in. w oparciu o postanowienia:

- rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) nr 604/2014 z dnia 4 marca 2014 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych w odniesieniu do kryteriów jakościowych i właściwych kryteriów ilościowych ustalania kategorii pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka instytucji (Tekst mający znaczenie dla EOG);
- rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach.

Zakwalifikowanie danej osoby do grona Osób Mających Wpływ na Profil Ryzyka opiera się na ustaleniu istnienia istotnego wpływu danej osoby na profil ryzyka Banku w rozumieniu Rozporządzenia Delegowanego.

Wynagrodzenie Osób Mających Wpływ na Profil Ryzyka składa się z wynagrodzenia stałego i wynagrodzenia zmiennego. Bank nie przyznaje osobom na stanowiskach kierowniczych nieokreślonych z góry świadczeń emerytalnych. Osoby Mające Wpływ na Profil Ryzyka zobowiązują się do niekorzystania z indywidualnych strategii hedgingowych lub ubezpieczeń dotyczących wynagrodzenia i odpowiedzialności w celu podważania skutków uwzględniania ryzyka w mającym do nich zastosowanie systemie wynagradzania.

Za wyjątkiem Osób Sprawujących Funkcje Kontrolne, podstawą do określenia łącznej wysokości wynagrodzenia zmiennego jest ocena wyników Osoby Mającej Wpływ na Profil Ryzyka i danej jednostki organizacyjnej oraz wyników Banku w obszarze odpowiedzialności tej osoby, z uwzględnieniem wyników całego Banku.

Co najmniej 50% wynagrodzenia zmiennego przyznawanego danej Osobie Mającej Wpływ na Profil Ryzyka ma stanowić zachętę do szczególnej dbałości o długoterminowe dobro Banku i składa się w związku z tym z instrumentów finansowych powiązanych z akcjami Banku. Pozostała część wynagrodzenia zmiennego wypłacana jest w formie pieniężnej jako pieniężne wynagrodzenie zmienne.

Co najmniej 40% wynagrodzenia zmiennego Osób Mających Wpływ na Profil Ryzyka za dany Okres Oceny, a w przypadku gdy wynagrodzenie zmienne tych Osób za dany Okres Oceny opiewa na szczególnie wysoką kwotę, co najmniej 60% wynagrodzenia zmiennego - jest odroczonym wynagrodzeniem.

35.2 Dane finansowe

Wszystkie transakcje z osobami nadzorującymi i zarządzającymi odbywają się zgodnie z regulaminami korzystania z produktów bankowych, przy zastosowaniu stawek rynkowych.

	Osoby nadzorujące, zarządzające	Rada Nadzorcza	Zarząd Banku
Aktywa			
Należności od klientów	299	0	299
Aktywa razem	299	0	299
Zobowiązania			
Zobowiązania wobec klientów	7 089	560	6 529
Zobowiązania razem	7 089	560	6 529

	Osoby nadzorujące, zarządzające	Rada Nadzorcza	Zarząd Banku
Pozabilansowe zobowiązania udzielone klientom	10	0	10
dotyczące finansowania	10	0	10

Informacje o łącznej wartości wynagrodzeń wypłaconych lub należnych członkom Rady Nadzorczej i Zarządu	01.01.2017-31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016
Zarząd Banku		
krótkoterminowe świadczenia pracownicze	23 535	13 879
świadczenia długoterminowe	7 238	6 701
Zarząd Banku razem	30 773	20 580
Rada Nadzorcza		
krótkoterminowe świadczenia pracownicze	1 024	1 025
Rada Nadzorcza razem	1 024	1 025

Świadczenia po okresie zatrudnienia	2017
Członkowie Zarządu, którzy przestali pełnić swoje funkcje w 2016 roku i wcześniej	2 166
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	2017
Członkowie Zarządu, którzy przestali pełnić swoje funkcje w 2017 roku i wcześniej	5 747

Liczba akcji w posiadaniu członków Zarządu	31.12.2017	31.12.2016
Katarzyna Sułkowska	28 612	28 612
Razem	28 612	28 612

W odniesieniu do Członków Zarządu Banku koszt wynagrodzeń obejmuje również koszt wypłaconych w tym okresie gotówkowych transz wynagrodzenia zmiennego oraz transz w akcjach fantomowych wydanych i spieniężonych w 2017.

Z członkami zarządu IV kadencji (powołanymi w czerwcu oraz sierpniu 2017 r.) zostały zawarte umowy o pracę na czas nieokreślony, przewidujące:

- możliwość rozwiązania przez każdą ze stron za 3-9 miesięcznym wypowiedzeniem, ze skutkiem na koniec odpowiedniego miesiąca kalendarzowego;
- w przypadku rozwiązania umowy przez Bank przed upływem okresu kadencji, w przypadku niektórych członków Zarządu – uprawnienie do otrzymania odszkodowania w kwocie stanowiącej nie mniej niż 6-krotność i nie więcej niż 12-krotność miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego brutto;
- postanowienia dotyczące zakazu konkurencji, na podstawie których członkowie Zarządu, po ustaniu stosunku pracy z Bankiem, nie mogą prowadzić żadnej działalności konkurencyjnej przez 12 miesięcy po rozwiązaniu umowy (w związku z tym uprawnienia członków Zarządu do otrzymania wynagrodzenia, które stanowi łącznie równowartość ich wynagrodzenia brutto za 12 miesięcy).

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy 5 grudnia 2017 r. przyjęło uchwałę w sprawie uregulowania zasad wynagradzania członków Zarządu Alior Banku. Na posiedzeniu 14 grudnia 2017 r. Rada Nadzorcza przyjęła nowe zasady wynagradzania członków Zarządu oparte o kontrakty menedżerskie, odnoszące się do ustawy z 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzenia osób kierujących niektórymi spółkami oraz indywidualne kontrakty dla poszczególnych członków Zarządu, których warunki przewidują:

- Zawarcie umowy na czas pełnienia funkcji w Zarządzie;
- Okres wypowiedzenia:
 - 1 - miesięczny termin wypowiedzenia w przypadku pełnienia przez Członka Zarządu funkcji przez okres krótszy niż 12 miesięcy, ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego;
 - 3 - miesięczny termin wypowiedzenia w przypadku pełnienia przez Członka Zarządu funkcji przez co najmniej 12 miesięcy.
- odprawę w wysokości 3-krotności wynagrodzenia stałego w razie rozwiązania umowy albo wypowiedzenia przez Spółkę umowy z innych przyczyn niż naruszenie przez Członka Zarządu podstawowych obowiązków, pod warunkiem pełnienia przez Członka Zarządu funkcji przez okres co najmniej 12 miesięcy przed rozwiązaniem umowy;
- zakaz konkurencji, na podstawie którego Członek Zarządu zobowiązuje się, iż po rozwiązaniu umowy, pod warunkiem pełnienia funkcji przez Członka Zarządu przez okres co najmniej 3 miesięcy, w okresie 6 miesięcy od dnia ustania pełnienia przez niego funkcji albo rozwiązania umowy nie będzie prowadził działalności konkurencyjnej, w związku z tym będzie mu przysługiwało odszkodowanie w łącznej wysokości obliczonej jako 6-krotność miesięcznego wynagrodzenia stałego.

35.3 Program opcji menedżerskich

Na podstawie uchwały nr 28/2012 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Alior Bank SA z dnia 19 października 2012 r. w sprawie warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Banku oraz emisji warrantów subskrypcyjnych oraz regulaminu programu motywacyjnego przyjętego uchwałą Rady Nadzorczej Alior Bank SA z dnia 27 marca 2013 r. uruchomiono program motywacyjny na lata 2013-15. Plan objął członków Zarządu oraz grupę kluczowych menedżerów Banku, którzy nie byli członkami Zarządu.

Założenia Programu Opcji Menedżerskich przewidywały emisję trzech transz warrantów subskrypcyjnych (serie A, B i C) oraz odpowiadających im trzech transz nowych akcji Banku (serie D, E i F) o łącznej wartości nominalnej nieprzekraczającej 33 312 500 zł, w tym:

- do 1 110 417 warrantów subskrypcyjnych serii A, uprawniających posiadaczy do objęcia do 1 110 417 akcji serii D Alior Banku w okresie 5 lat, począwszy od dnia pierwszej rocznicy dnia pierwszego notowania Akcji na GPW;
- do 1 110 416 warrantów subskrypcyjnych serii B, uprawniających ich posiadaczy do objęcia do 1 110 416 akcji serii E Alior Banku w okresie 5 lat, począwszy od dnia drugiej rocznicy dnia pierwszego notowania Akcji na GPW;
- do 1 110 417 warrantów subskrypcyjnych serii C, uprawniających ich posiadaczy do objęcia do 1 110 417 akcji serii F Alior Banku w okresie 5 lat, począwszy od dnia trzeciej rocznicy dnia pierwszego notowania Akcji na GPW.

Szczegółowe dane dotyczące ostatecznie przyznanych warrantów dla Członków Zarządu pełniących funkcję w 2017 zawiera tabela poniżej:

Imię i nazwisko	Liczba warrantów serii A przydzielonych	Liczba warrantów serii B przydzielonych	Liczba warrantów serii C przydzielonych
Sobieraj Wojciech	222 086	222 086	222 086
Bartler Małgorzata	0	27 656	13 784
Czuba Krzysztof	88 833	88 833	88 833
Krzyżanowska Joanna	0	0	30 440
Skrok Witold	71 066	88 833	88 833
Smalska Barbara	0	0	30 440
Sułkowska Katarzyna	88 833	88 833	88 833
Urszula Krzyżanowska - Piękoś	9 445	18 443	36 000
Celina Waleśkiewicz	18 321	33 312	20 000
Razem	498 584	567 996	619 249

W związku z emisją akcji z prawem poboru Rada Nadzorcza w dniu 27 lipca 2016 r. uchwaliła korektę techniczną Programu Opcji Menedżerskich mającą na celu zapewnienie neutralności ekonomicznej programu dla osób uprawnionych. Korekta polega na wyliczeniu spadku wartości teoretycznej Programu Opcji Menedżerskich i wydaniu osobom objętym tym programem odpowiedniej liczby akcji fantomowych o parametrach zbliżonych do warrantów.

Korekta programu rozliczana jest w środkach pieniężnych.

	Liczba warrantów subskrypcyjnych	Średnia cena akcji dla wykonanych warrantów	Liczba akcji fantomowych	Średnia cena akcji dla wykonanych akcji fantomowych
Występujące na początek okresu (01.01.2017)	2 568 564	-	1 389 832	-
Przyznane w danym okresie	0	-	0	-
Umorzone w danym okresie	0	-	0	-
Wykonane w danym okresie	21 078	62,85	1 146 879	52,43
Występujące na koniec okresu (31.12.2017)	2 547 486	-	242 953	-
Możliwe do wykonania na koniec okresu (31.12.2017)	2 084 913	-	0	-

	Warranty subskrypcyjne	Akcje fantomowe
Średnia wartość godziwa instrumentu występującego na koniec okresu (zł)	18,40	26,37
Cena wykonania instrumentu (dla instrumentów występujących na koniec okresu) (zł)	64,57	53,19
Średnia data zapadalności instrumentu występującego na koniec okresu	10.02.2020	14.06.2020

Wartość godziwa akcji fantomowych (W ramach programu SOP) została ustalona w oparciu o model wyceny opcji Blacka-Scholesa. Przyjęto, że ceny akcji zmieniają się w czasie zgodnie z procesem geometrycznego ruchu Browna, przy założeniu długoterminowej zmienności cen akcji Banku oraz stopą wolną od ryzyka. Oszacowania zmienności dokonano na podstawie danych historycznych. Model uwzględnia prawo wykonania akcji fantomowych przypisanych do warrantów serii A, B i C przez okres 5 lat odpowiednio od 1, 2 i 3 roku od pierwotnej daty emisji.

Transze odroczone są wydawane zgodnie z Polityką Wynagrodzeń po potwierdzeniu, że nie zaistniały zdarzenia powodujące ich zmniejszenie lub wstrzymanie.

35.4 Systemy Premiowe dla Kadry Zarządzającej

Od 2016 roku Zarząd objęty jest Programem Premiowym dla Zarządu. Celem Programu jest stworzenie dodatkowych bodźców motywujących jego uczestników do efektywnego wykonania powierzonych obowiązków w szczególności kierowania Bankiem oraz podejmowania wysiłków nakierowanych na dalszy trwały rozwój Banku i jego grupy kapitałowej przy jednoczesnym zachowaniu prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem w Banku, stabilizacji kadry zarządzającej Banku oraz realizacji długoterminowych interesów akcjonariuszy poprzez doprowadzenie do trwałego wzrostu giełdowej wyceny akcji Banku przy jednoczesnym utrzymaniu wzrostu wartości aktywów netto Banku i jego spółek.

W związku z planowanymi w 2016 roku zmianami struktury prawno-organizacyjnej Banku polegającymi na przejęciu przez Bank wydzielonej części Banku BPH Spółka Akcyjna z siedzibą w Gdańsku obejmującej działalność podstawową Banku BPH z wyłączeniem działalności związanej z kredytami hipotecznymi w trybie art. 529 § 1 pkt 4 Kodeksu spółek handlowych na zasadach określonych w Umowie kupna akcji, Rada Nadzorcza uchwaliła 29 czerwca 2016r zasady bonusu transakcyjnego dla członków Zarządu Banku, w celu zmotywowania w szczególności

sposób członków Zarządu Banku do aktywnego współdziałania w procesie przygotowania i przeprowadzenia Transakcji aby zapewnić terminową i zgodną z założeniami strategicznymi realizację Transakcji. Ze względu na spełnienie warunków związanych z przeprowadzeniem Transakcji i Fuzji Operacyjnej banków nastąpiło przyznanie Bonusu.

Pozostali członkowie Kadry Zarządzającej, za szczególnym uwzględnieniem Osób Mających Wpływ na Profil Ryzyka objęci są premią roczną. Za wyjątkiem Osób Sprawujących Funkcje Kontrolne, podstawą do określenia łącznej wysokości wynagrodzenia zmiennego jest ocena wyników Osoby Mającej Wpływ na Profil Ryzyka i danej jednostki organizacyjnej oraz wyników Banku w obszarze odpowiedzialności tej osoby, z uwzględnieniem wyników całego Banku.

Zgodnie z Polityką zmiennych składników wynagrodzeń obowiązująca w momencie przyznania wynagrodzenia zmienne Zarządu i pozostałych Osób Mających Wpływ na Profil Ryzyka zostały przyznane w instrumentach finansowych w postaci akcji fantomowych.

Rozliczenie akcji fantomowych następuje w środkach pieniężnych:

	Liczba akcji fantomowych	Średnia cena akcji dla wykonanych akcji fantomowych
Występujące na początek okresu (01.01.2017)	23 446	-
Przyznane w danym okresie	325 128	-
Umorzone w danym okresie	-	-
Wykonane w danym okresie	152 189	0,01
Występujące na koniec okresu (31.12.2017)	196 385	-
Możliwe do wykonania na koniec okresu (31.12.2017)	0	-

	Akcje fantomowe
Średnia wartość godziwa instrumentu występującego na koniec okresu (zł)	75,52
Cena wykonania instrumentu (dla instrumentów występujących na koniec okresu) (zł)	0,01
Średnia data zapadalności instrumentu występującego na koniec okresu	2020-06-14

Wartość godziwa akcji fantomowych jest równa średniej bieżącej cenie akcji.

Transze odroczone są wypłacane zgodnie z Polityką Wynagrodzeń po potwierdzeniu, że nie zaistniały zdarzenia powodujące ich zmniejszenie lub wstrzymanie.

35.5 Program objęcia akcji w ramach programu menedżerskiego w Alior Leasing sp. z o.o.

W marcu 2017 r. decyzją Zarządu Alior Bank SA, Rady Nadzorczej oraz Zarządu Alior Leasing Sp z o.o. uruchomiono w spółce Alior Leasing sp. z o.o. Program Menedżerski.

Celem programu jest zapewnienie realizacji budżetu na lata 2017-21 poprzez utrzymanie i zmotywowanie kadry zarządzającej Spółki. Do uczestników Programu należą wybrani Menedżerowie i Członkowie Zarządu Alior Leasing Sp z o.o.

Program opiera się na umowach opcji objęcia akcji, podpisanych między Uczestnikiem, Spółką i Bankiem oraz umowach opcji kupna-sprzedaży akcji między Uczestnikiem i Bankiem. Program zakłada przekształcenie Spółki w spółkę akcyjną. Emisja akcji w ramach realizacji umów następowałaby w przypadku realizacji budżetu i spełnienia się warunków określonych w umowach w latach 2022-25.

Następnie, w wyniku realizacji opcji kupna-sprzedaży akcji Bank odkupowałby akcje po cenie wynikającej z wyceny spółki według określonej metodologii.

2017	Liczba opcji	Średnia cena akcji dla wykonanych akcji fantomowych
Występujące na początek okresu (1.01.2017)	0	-
Przyznane w danym okresie	2 799 033	-
Umorzone w danym okresie	-	-
Wykonane w danym okresie	0	n/d
Występujące na koniec okresu (31.12.2017)	2 799 033	-
Możliwe do wykonania na koniec okresu (31.12.2017)	0	-

Rozliczenie opcji kupna-sprzedaży akcji następuje w środkach pieniężnych.

	Akcje fantomowe
Średnia wartość godziwa instrumentu występującego na koniec okresu* (zł)	12,08
Cena wykonania instrumentu (dla instrumentów występujących na koniec okresu) (zł)	1
Średnia data zapadalności instrumentu występującego na koniec okresu	2023-09-09
<i>*Liczona jako wartość programu dzielona przez liczbę opcji na koniec okresu</i>	

Kwota wartości planu została określona w oparciu o model wartości godziwej. Wartość godziwa opcji na akcje została ustalona w oparciu o model wyceny opcji Black - Scholes. Przyjęto, że cena akcji zmienia się w czasie zgodnie z procesem geometrycznego ruchu Browna, przy założeniu długoterminowej zmienności ceny akcji Alior Leasing oraz stopy wolnej od ryzyka. Oszacowania zmienności dokonano na podstawie danych historycznych o cenach akcji referencyjnych notowanych spółek leasingowych.

Warunkiem realizacji opcji jest zrealizowanie budżetowanego zysku netto spółki w latach 2017-2021 oraz określone warunki retencyjne.

36 Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych

36.1 Zasady rachunkowości

Bank kompensuje aktywa i zobowiązania finansowe i wykazuje je w sprawozdaniu z sytuacji finansowej netto, jeżeli występuje możliwe do wyegzekwowania na drodze prawnej prawo do skompensowania ujętych kwot oraz zamiar rozliczenia ich w kwocie netto lub jednoczesna realizacja danego składnika aktywów i uregulowanie zobowiązania.

Bank zawiera porozumienia dotyczące kompensowania, czyli umowy ISDA (International Swaps and Derivatives Association Master Agreements) oraz GMRA (Global Master Repurchase Agreement), które umożliwiają kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych (końcowe potrącenie i rozliczenie transakcji, tzw. close out netting) w przypadku zaistnienia przypadku naruszenia w stosunku do którejś ze stron umowy. Umowy te mają szczególne znaczenie dla ograniczania ryzyka związanego z instrumentami pochodnymi, gdyż umożliwiają kompensowanie zarówno wymagalnych (redukcja ryzyka rozliczeniowego), jak i niewymagalnych zobowiązań stron (redukcja ryzyka przedrozliczeniowego). Umowy te nie spełniają jednak wymogów określonych w MSR 32 dotyczących ujmowania efektu kompensowania w sprawozdaniu z sytuacji finansowej gdyż tytuł kompensaty uwarunkowany jest wystąpieniem określonego zdarzenia w przyszłości (przypadki naruszenia).

Dodatkowym zabezpieczeniem ekspozycji wynikającej z instrumentów pochodnych są depozyty zabezpieczające składane przez kontrahentów w ramach realizacji umów CSA (Credit Support Annex).

36.2 Dane finansowe

31.12.2017	Razem aktywa finansowe	Instrumenty pochodne	Transakcje z przyrzeczeniem odkupu
Aktywa			
Wartość brutto ujętych aktywów finansowych	617 767	540 336	77 431
Wartość brutto zobowiązań finansowych podlegających kompensowaniu	0	0	0
Wartości netto aktywów finansowych wykazanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	617 767	540 336	77 431
Wartość instrumentów finansowych niepodlegających kompensowaniu w sprawozdaniu finansowym	-531 766	-454 230	-77 536
Otrzymane zabezpieczenia pieniężne	-179 283	-179 283	0
Wartość zobowiązań finansowych, które nie spełniają kryteriów kompensowania w sprawozdaniu finansowym (z tytułu podpisanych umów ISDA)	-352 483	-274 947	-77 536
Wartość netto aktywów finansowych	86 001	86 106	-105

31.12.2017	Razem zobowiązania finansowe	Instrumenty pochodne	Transakcje z przyrzeczeniem odkupu
Zobowiązania			
Wartość brutto zobowiązań finansowych	518 833	441 297	77 536
Wartość brutto aktywów finansowych podlegających kompensacji	0	0	0
Wartości netto zobowiązań finansowych wykazanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	518 833	441 297	77 536
Wartość instrumentów finansowych niepodlegających kompensowaniu w sprawozdaniu finansowym	-516 253	-438 717	-77 536
Otrzymane zabezpieczenia pieniężne	-163 770	-163 770	0
Wartość zobowiązań finansowych, które nie spełniają kryteriów kompensowania w sprawozdaniu finansowym (z tytułu podpisanych umów ISDA)	-352 483	-274 947	-77 536
Wartość netto zobowiązań finansowych	2 580	2 580	0

Uzgodnienie pozycji kompensowanych i kompensowanych warunkowo do linii sprawozdania z sytuacji finansowej:

	wartość bilansowa netto	pozycja ze sprawozdania finansowego	Wartość bilansowa pozycji ze sprawozdania finansowego	Wartość bilansowa pozycji niepodlegających ujawnieniu w nocie dotyczącej kompensowania
Aktywa finansowe				
Instrumenty pochodne	87 785	Pochodne instrumenty zabezpieczające	87 785	0
Instrumenty pochodne	452 551	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	452 551	0
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	77 431	Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	408 911	331 480
Otrzymane zabezpieczenia pieniężne	163 770	Należności od banków	901 629	735 207
Zobowiązania finansowe				
Instrumenty pochodne	5 419	Pochodne instrumenty zabezpieczające	5 419	0
Instrumenty pochodne	435 878	Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	435 878	0
Otrzymane zabezpieczenia pieniężne	179 283	Zobowiązania wobec banków	891 645	330 823

31.12.2016	Razem aktywa finansowe	Instrumenty pochodne	Transakcje z przyrzeczeniem odkupu
Aktywa			
Wartość brutto ujętych aktywów finansowych	521 018	491 235	29 783
Wartość brutto zobowiązań finansowych podlegających kompensowaniu	0	0	0
Wartości netto aktywów finansowych wykazanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	521 018	491 235	29 783
Wartość instrumentów finansowych niepodlegających kompensowaniu w sprawozdaniu finansowym	-407 378	-377 566	-29 812
Otrzymane zabezpieczenia pieniężne	-164 332	-164 332	0
Wartość zobowiązań finansowych, które nie spełniają kryteriów kompensowania w sprawozdaniu finansowym (z tytułu podpisanych umów ISDA)	-243 046	-213 234	-29 812
Wartość netto aktywów finansowych	113 640	113 669	-29

31.12.2016	Razem zobowiązania finansowe	Instrumenty pochodne	Transakcje z przyrzeczeniem odkupu
Zobowiązania			
Wartość brutto zobowiązań finansowych	334 245	304 433	29 812
Wartość brutto aktywów finansowych podlegających kompensacji	0	0	0
Wartości netto zobowiązań finansowych wykazanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	334 245	304 433	29 812
Wartość instrumentów finansowych niepodlegających kompensowaniu w sprawozdaniu finansowym	-388 187	-358 375	-29 812
Otrzymane zabezpieczenia pieniężne	-145 141	-145 141	0
Wartość zobowiązań finansowych, które nie spełniają kryteriów kompensowania w sprawozdaniu finansowym (z tytułu podpisanych umów ISDA)	-243 046	-213 234	-29 812
Wartość netto zobowiązań finansowych	-53 942	-53 942	0

Uzgodnienie pozycji kompensowanych i kompensowanych warunkowo do linii sprawozdania z sytuacji finansowej:

31.12.2016	wartość bilansowa netto	pozycja ze sprawozdania finansowego	Wartość bilansowa pozycji ze sprawozdania finansowego	Wartość bilansowa pozycji niepodlegających ujawnieniu w notcie dotyczącej kompensowania
Aktywa finansowe				
Instrumenty pochodne	71 684	Pochodne instrumenty zabezpieczające	71 684	0
Instrumenty pochodne	419 551	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	419 551	0
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	29 783	Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	366 984	337 201
Otrzymane zabezpieczenia pieniężne	145 141	Należności od banków	1 366 316	1 221 175
Zobowiązania finansowe				
Instrumenty pochodne	6 119	Pochodne instrumenty zabezpieczające	6 119	0
Instrumenty pochodne	298 314	Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	298 314	0
Otrzymane zabezpieczenia pieniężne	164 332	Zobowiązania wobec banków	428 640	264 308

37 Sprawy sporne

Wartość postępowań dotyczących zobowiązań lub wierzytelności Banku toczących się w 2017 r. nie przekroczyła 10% kapitałów własnych Banku. Zdaniem Banku żadne z pojedynczych postępowań toczących się w 2017 r. przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, jak również wszystkie postępowania łącznie nie stwarzają zagrożenia dla płynności finansowej Banku.

W sprawach, w których Bank był pozwanym wartość przedmiotu sporu na dzień 31.12.2017 r. wyniosła 220 598 tys. zł a na dzień 31.12.2016 167 567 tys. zł. Wartość rezerw na sprawy sporne na koniec 2017 r. wyniosła 16 024 tys. zł a na koniec 2016 r. 8 700 tys. zł.

W latach poprzednich Bank pośredniczył w oferowaniu certyfikatów inwestycyjnych funduszy Inwestycje Rolne FIZAN, Lasy Polskie FIZAN, Vivante FIZAN oraz Inwestycje Selektywne FIZAN. Zgodnie z pojawiającymi się w mediach informacjami, istnieje prawdopodobieństwo wpłynięcia pozwu zbiorowego ze strony niektórych klientów, którzy nabyli wymienione powyżej certyfikaty za pośrednictwem Banku. W ocenie Banku, na datę sprawozdania finansowego ryzyko niekorzystnych dla Banku rozstrzygnięć i tym samym poniesienia istotnych strat z tego tytułu jest na obecnym etapie niższe niż średnie, w związku z czym na datę 31 grudnia 2017 r. Bank nie utworzył rezerwy w odniesieniu do powyższego ryzyka. Jednocześnie wiarygodny szacunek kwoty ewentualnej straty Banku w przypadku niekorzystnych rozstrzygnięć sądowych, na obecnym etapie nie jest możliwy do określenia.

Noty objaśniające dotyczące ryzyka

Cele i zasady zarządzania ryzykiem

Zarządzanie ryzykiem jest jednym z najważniejszych procesów wewnętrznych zarówno w Alior Banku, w jak i w pozostałych podmiotach Grupy Kapitałowej Alior Banku SA. Zarządzanie ryzykiem ma na celu zapewnienie rentowności działalności biznesowej, przy zapewnieniu kontroli poziomu ryzyka i jego utrzymaniu w ramach przyjętej przez tolerancji na ryzyko i systemu limitów, w zmieniającym się otoczeniu makroekonomicznym i prawnym. Nadrzędnym celem polityki zarządzania ryzykiem jest zapewnienie wczesnego rozpoznawania i odpowiedniego zarządzania wszystkimi istotnymi rodzajami ryzyka związanymi z prowadzoną działalnością. Bank wyodrębnił następujące rodzaje ryzyka podlegające zarządzaniu, wynikające z prowadzonej działalności:

Rodzaj ryzyka	numer noty
ryzyko kredytowe,	38
Ryzyko rynkowe w księdze handlowej w tym: ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej i ryzyko walutowe	39,40
ryzyko płynności	41
ryzyko operacyjne	42

Celem zarządzania ryzykiem poprzez dążenie do utrzymywania poziomu ryzyka w ramach przyjętego poziomu tolerancji jest:

- ochrona wartości kapitału akcjonariuszy,
- ochrona depozytów klientów,
- wsparcie Grupy Kapitałowej w prowadzeniu efektywnej działalności.

Proces zarządzania ryzykiem odbywa się w ramach przyjętych przez Bank polityk zarządzania ryzykiem i obejmuje jego identyfikację, pomiar, monitorowanie i raportowanie. Dotyczy również kontroli transakcji skarbowych przez ustalanie i weryfikację zasad ich zawierania, organizacji i wyceny.

W obrębie poszczególnych funkcji istnieje jasny rozdział kompetencji i odpowiedzialności oraz zasad określonych wewnętrznymi regulacjami. Kluczową rolę odgrywa Departament Ryzyka Finansowego, który w sposób niezależny przygotowuje cyklicznie raporty, wykorzystujące przyjęte przez Bank modele oraz miary ryzyka, i dostarcza je odpowiednim jednostkom.

Proces zarządzania ryzykiem jest nadzorowany przez Radę Nadzorczą Banku, która regularnie otrzymuje informacje o profilu ryzyka w Banku i Grupie Kapitałowej oraz o najważniejszych działaniach podejmowanych w zakresie zarządzania ryzykiem. Radę Nadzorczą Banku wspierają m.in. następujące komitety: Komitet ds. Wynagrodzeń Rady Nadzorczej, Komitet ds. Ryzyka Rady Nadzorczej i Komitet Audytu Rady Nadzorczej. Informacje o charakterze i poziomie ryzyka przekazywane są Radzie Nadzorczej przez Zarząd, z wyjątkiem wyników kontroli wewnętrznej systemu zarządzania ryzykiem rynkowym, które przekazywane są przez dyrektora Departamentu Audytu Wewnętrznego.

Zarząd Alior Banku SA w zakresie zarządzania ryzykiem, odpowiada za strategiczne zarządzanie ryzykiem, w tym za nadzorowanie i monitorowanie działań podejmowanych przez Bank w zakresie zarządzania ryzykiem. Podejmuje najważniejsze decyzje mające wpływ na profil ryzyka Banku oraz uchwała przepisy wewnętrzne Banku dotyczące zarządzania ryzykiem. W zarządzaniu ryzykiem Zarząd wspierają następujące komitety działające w Banku:

- Komitet Ryzyka Kredytowego (ICAAP)
- Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO),
- Komitet Kredytowy Banku (KKB),
- Komitet Ryzyka Operacyjnego (KRO).

Komitety ALCO sprawuje bieżącą kontrolę nad zarządzaniem ryzykiem rynkowym, w tym ryzykiem płynności. Podejmuje wszelkie decyzje z tym związane, jeśli nie zostały one uprzednio zakwalifikowane do wyłącznych kompetencji Zarządu bądź Rady Nadzorczej.

Do obowiązków ALCO należą m.in.:

- sprawowanie bieżącej kontroli nad zarządzaniem ryzykiem rynkowym związanym z księgą handlową i księgą bankową, w tym wydawanie decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem dotyczącym obu ksiąg;
- akceptacja limitów operacji Banku na rynkach pieniężnych i kapitałowych;
- sprawowanie bieżącej kontroli nad zarządzaniem płynnością w Banku związanej z księgą handlową i księgą bankową;
- zlecanie działań związanych z pozyskiwaniem źródeł finansowania działalności Banku oraz nadzór nad realizacją planu finansowania;
- wydawanie decyzji w zakresie zarządzania portfelami modelowymi.

W Banku ekspozycja na ryzyko jest formalnie ograniczana przez system limitów, okresowo aktualizowanych, wprowadzanych uchwałą Rady Nadzorczej lub Komitetu ALCO, obejmujących wszystkie miary ryzyka, których poziom jest monitorowany i raportowany przez niezależne od biznesu jednostki organizacyjne Banku. W Banku funkcjonują trzy rodzaje limitów, różniące się zakresem oraz sposobem funkcjonowania: limity podstawowe (ustalane na poziomie Rady Nadzorczej), limity uzupełniające, limity dodatkowe. Zarządzanie ryzykiem skupia się na potencjalnych zmianach wyniku ekonomicznego; poprzez funkcjonujące w Banku wymagania jakościowe związane z procesem zarządzania ryzykiem (system kontroli wewnętrznej, wdrażanie nowych produktów, analiza ryzyka prawnego, analiza ryzyka operacyjnego) ograniczane są również ryzyka niekwantyfikowalne, związane z prowadzeniem działalności skarbowej.

Bank szacuje na potrzeby ryzyka rynkowego Value-at-Risk wykorzystując moduł analityczny systemu skarbowego. Bank wykorzystuje parametryczny model VaR zgodnie z metodologią JP Morgana (RiskMetrics). Szacowany 99% 1-dniowy VaR może być przeskalanowany na inne terminy poprzez mnożenie zmienności przez pierwiastek wielokrotności terminu 1-dniowego (np. VaR 10-dniowy wyznacza się przemnażając VaR 1-dniowy przez $\sqrt{10}$). Poniższa tabela prezentuje VaR 10-dniowy dla Banku w podziale na księgę bankową i handlową na koniec lat 2017 i 2016.

VaR (w tys.pln)	31.12.2017	31.12.2016
Księga bankowa	14 430	11 849
Księga handlowa	928	1 909
Razem	14 985	12 314

Zrządzanie ryzykiem rynkowym w spółkach zależnych

W 2017 r. zgodnie z zapisami zawartymi w przepisach wewnętrznych dotyczących ryzyka płynności spółka zależna Alior Leasing stała się spółką istotną z punktu widzenia zarządzania ryzykiem płynności i rynkowym Grupy Alior Banku SA. Wpływ na to miał rozwój działalności spółki co przełożyło się na istotny wzrost sumy bilansowej. Zarówno ryzyko płynności, jak również ryzyko rynkowe w spółce jest monitorowane, kontrolowane i raportowane. Alior Leasing w uzgodnieniu z Alior Bankiem wprowadził wewnętrzne zasady zarządzania ryzykiem płynności i rynkowym, w tym określając apetyt na ww. ryzyka oraz przygotowuje cykliczne raporty. Sporządzone przez Alior Leasing raporty dotyczące ryzyka płynności, jak również ryzyka rynkowego w spółce stanowią w szczególności punkt wyjścia do podejmowania decyzji w zakresie zarządzania płynnością Spółki oraz służą do konsolidacji ryzyka płynności na poziomie Grupy.

38 Ryzyko kredytowe

38.1 Opis ryzyka

Definicja ryzyka kredytowego

Ryzyko kredytowe jest rozumiane jako ryzyko poniesienia straty w wyniku niewywiązania się klienta z zobowiązań wobec Grupy Kapitałowej lub jako ryzyko spadku wartości ekonomicznej wierzytelności Grupy Kapitałowej w wyniku pogorszenia się zdolności klienta do obsługi zobowiązań.

Cel zarządzania ryzykiem kredytowym

Celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest ograniczenie strat na portfelu kredytowym oraz minimalizacja ryzyka wystąpienia ekspozycji kredytowych zagrożonych utratą wartości, przy zachowaniu oczekiwanego poziomu dochodowości i wartości portfela kredytowego.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym i utrzymywanie go na bezpiecznym poziomie ma fundamentalne znaczenie dla stabilności działania Banku i Grupy Kapitałowej. Kontroli ryzyka kredytowego służą obowiązujące w Banku regulacje, w szczególności metodyki kredytowania i modele wyceny ryzyka dostosowane do segmentu klienta, rodzaju produktu i transakcji, zasady ustanawiania i monitorowania prawnych zabezpieczeń kredytów oraz procesy monitoringu i windykacji należności. Bank dąży do pełnej centralizacji i optymalizacji procesów w ramach infrastruktury systemowej, przy jednoczesnym wykorzystaniu dostępnych informacji zewnętrznych i wewnętrznych o klientach.

System zarządzania ryzykiem kredytowym ma charakter kompleksowy i jest zintegrowany z procesami operacyjnymi Banku. Podstawowe etapy procesu zarządzania ryzykiem kredytowym stanowią:

- identyfikacja;
- pomiar;
- monitoring;
- raportowanie i kontrola.

Tak zdefiniowany proces pozwala na pro-aktywny nadzór nad aktualnymi i potencjalnymi ryzykami oraz efektywne zastosowanie metod i instrumentów sterowania ryzykiem.

W systemie zarządzania ryzykiem kredytowym zostały zidentyfikowane czynniki wewnętrzne i zewnętrzne wystąpienia ryzyka kredytowego, które przypisano do odpowiednich obszarów funkcjonowania Banku:

- Klient – badany jest pojedynczy klient oraz grupy klientów powiązanych, weryfikowane są również – pod względem jakości tworzonego portfela – wyodrębnione homogeniczne grupy Klientów;
- Produkt – definiuje się wszystkie rodzaje ryzyka, które mogą mieć związek z określonym produktem: pojedyncze przypadki i całe portfele kredytów;
- Zabezpieczenia – weryfikuje się: prawidłowość przyjęcia zabezpieczenia; jego wartość i terminowość; poprawność sporządzania dokumentacji ustanawiającej zabezpieczenie oraz aktualizację jego wartości. Dla ograniczenia ryzyka kredytowego monitoruje się sprawność wdrażania znowelizowanych przepisów dotyczących prawnego zabezpieczania wierzytelności oraz stosowanie aktualnych standardów postępowania przy zabezpieczaniu wierzytelności;
- Proces i regulacje – weryfikuje się jakość i efektywność procesu kredytowego, administracji kredytowej, monitoringu, windykacji i restrukturyzacji oraz współpracy z zewnętrznymi podmiotami windykacji, a także zgodność z przepisami zewnętrznymi regulacji bankowych sterujących tymi procesami;
- Systemy – weryfikuje się zwłaszcza systemy wspierające procesy: kredytowania; monitoringu i windykacji; a także efektywność ich zastosowania;
- Kanały dystrybucji – sprawdza się efektywność i szkodowość funkcjonowania działających w Banku kanałów dystrybucji;
- Pracownicy – badana jest prawidłowość wykorzystywania indywidualnie przyznanych kompetencji kredytowych, przeprowadza się detekcję ewentualnych nieprawidłowości, które mogły zaistnieć podczas procesu kredytowego;
- Warunki zewnętrzne – bada się zwłaszcza: poziom stóp procentowych; kursy walutowe; podaż pieniądza; stopę bezrobocia, zmiany na rynku pracy; koniunkturę gospodarczą;
- Poprawność systemu zarządzania ryzykiem kredytowym – okresowo weryfikuje się poprawność przyjętych założeń odnośnie polityki zarządzania ryzykiem kredytowym Banku.

Pomiar i ocena ryzyka kredytowego

Poziom ryzyka kredytowego jest limitowany zgodnie z ograniczeniami wynikającymi z przepisów zewnętrznych i wewnętrznych zasad ustalanych przez Bank, szczególnie dotyczących ograniczeń zaangażowania kredytowego wobec jednego klienta, grupy podmiotów powiązanych kapitałowo i organizacyjnie oraz branż gospodarki.

Bank dokonuje analizy ryzyka zarówno w ujęciu indywidualnym, jak i portfelowym, w związku z czym podejmuje działania, które prowadzą do:

- minimalizacji poziomu ryzyka kredytowego pojedynczego kredytu przy założonym poziomie zwrotu;
- redukcji łącznego ryzyka kredytowego wynikającego z posiadania przez Bank określonego portfela kredytowego.

W ramach minimalizacji poziomu ryzyka pojedynczego zaangażowania Bank każdorazowo przy udzielaniu kredytu lub innego produktu kredytowego:

- ocenia wiarygodność oraz zdolność kredytową z uwzględnieniem m.in. szczegółowej analizy źródła spłaty ekspozycji;
- ocenia zabezpieczenia, w tym weryfikuje ich stan formalno-prawny oraz ekonomiczny, z uwzględnieniem m.in. adekwatności LTV.

Ponadto w ramach wzmocnienia kontroli ryzyka indywidualnych ekspozycji Bank cyklicznie monitoruje klientów podejmując stosowne działania minimalizujące w przypadku zidentyfikowania czynników podwyższonego ryzyka. W zakresie minimalizacji poziomu ryzyka kredytowego wynikającego z posiadania określonego portfela, Bank:

1. wyznacza i kontroluje limity koncentracji;
2. monitoruje sygnały wczesnego ostrzegania w ramach systemu EWS;
3. regularnie monitoruje portfel kredytowy kontrolując wszystkie istotne parametry ryzyka kredytowego (m.in. PD, LTV, DTI, CoR, LGD, NPL, Coverage);
4. przeprowadza regularne testy warunków skrajnych.

Udzielanie produktów kredytowych przez Bank realizowane jest zgodnie z metodykami kredytowania właściwymi dla segmentu klienta i rodzaju produktu. Ocena zdolności kredytowej klienta poprzedzająca wydanie decyzji o udzieleniu produktu kredytowego przeprowadzana jest z wykorzystaniem systemu wspierającego proces kredytowy, narzędzi: scoringowego lub ratingowego; zewnętrznych informacji (np. bazy CBD DZ, CBD BR, BIK, Biur Informacji Gospodarczych) i wewnętrznych baz Banku. Udzielanie produktów kredytowych przebiega zgodnie z obowiązującymi w Banku procedurami operacyjnymi wskazującymi właściwe czynności wykonywane w procesie kredytowym, odpowiedzialne za nie jednostki Banku oraz wykorzystywane narzędzia.

Decyzje kredytowe zapadają zgodnie z obowiązującym w Banku systemem podejmowania decyzji kredytowych (szczególnie kompetencyjne dopasowane do poziomu ryzyka związanego z klientem oraz transakcją).

W celu regularnej oceny podejmowanego ryzyka kredytowego oraz mitygowania ewentualnych strat na ekspozycjach kredytowych, w okresie kredytowania Bank monitoruje sytuację Klienta poprzez identyfikację sygnałów wczesnego ostrzegania, oraz okresowe, indywidualne przeglądy ekspozycji kredytowych.

Bank realizuje politykę rozdzielania funkcji związanych z pozyskaniem Klienta i sprzedaży produktów kredytowych od funkcji związanych z oceną ryzyka kredytowego, podejmowaniem decyzji kredytowych oraz monitorowaniem ekspozycji kredytowej.

Monitoring i raportowanie ryzyka kredytowego

Stałą ochronę jakości portfela kredytowego zapewniają:

- bieżące monitorowanie terminowej obsługi kredytów;
- okresowe przeglądy, w szczególności sytuacji finansowo-ekonomicznej klientów i wartości przyjętych zabezpieczeń.

Monitoring klienta indywidualnego zawiera następujące obszary:

- klienta;
- produkty kredytowe przyznane dłużnikowi;
- umowę, z tytułu której powstała ekspozycja kredytowa;
- przyjęte zabezpieczenia;
- wysokości utworzonych odpisów aktualizacyjnych i rezerw.

Monitoring klienta biznesowego dotyczy przede wszystkim:

- klienta i podmiotów z nim powiązanych;
- branży prowadzonej działalności;
- produktów kredytowych przyznanych dłużnikowi;

- weryfikacji spełnienia przez Klienta klauzul umownych zawartych w umowie, z tytułu której powstała ekspozycja kredytowa;
- przyjętych zabezpieczeń (weryfikacja ustanowienia i wartości zabezpieczeń);
- warunków rynkowych wpływających na zdolność kredytową klienta;
- wysokości utworzonych odpisów aktualizacyjnych i rezerw.

Wszystkie ekspozycje kredytowe w segmencie klienta biznesowego obejmowane są dodatkowo monitoringiem portfelowym, tj.:

- oceną na podstawie dedykowanego modelu oceny behawioralnej oraz
- procesem identyfikacji sygnałów wczesnego ostrzegania.

Wszystkie ekspozycje kredytowe klientów indywidualnych i biznesowych podlegają monitoringowi oraz bieżącej klasyfikacji do właściwych ścieżek procesowych. W celu usprawnienia monitoringu i kontroli ryzyka operacyjnego zostały wdrożone adekwatne rozwiązania w systemach kredytowych Banku. Narzędzia systemowe zostały skonsolidowane w celu efektywnego wykonywania procedur monitoringu, którymi objęte zostaną wszystkie rachunki.

Regularnie wykonywany jest monitoring zaangażowań klasyfikowanych jako standardowe i jako niebezpieczne, które mogłyby powodować intensyfikację działań na etapie postępowania przedegzekucyjnego lub windykacyjnego. Rachunki poddawane są ocenie pod względem przekształcenia zadłużenia w ramach procedury restrukturyzacyjnej, w celu minimalizacji strat Banku z tytułu niespłaconych terminowo zobowiązań kredytowych.

Proces monitoringu kończy się wydaniem rekomendacji dotyczącej strategii dalszej współpracy z Klientem.

W Alior Banku sporządzane są miesięczne i kwartalne raporty na temat ryzyka kredytowego. Raportowanie ryzyka kredytowego obejmuje cykliczne informowanie o skali narażenia na ryzyko portfela kredytowego. Poza informacją dla Banku, raporty zawierają również informację o poziomie ryzyka kredytowego spółek zależnych Banku, w których zidentyfikowano istotny poziom ryzyka kredytowego (Alior Leasing sp. z o.o.).

Narzędzia zarządzania ryzykiem kredytowym

Scoring kredytowy jest narzędziem wspierającym decyzje kredytowe dla Klientów indywidualnych i mikroprzedsiębiorstw, a rating kredytowy stanowi instrument wspierania procesu podejmowania decyzji w segmencie małych, średnich i dużych przedsiębiorstw.

System scoringowy i ratingowy umożliwia:

- kontrolę ryzyka kredytowego dzięki uzyskaniu oceny wiarygodności kredytowej klientów;
- ujednoczenie kryteriów podejmowania decyzji kredytowych z zachowaniem bezstronności i obiektywizmu;
- skrócenie czasu podejmowania decyzji kredytowych i zagwarantowanie większej skuteczności ocen wniosków kredytowych (zwiększenie wydajności pracy i zmniejszenie kosztów obsługi);
- uproszczenie oceny wniosków kredytowych dzięki automatyzacji procesu;
- segmentację klientów ze względu na ryzyko;
- monitorowanie i prognozowanie jakości portfela kredytowego;
- ułatwienie oceny dotychczasowej polityki kredytowej i szybsze wprowadzanie zmian w procesach decyzyjnych służących do oceny ryzyka kredytowego klientów biznesowych oraz indywidualnych.

W Banku regularnie przeprowadza się proces monitorowania poprawności funkcjonowania modeli scoringowych i ratingowych. Jego celem jest stwierdzenie, czy stosowane modele właściwie różnicują ryzyko, a oszacowania parametrów ryzyka właściwie odzwierciedlają odpowiednie aspekty ryzyka. Ponadto, podczas kontroli funkcjonalnych weryfikuje się poprawność zastosowania modeli w procesie kredytowym.

Stosowane obecnie modele scoringowe zostały zbudowane wewnątrz Banku. W celu wzmocnienia procesu zarządzania ryzykiem modeli wykorzystywanych w Banku funkcjonuje zespół pełniący funkcję niezależnej jednostki walidacyjnej.

Wynikami zastosowania modelu scoringowego są:

- wartość scoru decyzyjnego danego klienta/wniosku;
- klasa scoringowa z przypisaną wartością teoretycznego PD;
- rekomendacja scoringowa do wniosku kredytowego w postaci: „Akceptacja” lub „Odrzucenie”.

Rodzaj modelu, którym oceniani są klienci indywidualni, zależy od typu i specyfiki wnioskowanego produktu kredytowego, historii kredytowej oraz historii współpracy z Bankiem. Wybór modelu do oceny Klientów Biznesowych zależy od przynależności danego Klienta do jednego z segmentów ze względu na osiągnięte przychody ze sprzedaży. Ocena scoringowa/ratingowa wpływa na wysokość standardowych kosztów ryzyka podbieranych od danej transakcji.

Znajomość skali potencjalnych niebezpieczeństw związanych z koncentracją zaangażowań w Banku umożliwia prawidłowe zarządzanie aktywami i zobowiązaniami, a przede wszystkim tworzenie bezpiecznej struktury portfela kredytowego. W celu zapobiegania niekorzystnym zdarzeniom wynikającym z nadmiernej koncentracji Bank ogranicza ryzyko koncentracji, ustanawiając limity i stosując normy koncentracji wynikające z przepisów zewnętrznych oraz norm koncentracji przyjętych wewnętrznie.

Bank wprowadził:

- zasady identyfikacji obszarów wystąpienia ryzyka koncentracji z tytułu działalności kredytowej;
- proces ustalania i aktualizowania wysokości limitów;
- proces zarządzania limitami wraz z ustaleniem sposobu postępowania w przypadku przekroczenia dozwolonego poziomu limitu;
- proces monitorowania ryzyka koncentracji, w tym sprawozdawczość;
- kontrolę procesu zarządzania ryzykiem koncentracji.

W procesie ustalenia i aktualizacji limitów koncentracji bierze się pod uwagę:

- informacje o poziomie ryzyka kredytowego limitowanych segmentów portfela i ich wpływie na realizację założeń apetytu na ryzyko w zakresie jakości portfela kredytowego i pozycji kapitałowej Banku i Grupy Kapitałowej Banku ;
- wrażliwość limitowanych segmentów portfela na zmiany w otoczeniu makroekonomicznym ocenianą w ramach cyklicznie przeprowadzanych testów warunków skrajnych;
- wiarygodne informacje ekonomiczne i rynkowe dotyczące każdego z obszarów koncentracji zaangażowań, w szczególności wskaźniki makroekonomiczne, branżowe, informacje dotyczące trendów gospodarczych, z uwzględnieniem projekcji wysokości stóp procentowych, kursów wymiany, analizy ryzyka politycznego, ratingi rządów oraz instytucji finansowych;
- wiarygodne informacje na temat sytuacji ekonomicznej podmiotów, branż, gałęzi, sektorów gospodarki, informacji ogólnogospodarczych, w tym o sytuacji gospodarczej i politycznej krajów, oraz inne informacje potrzebne do oceny występującego w Banku ryzyka koncentracji;
- interakcje między różnymi rodzajami ryzyka, tj.: ryzykiem kredytowym, rynkowym, płynności i operacyjnym.

Stosowanie technik ograniczenia ryzyka kredytowego - zabezpieczenia

Zabezpieczenia ustanawia się w sposób odpowiedni w stosunku do ponoszonego przez Bank ryzyka kredytowego i elastyczny wobec możliwości klienta. Jego ustanowienie nie zwalnia Bank z obowiązku badania zdolności kredytowej klienta.

Zabezpieczenie kredytu ma na celu zapewnienie Bankowi zwrotu udzielonego kredytu wraz z należnymi odsetkami i kosztami, jeśli kredytobiorca nie ureguluje należności w terminach ustalonych umową kredytu, a działania restrukturyzacyjne nie przyniosą oczekiwanych efektów.

Bank akceptuje w szczególności następujące formy prawne zabezpieczeń:

- gwarancje, regwarancje i poręczenia;
- blokady;
- zastawy rejestrowe;
- przewłaszczenia;
- cesje wierzytelności;
- cesje z ubezpieczenia kredytu;
- weksle;
- hipoteki;
- pełnomocnictwa do rachunku bankowego;
- kaucje (jako szczególną formę zabezpieczenia).

Przedmioty zabezpieczeń są weryfikowane w procesie kredytowym pod kątem prawnych możliwości skutecznego zabezpieczenia Banku oraz oceniana jest ich wartość rynkowa jak również wartość możliwa do odzyskania w ew. procesie egzekucji.

38.2 Dane finansowe

Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe

Pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej	31.12.2017	31.12.2016 dane przekształcone*
Rachunek bieżący w banku centralnym	253 092	16 959
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	452 257	413 239
Obligacje	85 735	294
Certyfikaty	89	557
Transakcje stopy procentowej	189 794	189 703
Transakcje walutowe	95 660	174 953
Pozostałe opcje	52 450	28 736
Pozostałe instrumenty	28 529	18 996
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	12 030 778	9 339 005
Instrumenty dłużne	12 030 778	9 339 005
emitowane przez Skarb Państwa	9 651 360	6 197 981
emitowane przez instytucje monetarne	2 087 331	2 691 128
emitowane przez pozostałe instytucje finansowe	91 387	156 746
emitowane przez przedsiębiorstwa	200 700	293 150
Pochodne instrumenty zabezpieczające	87 785	71 684
Należności od banków	901 629	1 366 316
Należności od klientów	51 266 640	46 247 188
Segment detaliczny	28 234 726	25 889 424
Kredyty konsumpcyjne	16 541 861	16 225 031
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	9 547 786	8 407 632
Kredyty consumer finance	2 145 079	1 256 761
Segment biznesowy	23 031 914	20 357 764
Kredyty operacyjne	11 904 696	10 749 077
Kredyty inwestycyjne	8 620 606	7 486 754
Pozostałe	2 506 612	2 121 933
Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	408 911	366 984
Inne aktywa finansowe	588 367	653 852
Razem	65 989 459	58 475 227

Pozycje pozabilansowe	31.12.2017	31.12.2016
Pozabilansowe zobowiązania udzielone	12 498 037	14 483 652
Dotyczące finansowania	11 253 862	12 979 086
Gwarancje finansowe	966 271	1 504 566

Aktywa finansowe nieprzeterminowane

Wewnętrzne klasy ratingowe

Systemem ratingowym objęty jest min. segment klienta biznesowego, w którym wprowadzono jedną wspólną skalę ratingową parametru PD składającą się z 25 klas (Q01-Q25), która zastąpiła dotychczasową skalę scoringową dla mikroprzedsiębiorstw na niepełnej księgowości (klasy B1-B10) oraz pięć skal ratingowych dla przedsiębiorstw na pełnej sprawozdawczości (klasy A-J).

W segmencie klienta indywidualnego wykorzystywane są dwie skale scoringowe: (i) skala M1 – M10 dla kredytów hipotecznych oraz (ii) skala K1 – K10 dla kredytów innych niż kredyty hipoteczne.

	Klasa Ryzyka	31.12.2017	31.12.2016
Należności nieprzeterminowane i bez utraty wartości			
Segment detaliczny			
Kredyty hipoteczne, pożyczki gotówkowe, Karty kredytowe, Debet w ROR			
(1 – klasa najlepsza, 6 – klasa najgorsza)			
	1	506 668	601 987
	2	527 016	603 978
	3	648 291	736 933
	4	734 377	828 111
	5	41 667	47 857
	6	3 458	6 424
Pożyczki, Karty kredytowe, Debet w ROR - proces standardowy			
(K1 - klasa najlepsza, K10 - klasa najgorsza)			
	K1	1 466 149	662 345
	K2	1 047 917	641 286
	K3	2 011 931	1 170 940
	K4	1 855 704	1 466 667
	K5	1 902 177	1 570 465
	K6	1 625 734	1 456 033
	K7	768 509	676 328
	K8	144 778	218 700
	K9	16 943	33 041
	K10	1 414	3 206
Kredyty hipoteczne			
(M1 - klasa najlepsza, M10 - klasa najgorsza)			
	M1	3 970	3 586
	M2	29 638	28 188
	M3	155 952	138 149
	M4	591 155	510 387
	M5	1 530 739	1 287 607
	M6	2 106 103	1 720 101
	M7	1 665 908	1 323 442
	M8	1 097 608	865 187
	M9	443 864	346 980
	M10	98 662	81 616
	Brak scoringu	4 291 879	1 936 772
Razem segment detaliczny		25 318 211	18 966 316

	Klasa Ryzyka	31.12.2017	31.12.2016
Segment biznesowy			
Portfel wygasający objęty nieaktualnymi modelami			
(1 – klasa najlepsza, 6 – klasa najgorsza)	1	585	1 048
	2	1 416	7 029
	3	2 638	2 573
	4	903	3 474
	5	0	0
Modele dla mikroprzedsiębiorstw na niepełnej księgowości i Modele dla podmiotów na księgach handlowych, dealerów samochodowych oraz deweloperów			
(Q01 - klasa najlepsza, Q25 - klasa najgorsza)			
	Q01	8 095	1 523
	Q02	22 334	1 586
	Q03	54 502	20 843
	Q04	112 595	106 451
	Q05	41 278	214 430
	Q06	1 447 330	408 400
	Q07	399 087	578 427
	Q08	616 210	1 066 920
	Q09	909 229	512 804
	Q10	1 234 705	532 280
	Q11	1 578 907	1 062 500
	Q12	1 654 896	1 743 785
	Q13	2 035 383	1 188 322
	Q14	1 352 479	1 610 199
	Q15	1 208 699	949 263
	Q16	1 378 613	1 008 644
	Q17	1 104 571	707 562
	Q18	812 870	528 414
	Q19	574 450	441 761
	Q20	434 048	251 781
	Q21	273 363	223 015
	Q22	214 772	253 231
	Q23	127 036	58 984
	Q24	117 639	85 787
	Q25	39 680	39 639
	Brak ratingu	1 971 681	1 103 854
Razem klienci biznesowi		19 729 994	14 714 528
Należności nieprzeterminowane i bez utraty wartości		45 048 205	33 680 844
Należności nieprzeterminowane w utracie wartości		987 893	297 084
Segment detaliczny		68 199	59 977
Segment biznesowy		919 694	237 107
Razem należności od klientów nieprzeterminowane		46 036 098	33 977 928

	Klasa Ryzyka	31.12.2017	31.12.2016
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży			
emitowane przez podmioty niefinansowe		115 194	219 735
emitowane przez inne podmioty finansowe		91 387	96 868
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży nieprzeterminowane i bez utraty wartości		206 581	316 603
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży nieprzeterminowane w utracie wartości		85 506	73 415
Razem aktywa finansowe dostępne do sprzedaży nieprzeterminowane		292 087	390 018
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu			
Instrumenty pochodne	Q01	15	0
(Q01 - klasa najlepsza, Q25 - klasa najgorsza)	Q02	0	5 802
	Q03	6 504	29
	Q04	988	8 075
	Q05	480	1 400
	Q06	3 653	8 585
	Q07	714	4 107
	Q08	2 348	24 995
	Q09	9 743	11 283
	Q10	12 234	8 375
	Q11	14 226	13 611
	Q12	15 737	13 858
	Q13	18 223	9 510
	Q14	3 540	23 737
	Q15	8 051	8 860
	Q16	3 873	12 287
	Q17	13 245	8 605
	Q18	4 755	4 416
	Q19	4 433	4 655
	Q20	4 309	3 204
	Q21	6 038	4 320
	Q22	1 257	1 277
	Q23	2 283	516
	Q24	2 078	8 830
	Q25	300	309
	brak scoringu	5 618	15 451
Akcje		294	6 312
Obligacje		85 735	294
Certyfikaty		89	557
Razem aktywa finansowe przeznaczone do obrotu		230 763	213 260

Z uwagi na odmienny model ratingowy występujący w nabytej przez Alior Bank SA wydzielonej części Banku BPH dane te zostały zaprezentowane oddzielnie.

	Grupa ryzyka	Średnie PD	Stan 31.12.2016
Segment detaliczny			
	1-3	0,1%	4 648
	4 (4+, 4, 4-)	0,5%	145 292
	5 (5+, 5, 5-)	1,3%	736 766
	6 (6+, 6, 6-)	3,2%	2 497 289

	Grupa ryzyka	średnie PD	Stan 31.12.2016
	7 (7+, 7, 7-)	8,2%	501 771
	8 (8+, 8)	powyżej 20%	149 013
	Portfel z przesłanką utraty wartości (8-, 9, 10)		4
	Brak ratingu		19 029
Razem segment detaliczny			4 053 812
Segment biznesowy			
	1-3	0,1%	184 068
	4 (4+, 4, 4-)	0,5%	903 654
	5 (5+, 5, 5-)	1,3%	1 349 918
	6 (6+, 6, 6-)	3,2%	695 052
	7 (7+, 7, 7-)	8,2%	159 273
	8 (8+, 8)	powyżej 20%	18 556
	Portfel z przesłanką utraty wartości (8-, 9, 10)		96 116
	Brak ratingu		63 627
Razem segment biznesowy			3 470 264
Należności nieprzeterminowane i bez utraty wartości			7 524 076
Należności nieprzeterminowane w utracie wartości			200 186
Segment Detaliczny			47 044
Segment Biznesowy			153 142
Razem należności od klientów niezeterminowane			7 724 262
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu			
	1-3	0,1%	1 409
	4 (4+, 4, 4-)	0,5%	4 418
	5 (5+, 5, 5-)	1,3%	12 728
	6 (6+, 6, 6-)	3,2%	6 846
	7 (7+, 7, 7-)	8,2%	150
	8 (8+, 8)	powyżej 20%	1 464
	Brak ratingu		
Razem aktywa finansowe przeznaczone do obrotu			27 103

Zewnętrzne klasy ratingowe

Portfel/Rating	AAA	AA- do AA+	A- do A+	BBB- do BBB+	BB- do BB+	B- do B+	bez ratingu	31.12.2017
Należności od banków	0	117 650	568 505	6 544	14 585	0	191 693	898 977
Dostępne do sprzedaży w tym:	0	0	11 946 993	0	0	0	91 387	12 038 380
Dłużne papiery wartościowe	0	0	11 925 588	0	0	0	91 387	12 016 975
emitowane przez Bank Centralny	0	0	1 999 666	0	0	0	0	1 999 666
emitowane przez Skarb Państwa	0	0	9 838 257	0	0	0	0	9 838 257
emitowane przez banki	0	0	87 665	0	0	0	0	87 665
emitowane przez inne podmioty finansowe	0	0	0	0	0	0	91 387	91 387
Instrumenty kapitałowe	0	0	21 405	0	0	0	0	21 405
emitowane przez inne podmioty finansowe	0	0	21 405	0	0	0	0	21 405
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	0	0	1 117 894	0	0	0	0	1 117 894
Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	0	0	408 188	0	0	0	723	408 911
Instrumenty pochodne	0	25	202 732	9 019	0	0	10 012	221 788
Razem	0	117 675	14 244 312	15 563	14 585	0	293 815	14 685 950

Portfel/Rating	AAA	AA- do AA+	A- do A+	BBB- do BBB+	BB- do BB+	B- do B+	bez ratingu	31.12.2016
Należności od banków	0	88 791	1 124 622	84 655	3 394		64 854	1 366 316
Dostępne do sprzedaży w tym:	0	0	8 906 021	0	0	0	78 607	8 984 628
Dłużne papiery wartościowe	0	0	8 889 109	0	0	0	59 880	8 922 933
emitowane przez Bank Centralny	0	0	2 599 538	0	0	0	0	2 599 538
emitowane przez Skarb Państwa	0	0	6 197 981	0	0	0	0	6 197 981
emitowane przez banki	0	0	91 590	0	0	0	0	91 590
emitowane przez inne podmioty finansowe	0	0	0	0	0	0	59 880	0
Instrumenty kapitałowe		0	16 912	0	0	0	0	16 912
emitowane przez inne podmioty finansowe	0	0	16 912	0	0	0		16 912
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	0	0	1 954	0	0	0	0	1 954
Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	0	0	365 732	0	0	0	1 252	366 984
Instrumenty pochodne	0	33	143 001	15 288	0	0	20 866	179 188
Razem	0	88 824	10 541 330	99 943	3 394	0	165 579	10 899 070

Aktywa finansowe przeterminowane

31.12.2017	do 1 miesiąca	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Należności bez utraty wartości	2 290 111	749 443	123 031	201 112	15 804	3 379 501
Segment detaliczny	1 487 219	472 567	8 479	15 142	1 408	1 984 815
Segment biznesowy	802 892	276 876	114 552	185 970	14 396	1 394 686
Należności z utratą wartości	79 582	133 858	674 248	870 703	92 650	1 851 041
Segment detaliczny	36 012	72 653	316 053	423 481	15 303	863 502
Segment biznesowy	43 570	61 205	358 195	447 222	77 347	987 539
Należności razem	2 369 693	883 301	797 279	1 071 815	108 454	5 230 542

31.12.2016 dane przekształcone	do 1 miesiąca	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Należności bez utraty wartości	2 187 246	537 232	119 213	130 302	3 250	2 977 242
Segment detaliczny	1 519 443	404 861	12 907	33 458	539	1 971 208
Segment biznesowy	667 803	132 370	106 305	96 844	2 711	1 006 034
Należności z utratą wartości	172 865	137 080	521 604	722 184	14 023	1 567 755
Segment detaliczny	51 155	81 415	289 363	364 528	4 668	791 129
Segment biznesowy	121 710	55 665	232 240	357 656	9 355	776 626
Należności razem	2 360 111	674 312	640 817	852 486	17 273	4 544 998

Kredyty podlegające praktykom forbearance

Bank jako forbearance traktuje działania mające na celu dokonanie uzgodnionych z dłużnikiem lub emitentem zmian warunków umowy, wymuszonych jego trudną sytuacją finansową (działania restrukturyzacyjne wprowadzające udogodnienia, które w innym przypadku nie byłyby przyznane). Celem działań forbearance jest przywrócenie dłużnikowi lub emitentowi zdolności wywiązania się ze zobowiązań wobec Banku oraz maksymalizacja efektywności zarządzania wierzytelnościami trudnymi, tj. uzyskanie możliwie najwyższych odzysków, przy jednoczesnym ograniczaniu do minimum ponoszonych w związku z tym kosztów.

W procesie restrukturyzacji klienta indywidualnego Bank wykorzystuje następujące narzędzia:

- wydłużenie okresu kredytowania. Wydłużenie okresu kredytowania skutkuje zmniejszeniem wysokości miesięcznych rat kapitałowo-odsetkowych i jest możliwe do maksymalnie 120 miesięcy (dla produktów niezabezpieczonych), niezależnie od pierwotnego okresu kredytowania. Jeżeli w ramach restrukturyzacji okres kredytowania zostanie wydłużony jednorazowo na maksymalny okres, nie ma możliwości zastosowania tego narzędzia w przyszłości. Przy wydłużeniu okresu kredytowania brane pod uwagę są ograniczenia wynikające z metryki produktu np. wiek kredytobiorcy.
- udzielenie karencji w spłacie (pełnej raty lub części raty). W okresie karencji w spłacie rat kapitałowo-odsetkowych kredytobiorca nie jest zobowiązany do jakichkolwiek płatności z tytułu zawartej umowy. Okres spłaty kredytu może ulec wydłużeniu, o tyle miesięcy na ile została przyznana karencja (nie jest to tożsame z zastosowaniem narzędzia wydłużenie okresu kredytowania). Karencja pełnej raty stosowana jest do 3 miesięcy, karencja części kapitałowej raty maksymalnie do 6 miesięcy. Maksymalny łączny okres karencji może wynieść 6 miesięcy w ciągu 2 kolejnych lat (24 miesięcy), licząc od daty podpisania aneksu restrukturyzacyjnego,
- konsolidacja kilku zobowiązań w Alior Banku, w tym zamiana limitu w rachunku LOR/nieuprawnionego debetu w ROR/KK, na kredyt spłacany w ratach. Konsolidacja skutkuje przekształceniem kilku wierzytelności wynikających z różnych umów w jedną wierzytelność. Uruchomiony w wyniku konsolidacji produkt jest spłacany w miesięcznych ratach na podstawie ustalonego harmonogramu. parametry produktu uruchamianego w wyniku zastosowania danego narzędzia zgodne z Metryka produktu: pożyczka gotówkowa/kredyt konsolidacyjny.

W szczególnie uzasadnionych sytuacjach istnieje możliwość zastosowania innych narzędzi.

W procesie restrukturyzacji klienta biznesowego nie wprowadzono ograniczeń dotyczących form stosowanych praktyk typu *forbearance*. Z uwagi na specyfikę klientów, najczęściej stosowanymi narzędziami są:

- porozumienie poprzez zmianę harmonogramu zapadłych ekspozycji (po dacie zapadalności lub wypowiedzeniu). Polega to na przeniesieniu zadłużenia z jednej lub więcej ekspozycji na rachunek nieodnawialny z możliwymi wariantami harmonogramu: rozliczającym całe zadłużenie w czasie lub rozliczającym część zadłużenia w czasie, a część w formie płatności na końcu okresu.
- aneks zmniejszający limit w kredytach odnawialnych. Polega na systematycznym zmniejszaniu limitu kredytowego (najczęściej z częstotliwością miesięczną) o określoną w aneksie kwotę.
- aneks zmieniający warunki w zakresie terminu spłaty/wysokości raty lub karencji na kapitał/odsetki.

Raportowanie jakości portfela kredytów zrestrukturyzowanych obejmuje raportowanie na poziomie poszczególnych przedziałów przeterminowania, przy których podjęta była decyzja o restrukturyzacji oraz na poziomie zagregowanym. Podstawowym okresem raportowania jest miesiąc kalendarzowy.

Bank dla ekspozycji podlegających praktykom *forbearance* przyjmuje zastrzone kryteria identyfikacji przesłanek utraty wartości. Poza standardowym katalogiem przesłanek, w odniesieniu do tych ekspozycji stosowane są dodatkowe kryteria, zdefiniowane jako wystąpienie na moment decyzji o udzieleniu klientowi udogodnienia jednej z poniższych sytuacji:

- opóźnienie powyżej 30 dni,
- inna przesłanka utraty wartości,
- ocena analityka o zagrożeniu terminowości obsługi (w przypadku Klientów Indywidualnych),
- ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej jako Poniżej Standardu lub gorszej (w przypadku Klientów Biznesowych).

Bank wdrożył w 2014 roku mechanizm oznaczania wejścia w status *forbearance* i wyjścia zgodnie z zapisami „EBA FINAL draft Implementing Technical Standards on Supervisory reporting on forbearance and non-performing exposures under article 99(4) of Regulation (EU) No 575/2013”. Wprowadzone zmiany nie wpłynęły na sposób

identyfikacji utraty wartości oraz warunków odwrócenia straty. Bank po identyfikacji przesłanki utraty wartości na ekspozycji podlegających praktykom forbearance stosuje zasadę, iż 3 kolejne terminowe płatności zgodne z nowym harmonogramem są podstawą uznania braku przesłanki utraty wartości.

Bank nie różnicuje podejścia do rozpoznania utraty wartości w zależności od typu udogodnienia udzielonego klientowi. Wszystkie typy udogodnień podlegają dodatkowym zastrzonym kryteriom identyfikacji utraty wartości.

Kredyty udzielone klientom podlegające forbearance	31.12.2017	31.12.2016
Segment detaliczny	139 173	183 788
bez rozpoznanej utraty wartości	42 547	66 287
z rozpoznaną utratą wartości	203 210	293 305
IBNR	-229	-655
odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	-106 355	-175 149
oceniane metodą portfelową	-106 355	-175 149
Segment biznesowy	484 955	615 948
bez rozpoznanej utraty wartości	231 164	188 735
z rozpoznaną utratą wartości	442 811	635 651
IBNR	-203	-1 856
odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	-188 817	-206 582
oceniane metodą indywidualną	-141 409	-156 462
oceniane metodą portfelową	-47 408	-50 120
Razem należności netto	624 128	799 736

Kredyty udzielone klientom podlegające forbearance	31.12.2017	31.12.2016
z rozpoznaną utratą wartości	350 849	547 225
<i>w tym wartość zabezpieczenia</i>	204 822	339 707
bez rozpoznanej utraty wartości	273 279	252 511
<i>w tym wartość zabezpieczenia</i>	206 068	143 256
nieprzeterminowane	105 620	109 180
przeterminowane	167 659	143 331
Razem należności netto	624 128	799 736

Kredyty udzielone klientom podlegające forbearance według regionu geograficznego	31.12.2017	31.12.2016
dolnośląski	25 915	20 609
kujawsko-pomorski	36 477	16 068
lubelski	18 510	25 208
lubuski	52 510	24 605
łódzki	40 351	38 465
małopolski	112 763	135 912
mazowiecki	156 129	125 188
opolski	13 149	12 924
podkarpacki	10 734	14 014
podlaski	8 109	7 041
pomorski	30 521	272 732
śląski	43 813	45 803
świętokrzyski	5 028	3 836
warmińsko-mazurski	16 587	10 888

Kredyty udzielone klientom podlegające forbearance według regionu geograficznego	31.12.2017	31.12.2016
wielkopolski	48 167	39 828
zachodniopomorski	5 365	6 615
Razem należności netto	624 128	799 736

Zmiana wartości bilansowej kredytów udzielonych klientom podlegających forbearance	31.12.2017	31.12.2016
Wartość bilansowa netto na początek okresu	799 736	356 019
zmiana z tytułu zakupu wydzielonej części przedsiębiorstwa BPH	0	307 878
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	86 559	-34 609
Wartość bilansowa brutto kredytów i pożyczek wyłączonych w okresie	-398 100	-46 103
Wartość bilansowa brutto kredytów i pożyczek nowo ujętych w okresie	196 655	235 434
Inne zmiany	-60 722	-18 883
Wartość bilansowa netto na koniec okresu	624 128	799 736

W latach 2017 i 2016 wartość przychodów odsetkowych od kredytów, które podlegały forbearance wynosiła odpowiednio 34 977 tys. zł i 30 114 tys. zł.

Koncentracja

Dziesięciu największych kredytobiorców	Waluta	31.12.2017	Waluta	31.12.2016
Firma 1	PLN	240 000	EUR,PLN	240 607
Firma 2	PLN	234 010	EUR	145 992
Firma 3	PLN	229 973	EUR	142 639
Firma 4	PLN	223 184	PLN	124 800
Firma 5	EUR,PLN	216 398	EUR	121 210
Firma 6	PLN	199 979	PLN	115 853
Firma 7	PLN	145 032	EUR	114 255
Firma 8	EUR	136 358	PLN	106 047
Firma 9	EUR	132 064	PLN	104 703
Firma 10	EUR	124 686	EUR	101 665

W poniższej tabeli przedstawiono zaangażowania klientów biznesowych Alior Banku w podziale na branże.

Sekcja według PKD 2007	Nazwa sekcji	31.12.2017	31.12.2016
Sekcja A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	589 819	464 692
Sekcja B	Górnictwo i wydobywanie	210 378	224 400
Sekcja C	Przetwórstwo przemysłowe	6 020 738	6 876 624
Sekcja D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1 583 724	2 115 382
Sekcja E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	150 679	153 724
Sekcja F	Budownictwo	5 814 791	5 223 464
Sekcja G	Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, w tym motocykli	6 162 531	5 931 545
Sekcja H	Transport i gospodarka magazynowa	1 599 849	946 704
Sekcja I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1 800 926	1 696 535

Sekcja według PKD 2007	Nazwa sekcji	31.12.2017	31.12.2016
Sekcja J	Informacja i komunikacja	1 251 099	1 059 039
Sekcja K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3 178 458	1 864 667
Sekcja L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	5 837 599	4 730 084
Sekcja M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1 058 691	1 058 141
Sekcja N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	773 832	615 039
Sekcja O	Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenie społeczne	6 349	1 753
Sekcja P	Edukacja	124 380	120 375
Sekcja Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	649 964	619 156
Sekcja R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	516 044	358 481
Sekcja S	Pozostała działalność usługowa	155 190	100 285
Sekcja U	Organizacje i zespoły eksterytorialne	4	3 349
Razem		37 485 045	34 163 439

Powyższe zaangażowania wobec klientów biznesowych zawierają:

- kwotę kredytu (zaangażowanie bilansowe oraz pozabilansowe bez odsetek i opłat oraz uwzględniania odpisów) pomniejszoną o wniesione kaucje pieniężne;
- nieautoryzowane debety na rachunkach bieżących;
- limity skarbowe pomniejszone o wniesione kaucje, z uwzględnieniem papierów dłużnych na księgach Banku, których emitentem jest podmiot z danej sekcji.

Na koniec 2017 r. wartość ekspozycji obciążająca wewnętrzne limity koncentracji wynosi 68 270 945 tys. zł, z czego 37 485 045 tys. zł to ekspozycja wobec klientów biznesowych, natomiast 30 785 900 tys. zł - wobec klientów indywidualnych. Natomiast na koniec 2016 r. wartość ekspozycji obciążająca wewnętrzne limity koncentracji wynosi 61 908 393 tys. zł, z czego 34 163 439 tys. zł to ekspozycja wobec klientów biznesowych, natomiast 27 744 954 tys. zł wobec klientów indywidualnych.

Kraj	31.12.2017	31.12.2016
Polska	67 237 207	60 987 815
Wielka Brytania	220 924	298 043
Luksemburg	464 062	228 971
Cypr	101 683	118 813
Szwecja	85 564	87 117
Węgry	59 581	78 068
Szwajcaria	23 557	27 013
Niemcy	19 387	19 948
Irlandia	20 242	18 806
Holandia	12 293	13 884
Pozostałe kraje	26 445	29 915
RAZEM	68 270 945	61 908 393

39 Ryzyko stopy procentowej

39.1 Opis ryzyka

Definicja ryzyka stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej (w tym ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej) definiowane jest jako ryzyko negatywnego wpływu poziomu rynkowych stóp procentowych na bieżący wynik lub wartość bieżącą netto kapitałów Banku. Ze względu na politykę ograniczania ryzyka w księdze handlowej, Bank przywiązuje szczególną wagę do specyficznych aspektów ryzyka stopy procentowej związanych z księgą bankową, takich jak:

- ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania;
- ryzyko bazowe, czyli wpływ nierównoległej zmiany różnych indeksów referencyjnych o zbliżonym terminie przeszacowania na wynik Banku;
- ryzyko krzywej dochodowości;
- ryzyko opcji klienta.

Ponadto w zakresie ryzyka stopy procentowej Bank zwraca szczególną uwagę na modelowanie produktów o nieokreślonym terminie zapadalności oraz wysokości oprocentowania ustalanego przez Bank (np. dla depozytów bieżących), a także wpływ na ryzyko pozycji pozaodsetkowych (np. kapitał, majątek trwałe).

Cel zarządzania ryzykiem stopy procentowej

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest ograniczanie ewentualnych strat z tytułu zmian rynkowych stóp procentowych do akceptowalnego poziomu poprzez odpowiednie kształtowanie struktury pozycji bilansowych i pozabilansowych.

Do celów zarządzania ryzykiem stopy procentowej Bank wyróżnia działalność handlową, obejmującą papiery wartościowe i instrumenty pochodne, zawarte w celach handlowych, oraz działalność bankową, obejmującą pozostałe papiery wartościowe, emisje własne, pożyczki, depozyty, kredyty oraz transakcje pochodne służące zabezpieczeniu ryzyka księgi bankowej.

Pomiar i ocena ryzyka stopy procentowej

Pomiar i ocena ryzyka stopy procentowej portfela bankowego odbywa się poprzez ograniczenie zmienności wyniku odsetkowego (NII) oraz ograniczenie zmian wartości ekonomicznej kapitałów własnych Banku (EVE). Oprócz miar NII oraz EVE w pomiarze ryzyka stopy procentowej Bank wykorzystuje miarę BPV i VaR oraz testy warunków skrajnych.

Miara BPV określa szacowaną zmianę wyceny danej transakcji/pozycji w wyniku przesunięcia krzywej dochodowości w danym jej punkcie o 1 punkt bazowy. Wartości BPV mierzy się codziennie w każdym punkcie krzywej, w odniesieniu do każdej waluty.

Miara VaR określa potencjalną wartość straty na utrzymywanych pozycjach związanych ze zmianami stóp procentowych, przy zachowaniu założonego poziomu ufności oraz okresu utrzymania pozycji. Do wyznaczenia VaR Bank stosuje metodę wariancji–kowariancji przy zachowaniu poziomu ufności równego 99%. Wielkość jest ustalana codziennie dla poszczególnych obszarów odpowiedzialnych za podejmowanie i zarządzanie ryzykiem, indywidualnie oraz łącznie.

Monitoring i raportowanie ryzyka stopy procentowej

W Alior Banku regularnie monitoruje się i raportuje :

- poziom miar ryzyka stopy procentowej,
- stopień wykorzystania kapitału wewnętrznego alokowanego na ryzyko stopy procentowej,
- stopień wykorzystania wewnętrznych limitów i wartości progowych na ryzyko stopy procentowej,
- wyniki testów warunków skrajnych.

Raporty dotyczące ryzyka stopy procentowej opracowywane są w trybie dziennym, tygodniowym, miesięcznym oraz kwartalnym.

Narzędzia zarządzania ryzykiem stopy procentowej

Główne narzędzia zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Alior Banku to:

- wewnętrzne procedury dotyczące zarządzania ryzykiem stopy procentowej;
- miary ryzyka stopy procentowej takie jak NII, EVE, VaR, BPV;
- limity i wartości progowe na poszczególne miary ryzyka stopy procentowej;
- testy warunków skrajnych (w tym analiza scenariuszy obejmująca m.in. wpływ określonych zmian stóp procentowych na przyszły wynik odsetkowy oraz wartość ekonomiczną kapitału.)

39.2 Dane finansowe

Miary wrażliwości

Oszacowanie BPV w dniu 31 grudnia 2017 r. oraz 31 grudnia 2016 r. przedstawiają tabele:

BPV na koniec 2017 r. rozbitcie na tenory:

Waluta	Do 6 miesięcy	6 miesięcy - 1 rok	1 -3 lata	3 - 5 lat	5 - 10 lat	Łącznie
PLN	3,4	192,5	195,7	95,1	-90	396,7
EUR	-0,5	-8,1	61,3	90	-4,5	138,2
USD	1	8,1	-2,2	-0,2	-1	5,6
CHF	-1	0,1	-1	0	0	-1,8
GBP	-4	2	0	0	0	-2
Inne	-1	2,1	-1	-0,2	0	-0,3
Razem	-1,8	196,7	253	184,7	-96	536,5

BPV na koniec 2016 r. rozbitcie na tenory:

Waluta	Do 6 miesięcy	6 miesięcy - 1 rok	1 -3 lata	3 - 5 lat	5 - 10 lat	Łącznie
PLN	-19	305,4	605	111,3	-434	568,9
EUR	-16	0,3	-29	-43,7	-35	-123,1
USD	13	11,1	-13	-0,2	-1	9,9
CHF	-1	-0,3	-2	-0,2	0	-2,7
GBP	0	2,5	0	0	0	2,8
Inne	-2	-5	3	-0,1	0	-3,9
Razem	-25	314	565	67	-469	452

Statystyka BPV

Księga	01.01.2017-31.12.2017			01.01.2016-31.12.2016		
	Minimalny	Średni	Maksymalny	Minimalny	Średni	Maksymalny
Księga bankowa	-1 298,3	-575	138,8	-2 459	-753,75	-375
Księga handlowa	-75,6	5,9	70	-49	-11,39	33
ALCO	419,6	1 440,6	2 225,1	499	969,52	1 814
Razem	212	872	1 611	-771	204	583

Kształtowanie się miary VaR latach 2017 i 2016 prezentuje poniższa tabela (99% VaR o horyzoncie 10 dni).

Księga	01.01.2017-31.12.2017			01.01.2016-31.12.2016		
	Minimalny	Średni	Maksymalny	Minimalny	Średni	Maksymalny
Księga bankowa	6 346	18 123	31 068	3 493	10935	32 883
Księga handlowa	870	2 208	4 009	588	1650	5 485
Razem	6 046	19 398	32 043	3 733	11 687	38 120

Zmiana wartości ekonomicznej kapitału

Zmianę wartości ekonomicznej kapitału przy przesunięciu równoległym krzywych procentowych o +/- 200 p.b. oraz przesunięciach nierównoległych przy scenariuszach +/- 100/400 p.b. (w tenorach 1M/10Y, pomiędzy nimi interpolacja liniowa przesunięcia) na koniec grudnia 2017 r. i 2016 r., przedstawiono niżej:

Scenariusz (1M/10Y)	Zmiana wartości ekonomicznej kapitału 31.12.2017	Zmiana wartości ekonomicznej kapitału 31.12.2016
+400 /+ 100	188 906	233 976
+100 /- 400	67 831	30 853
+200 /+ 200	102 857	106 191
-200 / - 200	-84 863	-108 574
- 100 / - 400	-42 814	-44 898
- 400 / - 100	-94 591	-107 990

Zmienność wyniku odsetkowego

Zmienność wyniku odsetkowego w horyzoncie do 1 roku przy zmianie stóp procentowych o 100 p.b. (nieaktywny scenariusz) na koniec 2017 r. i na koniec 2016 r. przedstawiono po

	31.12.2017	31.12.2016
NII	6,96%	9,49%

Luka przeszacowań

Luka przeszacowań prezentuje różnicę między wartością bieżącą pozycji aktywnych oraz pasywnych narażonych na ryzyko stopy procentowej, podlegających przeszacowaniu w danym przedziale czasowym, przy czym pozycje te ujmowane są w dacie transakcji

Lukę przeszacowania w PLN, EUR i USD na koniec 2017 r. przedstawiono poniżej.

Luka przeszacowania PLN

2017	1M	3M	6M	1Y	2Y	5Y	>5Y	Razem
Luka okresowa	38 164 862	-1 274 2445	-12 304 074	1 030 872	-27 62148	-3 889 341	-753 042	6 744 685
Luka skumulowana	38 164 862	25 422 417	13 118 343	14 149 214	11 387 067	7 497 726	6 744 685	

Luka przeszacowania w USD

2017	1M	3M	6M	1Y	2Y	5Y	>5Y	Razem
Luka okresowa	-45 709	205 957	233 420	135 286	60 501	-16 291	-3 865	569 300
Luka skumulowana	-45 709	160 248	393 668	528 955	589 456	573 165	569 300	

Luka przeszacowania w EUR

2017	1M	3M	6M	1Y	2Y	5Y	>5Y	Razem
Luka okresowa	839 042	-479 932	-519 347	50 862	33 404	-75 741	-16 156	-167 869
Luka skumulowana	839 042	359 109	-160 237	-109 375	-75 972	-151 713	-167 869	

40 Ryzyko walutowe

40.1 Opis ryzyka

Definicja ryzyka walutowego

Ryzyko walutowe definiowane jest jako ryzyko wystąpienia straty spowodowanej zmianą kursów walutowych. Bank dodatkowo wyróżnia wpływ kursu walutowego na swoje wyniki w perspektywie długookresowej, na skutek przewalutowania przyszłych przychodów i kosztów walutowych po potencjalnie bardziej niekorzystnym kursie. Ryzyko związane z przyszłymi wynikami może być zarządzane w ramach walutowego portfela modelowego.

Cel zarządzania ryzykiem walutowym

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem walutowym jest identyfikacja obszarów działalności Banku, które mogą być na nienarażone, i podejmowanie przedsięwzięć maksymalnie ograniczających ewentualne straty z tego tytułu. Zarząd Banku określa profil ryzyka walutowego, który musi cechować się zgodnością z obowiązującym planem finansowym Banku.

Pomiar i ocena ryzyka walutowego

Pomiar i ocena ryzyka walutowego odbywa się poprzez ograniczenie pozycji walutowych zajmowanych przez Bank. W pomiarze ryzyka walutowego Bank wykorzystuje miarę VaR i testy warunków skrajnych.

Miara VaR określa potencjalną wartość straty na utrzymywanych pozycjach związanych ze zmianami kursów walutowych, przy zachowaniu założonego poziomu ufności oraz okresu utrzymania pozycji. Do wyznaczenia VaR Bank stosuje metodę wariancji–kowariancji przy zachowaniu poziomu ufności równego 99%. Wielkość jest ustalana codziennie dla poszczególnych obszarów odpowiedzialnych za podejmowanie i zarządzanie ryzykiem, indywidualnie oraz łącznie.

Monitoring i raportowanie ryzyka walutowego

W Alior Banku regularnie monitoruje się i raportuje:

- poziom miar ryzyka walutowego,
- stopień wykorzystania wewnętrznych limitów i wartości progowych na ryzyko walutowe,
- wyniki testów warunków skrajnych.

Raporty dotyczące ryzyka walutowego opracowywane są w trybie dziennym, tygodniowym, miesięcznym oraz kwartalnym.

Limity ryzyka walutowego ustalane są w taki sposób aby ryzyko to pozostawało na ograniczonym poziomie.

Bank może także przeprowadzać transakcje zabezpieczania przyszłych przepływów walutowych o odpowiednio wysokiej pewności realizacji (np. koszt czynszu, dochód odsetkowy netto denominowany w walutach obcych). Ich celem jest ograniczanie zmienności wyniku w bieżącym roku kalendarzowym o nie więcej niż 60%.

Narzędzia zarządzania ryzykiem walutowym

Główne narzędzia zarządzania ryzykiem walutowym w Alior Banku to:

- wewnętrzne procedury dotyczące zarządzania ryzykiem walutowym;
- wewnętrzne modele i miary ryzyka walutowego;
- limity i wartości progowe na ryzyko walutowe;
- ograniczenia dopuszczalnych transakcji walutowych;
- testy warunków skrajnych.

40.2 Dane finansowe

Miary wrażliwości

Na koniec grudnia 2017 r. maksymalna strata na posiadanym przez Bank portfelu walutowym (zarządzanym w ramach księgi handlowej), wyznaczona w oparciu o VaR w horyzoncie czasowym 10 dni, mogła wynieść 157 474,83 zł, przy zakładanym poziomie ufności 99%.

	31.12.2017	31.12.2016
Horyzont [dni]	10	10
VaR [zł]	157 474,83	279 628,70

Statystyka VaR na portfelu walutowym Banku w latach 2017 i 2016

VaR	31.12.2017	31.12.2016
Min	29,26	21,48
Średni	309,69	310,62
Max	1 648,53	4 748,08

Założenie normalności rozkładu zmian wartości czynników ryzyka w modelu VaR może w praktyce prowadzić do niedoszacowania strat w skrajnych scenariuszach (zjawisko „grubych ogonów”). W związku z tym Bank przeprowadza testy warunków skrajnych.

W pomiarze narażenia Banku na ryzyko zmian kursów walutowych Bank przeprowadza testy warunków skrajnych. Poniżej przedstawiono wyniki testów warunków skrajnych badających wpływ zmian kursów walutowych w relacji do PLN o +/- 20%.

	31.12.2017	31.12.2016
kursy + 20%	29 930,08	-1 969,58
kursy -20%	15 521,79	1 969,58

Pozycja walutowa

Wielkość pozycji walutowych w Grupie Kapitałowej Alior Banku nadzień 31.12.2017 r. i 31.12.2016 r. prezentują poniższe tabele:

31.12.2017	Pozycje bilansowe		Pozycje pozabilansowe		Pozycje netto	
	Długa	Krótka	Długa	Krótka	Długa	Krótka
Pozycja walutowa						
EUR	4 370 783	-3 615 200	4 841 224	-5 578 618	18 189	
USD	58 657	-2 500 921	3 453 122	-1 040 447		-29 589
CHF	224 426	-192 012	52 536	-85 856		-906
GBP	337 222	-628 890	382 798	-90 771	360	
Pozostałe waluty	301 809	-491 210	465 151	-286 307		-10 556
Globalna	5 292 898	-7 428 233	9 194 832	-7 082 000	18 548	-41 051

31.12.2016	Pozycje bilansowe		Pozycje pozabilansowe		Pozycje netto	
	Długa	Krótka	Długa	Krótka	Długa	Krótka
Pozycja walutowa						
EUR	6 401 771	-5 247 487	4 611 697	-5 763 740	2 241	
USD	515 816	-2 195 077	2 935 074	-1 262 827		-7 014
CHF	267 170	-134 993	80 543	-212 648	72	
GBP	311 588	-577 859	372 433	-106 208		-46
Pozostałe waluty	230 337	-354 362	382 330	-265 210		-6 905
Globalna	7 726 682	-8 509 778	8 382 077	-7 610 633	2 313	-13 965

Wielkość pozycji walutowych jest kluczowym (poza zmiennościami kursów walutowych) czynnikiem determinującym poziom ryzyka walutowego, na jaki narażony jest Bank i Grupa Kapitałowa. Na poziom pozycji walutowych wpływają wszystkie transakcje walutowe, jakie zostają zawarte, bilansowe i pozabilansowe. Narażenie Banku na ryzyko walutowe jest niskie (w odniesieniu do funduszy własnych VaR 10-dniowy dla pozycji walutowej Banku na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosił ok. 0,0023% oraz odpowiednio na dzień 31 grudnia 2016 roku 0,0045%.

Struktura walutowa

Aktywa	Waluta w przeliczeniu na PLN – 31.12.2017			
	PLN	EUR	USD	Inne
Kasa i środki w banku centralnym	661 251	139 371	83 488	81 281
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	405 808	43 457	3 157	129
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	11 756 707	279 607	36 010	0
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	1 117 894	0	0	0
Pochodne instrumenty zabezpieczające	87 785	0	0	0
Należności od banków	73 512	355 942	91 347	380 828
Należności od klientów	45 472 896	5 099 309	176 766	517 669
Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	408 911	0	0	0
Rzeczowe aktywa trwałe	473 758	0	0	1 933
Wartości niematerialne	541 492	0	0	7 095
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	357	0	0	0
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	565 141	0	0	4 439
Odroczone	565 141	0	0	4 439
Pozostałe aktywa	595 786	29 361	612	681
Aktywa razem	62 161 298	5 947 047	391 380	994 055

Zobowiązania i kapitały	PLN	EUR	USD	Inne
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	409 705	23 127	2 522	524
Zobowiązania wobec banków	845 992	45 571	65	17
Zobowiązania wobec klientów	48 478 169	4 925 920	2 782 222	1 428 182
Pochodne instrumenty zabezpieczające	5 419	0	0	0
Rezerwy	87 431	2 978	38	10
Pozostałe zobowiązania	1 473 663	137 816	49 102	14 069
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	104 413	0	0	0
Bieżące	103 927	0	0	0
Odroczone	486	0	0	0
Zobowiązania podporządkowane	1 830 346	84 630	0	0
Zobowiązania, razem	53 235 138	5 220 042	2 833 949	1 442 802
Kapitał własny	6 752 467	10 421	-305	-734
Kapitał akcyjny	1 292 636	0	0	0
Kapitał zapasowy	4 820 048	0	0	0
Kapitał z aktualizacji wyceny	5 156	10 421	-305	-1 328
Pozostałe kapitały rezerwowe	183 824	0	0	0
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	0	0	0	594
Niepodzielony wynik z lat ubiegłych	-65 760	0	0	0
Zysk bieżącego roku	515 241	0	0	0
Udziały niekontrolujące	1 322	0	0	0
Zobowiązania i kapitały razem	59 987 605	5 230 463	2 833 644	1 442 068

Aktywa	Waluta w przeliczeniu na PLN – 31.12.2016			
	PLN	EUR	USD	Inne
Kasa i środki w banku centralnym	666 223	200 624	120 644	95 500
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	335 560	80 739	1 974	1 278
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	9 038 388	291 005	45 253	0
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	1 954	0	0	0
Pochodne instrumenty zabezpieczające	71 684	0	0	0
Należności od banków	602 314	286 143	321 306	156 553
Należności od klientów	40 674 050	4 881 621	234 376	457 141
Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	366 984	0	0	0
Rzeczowe aktywa trwałe	484 809	987	0	0
Wartości niematerialne	512 302	4 142	0	0
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	679	0	0	0
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	540 262	0	0	0
Odroczone	540 262	0	0	0
Pozostałe aktywa	648 691	25 005	981	11 319
Aktywa razem	53 943 900	5 770 266	724 534	721 791

ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY	PLN	EUR	USD	Inne
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	258 037	36 487	2 982	808
Zobowiązania wobec banków	351 503	41 548	35 540	49
Zobowiązania wobec klientów	43 731 797	4 335 682	2 335 610	965 612
Pochodne instrumenty zabezpieczające	6 119	0	0	0
Rezerwy	285 507	1 238	56	14
Pozostałe zobowiązania	1 276 500	108 809	29 399	18 593
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	13 945	0	0	0
Bieżące	13 190	0	0	0
Odroczone	755	0	0	0
Zobowiązania podporządkowane	1 075 034	89 760	0	0
Zobowiązania, razem	46 998 442	4 613 524	2 403 587	985 076
Kapitał własny	6 161 942	2 489	-73	-4 496
Kapitał akcyjny	1 292 578	0	0	0
Kapitał zapasowy	4 185 843	0	0	0
Kapitał z aktualizacji wyceny	-69 557	2 489	-73	-4 474
Pozostałe kapitały rezerwowe	183 957	0	0	0
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	0	0	0	-22
Niepodzielony wynik z lat ubiegłych	-7 085	0	0	0
Zysk bieżącego roku	575 227	0	0	0
Udziały niekontrolujące	979	0	0	0
Zobowiązania i kapitały razem	53 160 384	4 616 013	2 403 514	980 580

41 Ryzyko płynności

41.1 Opis ryzyka

Definicja ryzyka płynności

Ryzyko płynności oznacza ryzyko niemożności zrealizowania, na dogodnych dla Banku warunkach i po rozsądnej cenie, zobowiązań płatniczych wynikających z pozycji bilansowych i pozabilansowych, które Bank posiada.

Cel zarządzania ryzykiem płynności

Polityka zarządzania ryzykiem płynności w Banku polega zatem na utrzymaniu własnych pozycji płynnościowych tak, aby w każdym momencie można było wypełnić zobowiązania płatnicze za pomocą dostępnych środków w kasie, wpływów z transakcji o danej dacie zapadalności lub za pomocą sprzedaży zbywalnych aktywów, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów utrzymania płynności.

W ramach zarządzania ryzykiem płynności Bank realizuje następujące cele:

- zapewnienie zdolności do terminowego regulowania wszelkich zobowiązań w każdej chwili;
- utrzymanie na odpowiednim poziomie aktywów płynnych tj. bufora nieobciążonych wysokiej jakości aktywów płynnych na wypadek nagłego pogorszenia się sytuacji płynnościowej;
- ustalenie skali podejmowanego przez Bank ryzyka płynności, poprzez ustanowienie wewnętrznych limitów płynności, horyzontu przeżycia w warunkach skrajnych,
- minimalizowanie ryzyka przekroczenia zdefiniowanych w Banku limitów płynności;
- monitorowanie sytuacji płynnościowej Banku w celu utrzymania płynności i uruchomienia planu awaryjnego w sytuacji awaryjnej;
- zapewnienie zgodności funkcjonujących w Banku procesów z wymogami regulacyjnymi dotyczącymi zarządzania ryzykiem płynności.

Pomiar i ocena ryzyka płynności

Wśród wykorzystywanych miar zarządzania płynnością Banku wyróżnia współczynniki i powiązane z nimi limity następujących rodzajów płynności:

- płynność płatnicza – zdolność do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty, w ramach zarządzania płynnością płatniczą Bank skupia się na analizie płynności natychmiastowej oraz bieżącej (do 7 dni);
- płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- płynność średnioterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań w terminie zapadalności w okresie powyżej 1 i do 12 miesięcy;
- płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie dłuższym niż 12 miesięcy.

Monitoring i raportowanie ryzyka płynności

W Banku funkcjonuje powołany specjalnie do celów zarządzania aktywami i pasywami Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami. Strategia dotycząca ryzyka płynności, w tym akceptowalny poziom ryzyka, zakładana struktura bilansu oraz plan finansowania jest zatwierdzana przez Zarząd Banku, a następnie akceptowana przez Radę Nadzorczą Banku. Za zawieranie transakcji międzybankowych odpowiada Departament Skarbu, rozliczanie i księgowanie transakcji ma miejsce w Pionie Operacji, natomiast monitorowanie i pomiar ryzyka płynności odbywa

się w Dziale Zarządzania Ryzykami Finansowymi. Podział kompetencji w zakresie zarządzania ryzykiem płynności jest jasny oraz zapewnia rozdzielenie do poziomu Członka Zarządu, co gwarantuje pełną niezależność ich działania. W roku 2017 działalność skarbową oraz zarządzanie ryzykiem płynności były w pełni scentralizowane na poziomie Grupy Alior Banku SA.

Narzędzia zarządzania ryzykiem płynności

W ramach procesu zarządzania płynnością Banku stosuje się następujące narzędzia:

- procedury i polityki płynności, w tym plan finansowania na kolejne lata działalności Banku;
- plany awaryjne w zakresie płynności;
- limity płynności oraz wskaźniki wczesnego ostrzegania identyfikujące negatywne trendy mogące mieć wpływ na wzrost ryzyka płynności;
- okresowe raporty analiz kategorii i czynników mających wpływ na aktualny i przyszły poziom płynności;
- testy warunków skrajnych ryzyka płynności.

41.2 Dane finansowe

Przepływy kontraktowe

Zestawienie terminów zapadalności/wymagalności przepływów kontraktowych aktywów i pasywów Banku na dzień 31 grudnia 2017 roku (w mln zł):

31.12.2017	1D	1M	3M	6M	1Y	2Y	5Y	5Y+	Razem
AKTYWA	6 589	3 561	2 251	2 842	5 595	8 980	22 353	33 307	85 478
Gotówka i Nostro	1 366	0	0	0	0	0	0	0	1 366
Należności od banków	0	332	0	0	0	164	0	0	496
Należności od klientów	0	2 045	1	59	208	1 289	6 480	4 898	14 980
Papiery Wartościowe	5 223	1 184	2 250	2 783	5 387	7 527	15 873	27 227	67 454
Pozostałe aktywa	0	0	0	0	0	0	0	1 182	1 182
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY	-34 083	-8 202	-6 731	-5 140	-3 876	-1 744	-2 174	-8 263	-70 213
Zobowiązania wobec banków	-4	-136	-303	-9	-31	-268	-132	-66	-949
Zobowiązania wobec klientów	-34 079	-5 594	-6 244	-4 760	-3 151	-258	-195	-65	-54 346
Emisje własne	0	-100	-184	-371	-694	-1 218	-1 847	-1 280	-5 694
Kapitały własne	0	0	0	0	0	0	0	-6 762	-6 762
Pozostałe zobowiązania	0	-2 372	0	0	0	0	0	-90	-2 462
Luka bilansowa	-27 494	-4 641	-4 480	-2 298	1 719	7 236	20 179	25 044	15 265
Skumulowana luka bilansowa	-27 494	-32 135	-36 615	-38 913	-37 194	-29 958	-9 779	15 265	
Instrumenty pochodne – wpływy	0	5 029	1 593	1 600	701	364	307	43	9 637
Instrumenty pochodne – wypływy	0	-5 048	-1 618	-1 588	-707	-363	-324	-42	-9 690
Instrumenty pochodne – netto	0	-19	-25	12	-6	1	-17	1	-53
Linie gwarancyjne i finansowe	-11 711	-8	-32	-108	-200	-113	-6	-321	-12 499
Luka pozabilansowa	-11 711	-27	-57	-96	-206	-112	-23	-320	-12 552
Luka ogółem	-39 205	-4 668	-4 537	-2 394	1 513	7 124	20 156	24 724	2 713
Luka skumulowana ogółem	-39 205	-43 873	-48 410	-50 804	-49 291	-42 167	-22 011	2 713	

Zestawienie terminów zapadalności/wymagalności przepływów kontraktowych aktywów i pasywów Banku na dzień 31 grudnia 2016 roku (w mln zł):

31.12.2016	1D	1M	3M	6M	1Y	2Y	5Y	5Y+	Razem
AKTYWA	11 582	3 860	1 662	2 804	4 739	7 958	18 107	26 056	76 768
Gotówka i Nostro	1 470	0	0	0	0	0	0	0	1470
Należności od banków	1 503	0	0	0	145	0	0	0	1648
Należności od klientów	8 609	805	1643	2 154	4186	6376	14 378	22402	60553
Papiery Wartościowe	0	3055	19	650	408	1582	3 729	901	10344
Pozostałe aktywa	0	0	0	0	0	0	0	2753	2753
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY	-29 558	-7 407	-4 911	-4 179	-3 527	-3 353	-1 550	-7 005	-61 490
Zobowiązania wobec banków	-63	0	-1	-2	-16	-182	-92	-118	-474
Zobowiązania wobec klientów	-29495	-5287	-4 771	-4026	-3004	-1 870	-219	-7	-48679
Emisje własne	0	-76	-139	-151	-507	-1 301	-1239	-677	-4090
Kapitały własne	0	0	0	0	0	0	0	-6203	-6203
Pozostałe zobowiązania	0	-2044	0	0	0	0	0	0	-2044
Luka bilansowa	-17 976	-3 547	-3 249	-1 375	1 212	4 605	16 557	19 051	15 278
Skumulowana luka bilansowa	-17 976	-21 523	-24 772	-26 147	-24 935	-20 330	-3 773	15 278	
Instrumenty pochodne – wpływy	0	5 473	1894	671	1 215	740	423	63	10479
Instrumenty pochodne – wypływy	0	-5 474	-1875	-669	-1 181	-735	-411	-62	-10407
Instrumenty pochodne – netto	0	-1	19	2	34	5	12	1	72
Linie gwarancyjne i finansowe	13 72	7	12	19	119	107	13	8	14026
Luka pozabilansowa	13 742	5	31	20	153	113	25	9	14 098
Luka ogółem	-4 233	-3 543	-3 217	-1 354	1 366	4 717	16 582	19 061	29 378
Luka skumulowana ogółem	-4 233	-7 773	-10 990	-12 345	-10 979	-6 261	10 320	29 378	

Nadzorcze miary płynności i miary wrażliwości

Nadzorcze miary płynności	31.12.2017	31.12.2016
M1	7 891 (mln. zł)	5 714 (mln. zł)
M2	2,30	1,95
M3	5,09	4,20
M4	1,15	1,14
LCR	124%	127%
NSFR	115%	97%

W okresie od 31 grudnia 2016 roku do 31 grudnia 2017 roku wartości wskaźników miar nadzorczych utrzymywały się powyżej limitów nadzorczych.

Nazwa miary wrażliwości	31.12.2017	31.12.2016
Nadwyżka zabezpieczenia przed utratą płynności (mln PLN)	2 454	2 328

Bank posiada nadwyżkę zabezpieczenia przed utratą płynności rozumianą jako nadwyżkę możliwości pokrycia potrzeb płynnościowych przez okres występowania warunków skrajnych trwający 30 dni.

Osad depozytów

Na dzień 31 grudnia 2017 roku poziom osadu depozytów w horyzoncie 30 dni wynosił ok. 95% dla bazy depozytowej w Banku (z wyłączeniem rynku międzybankowego) oraz 99,6% dla emisji własnych

Koncentracja

Bank w cyklach miesięcznych przeprowadza analizę koncentracji bazy depozytowej, która ma na celu wskazanie potencjalnego ryzyka nadmiernego uzależnienia Banku od źródeł finansowania cechujących się zbyt niskim stopniem dywersyfikacji. W celu oszacowania poziomu koncentracji Bank wyznacza wskaźnik WWK (Wskaźnik Wysokiej Koncentracji) liczony jako stosunek wartości środków zgromadzonych przez największych depozytariuszy do wartości bazy depozytowej. Na dzień 31 grudnia 2017 r. WWK wyniósł, 2,18% co wskazuje na brak koncentracji. Wskaźnik na dzień 31 grudnia 2016 r. wynosił 1,70%.

Statystykę WWK za 2017 r. i 2016 r. przedstawiają tabele.

	Minimalny	Średni	Maksymalny
31.12.2017	1,55%	2,19%	2,79%
31.12.2016	1,66%	2,07%	2,35%

W celu ograniczenia ryzyka koncentracji Bank dywersyfikuje strukturę bazy depozytowej w podziale na klientów detalicznych, biznesowych, finansowych, instytucji rządowych i samorządowych, monitorując i raportując miesięcznie udział poszczególnych grup w całości bazy depozytowej.

	Waluta	31.12.2017		Waluta	31.12.2016
Firma 1	EUR, PLN	333 684	Firma 1	EUR, PLN, USD	375 748
Firma 2	PLN	295 056	Firma 2	EUR, PLN, USD	221 481
Firma 3	PLN	278 036	Firma 3	PLN, USD	156 883
Firma 4	PLN	266 347	Firma 4	PLN	100 056
Firma 5	PLN	244 195	Firma 5	PLN	100 053
Firma 6	EUR, PLN, USD	238 127	Firma 6	CZK, EUR, PLN	98 910
Firma 7	EUR, PLN, USD	177 883	Firma 7	EUR, PLN, USD	93 721
Firma 8	PLN	171 190	Firma 8	PLN	91 909
Firma 9	PLN, USD	144 364	Firma 9	EUR, PLN	85 421
Firma 10	CZK, EUR, PLN	143 924	Firma 10	PLN	79 992

W 2017 r. sytuacja płynnościowa Banku pozostawała na bezpiecznym poziomie. Sytuacja była ściśle monitorowana i utrzymywana na adekwatnym do potrzeb poziomie poprzez dostosowywanie poziomu bazy depozytowej oraz uruchamianie dodatkowych źródeł finansowania w zależności od rozwoju akcji kredytowej i pozostałych potrzeb płynnościowych.

42 Ryzyko operacyjne

42.1 Opis ryzyka

Definicja ryzyka operacyjnego

Ryzyko operacyjne to ryzyko powstania straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów lub zdarzeń zewnętrznych. Ryzyko operacyjne uwzględnia ryzyko prawne, a nie

obejmuje ryzyka utraty reputacji i ryzyka biznesowego.

Cel zarządzania ryzykiem operacyjnym

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku i Grupy Kapitałowej jest utrzymanie ryzyka operacyjnego na poziomie bezpiecznym i adekwatnym w stosunku do działalności, celów, strategii i rozwoju Banku, a także akceptowalnym przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku.

Pomiar i ocena ryzyka operacyjnego

Bank posiada sformalizowany system zarządzania ryzykiem operacyjnym w ramach którego przeciwdziała występowaniu zdarzeń i incydentów operacyjnych oraz ogranicza straty w przypadku materializacji ryzyka.

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym obejmuje identyfikację, pomiar i ocenę ryzyka operacyjnego, działania zarządcze oraz monitoring i kontrolę ryzyka na wszystkich poziomach, od jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem operacyjnym w swoich obszarach, Koordynatorów ryzyka operacyjnego, poprzez Dział Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym, Komitet Ryzyka Operacyjnego, po Zarząd i Radę Nadzorczą.

W ramach identyfikacji ryzyka operacyjnego, Bank gromadzi dane o zdarzeniach i stratach zarówno w Banku, jak i w podmiotach zależnych. Pomiar i ocena ryzyka operacyjnego przeprowadzana jest przy wykorzystaniu mierników ilościowych (w tym kalkulacja kapitału wewnętrznego z tytułu ryzyka operacyjnego z wykorzystaniem modelu AMA) i jakościowych (np. samoocena ryzyka operacyjnego). Model AMA wykorzystuje dane wewnętrzne i zewnętrzne o zdarzeniach operacyjnych, czynniki otoczenia gospodarczego oraz wewnętrzne banku, a także wyniki analiz scenariuszowych.

Pomiar i ocena ryzyka operacyjnego obejmuje:

- kluczowe wskaźniki ryzyka (KRI),
- obliczanie wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego – Bank stosuje metodę standardową; od 01.01.2018 r. Bank oblicza wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego zgodnie z zaawansowaną metodą (AMA) dla Banku z wyłączeniem nabytej wydzielonej części Banku BPH oraz Oddziału w Rumunii, dla których zastosowanie ma metoda standardowa (TSA),
- szacowanie kapitału wewnętrznego dla Banku na ryzyko operacyjne z wykorzystaniem wyników modelu AMA,
- testy warunków skrajnych,
- analizy scenariuszowe,
- samoocenę ryzyka operacyjnego,
- określanie poziomu wykorzystania limitów na ryzyko operacyjne,
- wycenę rzeczywistych i potencjalnych strat związanych ze zidentyfikowanymi zdarzeniami operacyjnymi,
- obliczanie kapitału wewnętrznego dla Grupy Kapitałowej Alior Banku.

Monitoring i raportowanie ryzyka operacyjnego

Bieżącą kontrolą i monitorowaniem ryzyka operacyjnego w Banku zajmuje się Dział Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym. Jest to komórka organizacyjna odpowiedzialna m.in. za:

- rozwój i wprowadzanie odpowiednich metodyk oraz instrumentów kontroli ryzyka operacyjnego;
- monitorowanie wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego zgodnie z metodą standardową (TSA) w zakresie nabytej wydzielonej części Banku BPH oraz oddziału w Rumunii oraz zgodnie z metodą zaawansowaną (AMA) w zakresie pozostałej działalności prowadzonej przez Bank;
- opiniowanie i konsultowanie oceny ryzyka operacyjnego w prowadzonych projektach, produktach oraz procedurach (nowych i modyfikowanych);

- monitorowanie poziomu wykorzystania wewnętrznych limitów i apetytu na ryzyko operacyjne oraz podejmowanie działań zarządczych związanych z występowaniem podwyższonego lub wysokiego poziomu ryzyka operacyjnego;
- gromadzenie wysokiej jakości danych o zdarzeniach i skutkach operacyjnych;
- monitorowanie zdarzeń wewnętrznych i zewnętrznych;
- monitorowanie poziomu ryzyka operacyjnego Banku z wykorzystaniem narzędzi, m.in. kluczowych wskaźników ryzyka (KRI), samooceny, testów warunków skrajnych;
- przygotowywanie cyklicznych raportów dotyczących poziomu ryzyka operacyjnego w Banku.

Obowiązek monitorowania i ograniczania ryzyka operacyjnego w codziennej pracy dotyczy wszystkich pracowników i jednostek organizacyjnych Banku. Pracownicy Banku na bieżąco kontrolują poziom ryzyka operacyjnego w obsługiwanych procesach i aktywnie minimalizują ryzyko, podejmując możliwe działania mające na celu uniknięcie/ograniczenie strat operacyjnych. Odpowiadają za bieżącą rejestrację zdarzeń i finansowych skutków operacyjnych dotyczących ich obszarów działalności, definiują oraz raportują wartości Kluczowych Wskaźników Ryzyka (KRI) względem poziomów tolerancji dla procesów szczególnie narażonych na ryzyko operacyjne, a także biorą udział w procesie samooceny.

Narzędzia zarządzania ryzykiem operacyjnym

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym w Alior Banku jest wspierane przez system informatyczny OpRisk, w którym m.in. rejestrowane są zdarzenia i straty operacyjne oraz ewidencjonowane są wyniki analiz scenariuszowych.

Bank prowadzi ewidencję zdarzeń i skutków operacyjnych, która umożliwia efektywne analizowanie i monitorowanie ryzyka operacyjnego. Do monitorowania ryzyka operacyjnego oraz jego zmian wykorzystuje się kluczowe wskaźniki ryzyka (KRI), dla których określone są poziomy tolerancji.

Pomiar kapitału wewnętrznego na ryzyko operacyjne dokonywany jest przy wykorzystaniu metody AMA. W oparciu o metodę AMA Alior Bank zbudował wewnętrznymi siłami model statystyczny służący do szacowania poziomu ryzyka operacyjnego w oparciu o metodę Loss Distribution Approach (LDA).

W czerwcu 2017 r. Bank złożył wniosek do KNF o zgodę na łączne stosowanie metody standardowej (TSA) w odniesieniu do przejętej w listopadzie 2016 roku wydzielonej części Banku BPH oraz do Oddziału w Rumunii oraz metody zaawansowanej (AMA) dla pozostałej działalności Banku w celu wyliczenia wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego.

W grudniu 2017 roku Bank otrzymał zgodę KNF na łączne stosowanie metody zaawansowanej (AMA) oraz metody standardowej (TSA) do obliczania wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego od 1 stycznia 2018 r. z obowiązkiem utrzymania wymogu co najmniej na poziomie 80% wartości liczonego metodą standardową.

43 Zarządzanie kapitałem

Definicja adekwatności kapitałowej

Adekwatność kapitałowa to proces mający na celu zapewnienie, iż poziom ryzyka, które Bank i Grupa Kapitałowa Banku podejmuje w związku z rozwojem działalności biznesowej, może zostać pokryty posiadanym kapitałem, biorąc pod uwagę określony poziom tolerancji na ryzyko oraz horyzont czasowy. Proces zarządzania adekwatnością kapitałową obejmuje w szczególności przestrzeganie obowiązujących regulacji organów nadzoru i kontroli, a także określonego w Grupie Kapitałowej poziomu tolerancji na ryzyko oraz proces planowania kapitałowego, w tym politykę dotyczącą źródeł pozyskiwania kapitału.

Celem zarządzania kapitałem w Banku i Grupie Kapitałowej jest utrzymywanie w każdym momencie działania odpowiedniej wartości funduszy własnych oraz kapitału Tier 1 do pokrycia ryzyka na odpowiednim poziomie, zgodnie z założonym apetytem na ryzyko.

W ramach apetytu na ryzyko Bank określa oczekiwane poziomy pokrycia przez fundusze własne oraz kapitał Tier 1 potencjalnej straty nieoczekiwanej z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka określonego w przepisach Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (Rozporządzenie CRR), a także poszczególnych rodzajów ryzyka zidentyfikowanego w ramach procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego (ICAAP). Potencjalna strata nieoczekiwana jest wyznaczana za pomocą kapitału regulacyjnego, którego metodyka wyznaczania została określona w Rozporządzeniu CRR, a także za pomocą kapitału wewnętrznego, wyznaczanego za pomocą metod o których mowa poniżej.

W procesie zarządzania kapitałem nadrzędną rolę odgrywają Rada Nadzorcza, Zarząd Banku, Komitet ds. Ryzyka Rady Nadzorczej oraz Komitet Zarządzania Ryzykiem i ICAAP.

Miary adekwatności kapitałowej

W Banku do podstawowych narzędzi wykorzystywanych do zarządzania kapitałem należą:

- łączny współczynnik kapitałowy oraz współczynnik kapitału Tier1
- analiza regulacyjnego wymogu kapitałowego
- kapitał wewnętrzny (ICAAP) oraz współczynnik pokrycia kapitału wewnętrznego przez fundusze własne.

Współczynnik wypłacalności

Współczynnik wypłacalności oraz współczynnik Tier 1 na dzień 31 grudnia 2017 r. zostały obliczone zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającym rozporządzenie (UE) nr 648/2012 („Rozporządzenie CRR”) oraz innymi regulacjami wdrażającymi „opcje narodowe”, m. in. ustawa Prawo Bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 r. i rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 25 maja 2017 r. w sprawie wyższej wagi ryzyka dla ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach.

Na potrzeby zaliczenia skonsolidowanego wyniku finansowego do funduszy własnych i wyliczenia współczynnika wypłacalności w 2017 r. zastosowano konsolidację ostrożnościową – konsolidowane były Alior Bank S.A. i Alior Leasing sp. z o.o. W ocenie Zarządu Banku pozostałe jednostki zależne nieobjęte konsolidacją ostrożnościową, z punktu widzenia celów monitorowania instytucji kredytowych, mają marginalne znaczenie dla podstawowej działalności Banku.

Skonsolidowany ostrożnościowo rachunek zysków i strat - przedstawiony poniżej – został sporządzony zgodnie z przyjętymi przez Bank zasadami rachunkowości, z wyjątkiem ujęcia w konsolidacji jedynie Alior Banku S.A. i Alior Leasing sp. z o.o., zgodnie ze stwierdzeniem powyżej.

	01.01.2017 - 31.12.2017
Przychody z tytułu odsetek	3 601 328
Koszty z tytułu odsetek	-760 092
Wynik z tytułu odsetek	2 841 236
Przychody z tytułu dywidend	31
Przychody z tytułu prowizji i opłat	824 233
Koszty z tytułu prowizji i opłat	-368 417
Wynik z tytułu prowizji i opłat	455 816
Wynik handlowy	368 965
Wynik zrealizowany na pozostałych instrumentach finansowych	6 908
Pozostałe przychody operacyjne	108 283
Pozostałe koszty operacyjne	-84 704
Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	23 579
Koszty działania Grupy	-1 840 373
Wynik z odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw	-929 617
Podatek bankowy	-200 517
Zysk brutto	726 028
Podatek dochodowy	-219 951
Zysk netto	506 077

Fundusze własne dla potrzeb adekwatności kapitałowej

	31.12.2017	31.12.2016
Fundusze własne ogółem dla współczynnika wypłacalności	7 651 277	6 346 932
Kapitał podstawowy Tier I (CET1)	6 088 277	5 253 547
Kapitał uzupełniający Tier II	1 563 000	1 093 385
Wpłacony kapitał	1 292 636	1 292 578
Kapitał zapasowy	4 817 483	4 184 953
Pozostałe kapitały	184 894	184 894
Zysk zweryfikowany przez biegłego rewidenta	366 348	161 466
Niepodzielony wynik z lat ubiegłych	-63 514	0
Kapitał z aktualizacji wyceny - niezrealizowane straty	-14 357	-80 043
Wartości niematerialne wycenione według wartości bilansowej	-516 122	-482 024
Kapitał z aktualizacji wyceny - niezrealizowane zyski	42 337	1 867
Zobowiązania podporządkowane	1 563 000	1 093 385
Dodatkowe korekty wartości	-21 428	-10 144
Wymogi kapitałowe	4 024 070	3 720 992
Wymogi kapitałowe razem dla ryzyka: kredytowego, kredytowego kontrahenta, korekty wyceny kredytowej, rozmycia i dostawy instrumentów do rozliczenia w późniejszym terminie	3 535 517	3 238 125
Wymogi kapitałowe razem dla ryzyka: cen kapitałowych papierów wartościowych, cen instrumentów dłużnych, cen towarów i walutowego	4 826	2 687
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka ogólnego stóp procentowych	46 612	65 760
Wymogi kapitałowe razem z tytułu ryzyka operacyjnego	437 115	414 420
Współczynnik Tier 1	12,10%	11,29%
Łączny współczynnik wypłacalności	15,21%	13,65%

Zgodnie z zaleceniem KNF dla sektora na rok 2017 i 2016, Bank utrzymuje poszczególne wskaźniki wypłacalności na poziomie co najmniej 10,25% TIER1 oraz łączny na poziomie co najmniej 13,25% TCR.

Analiza regulacyjnego wymogu kapitałowego

W ramach procesu wyliczenia współczynnika wypłacalności Bank analizuje poziom regulacyjnego wymogu kapitałowego oraz relacji funduszy własnych do kapitału wewnętrznego. Analiza polega na porównaniu rzeczywistych wartości z wartościami budżetowanymi oraz wskazaniu przyczyn ewentualnych różnic (inna niż planowana skala działalności Banku i Grupy Kapitałowej, zwłaszcza wielkość portfela kredytowego, czy inny niż planowany profil ryzyka aktywów). Kapitały własne Grupy Kapitałowej przewyższały łączny wymóg kapitałowy w ciągu całego 2017 r.

Kapitał wewnętrzny

W ramach procesu ICAAP Bank dokonuje identyfikacji oraz oceny istotności wszystkich rodzajów ryzyka, na które jest narażony w związku z podejmowaną działalnością.

Istotne rodzaje ryzyka w dniu 31 grudnia 2017 r.:

- Ryzyko kredytowe – niewypłacalności
- Ryzyko kredytowe - koncentracji branżowej
- Ryzyko kredytowe - koncentracji wobec klienta
- Ryzyko kredytowe - koncentracji w walucie
- Ryzyko operacyjne
- Ryzyko płynności
- Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej
- Ryzyko rynkowe
- Ryzyko rozliczenia/dostawy z późniejszym terminem rozliczenia
- Ryzyko modeli
- Ryzyko utraty reputacji
- Ryzyko biznesowe
- Ryzyko kapitałowe
- Ryzyko braku zgodności.

Na poszczególne rodzaje ryzyka, zidentyfikowane jako istotne, Bank alokuje kapitał wewnętrzny przy zastosowaniu wewnętrznych modeli szacowania ryzyka.

Kapitał wewnętrzny szacowany jest:

- dla ryzyka kredytowego w oparciu o metodykę CreditRisk+ jako wartość 99,95 kwantyla rozkładu strat na portfelu kredytowym;
- dla ryzyka rynkowego oraz ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej w oparciu o metodykę VaR;
- dla ryzyka płynności w oparciu o model luki płynności przy założeniu scenariusza skrajnego;
- dla ryzyka operacyjnego w oparciu o model AMA.

Wyznaczony całkowity kapitał wewnętrzny jest zabezpieczany wartością kapitału dostępnego przy uwzględnieniu odpowiednich buforów bezpieczeństwa.

Pakiet CRD IV/CRR

Na 31 grudnia 2017 r. Bank w pełni uwzględniał przepisy Rozporządzenia CRR w zakresie zarządzania kapitałem, w tym rachunku funduszy własnych oraz wyliczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.

Inne

44 Połączenie Alior Banku SA z wydzieloną częścią Banku BPH SA

W dniu 31 marca 2016 r. Bank podpisał ze Zbywcami Banku BPH - GE Investments Poland sp. z o.o., DRB Holdings B.V. oraz Selective American Financial Enterprises, Inc. - Umowę Sprzedaży Akcji i Podziału, dotyczącą przeprowadzenia transakcji obejmującej:

- nabycie przez Bank od Zbywców Banku BPH akcji stanowiących znaczny udział w Banku BPH w drodze wezwania do zapisywania się na sprzedaż lub zamianę akcji Banku BPH;
- podział Banku BPH zgodnie z art. 529 § 1 pkt 4 KSH przeprowadzony przez przeniesienie Podstawowej Działalności Banku BPH na Alior Bank (podział przez wydzielenie) na zasadach opisanych w planie Podziału;
- emisję nowych akcji Alior Banku na rzecz akcjonariuszy Banku BPH zgodnie z zasadami przewidzianymi w planie Podziału (tj. za wyjątkiem Alior Banku, Zbywców Banku BPH oraz ich podmiotów powiązanych).

Podstawowa Działalność Banku BPH stanowiła zorganizowaną część przedsiębiorstwa obejmującą wszelkie aktywa i pasywa Banku BPH, za wyjątkiem Działalności Hipotecznej Banku BPH,.

W dniu 4 listopada 2016 r. Alior Bank SA nabył całość Podstawowej Działalności Banku BPH.

W raporcie z dnia 2 sierpnia 2016 r. Bank poinformował o ustaleniu skorygowanej ceny nabycia Podstawowej Działalności Banku BPH, w wysokości 1 159 645 000 PLN. Skorygowana Cena została ustalona zgodnie z Umową Sprzedaży Akcji i Podziału, w oparciu o wartość księgową aktywów rzeczowych Podstawowej Działalności Banku BPH według stanu na dzień 30 czerwca 2016 r.

W ramach Wezwania oraz Przymusowego Wykupu Bank wypłacił również kwotę 305 298 tys. zł akcjonariuszom mniejszościowym Banku BPH z wyłączeniem Zbywców Banku BPH.

Nabycie Podstawowej Działalności Banku BPH zostało zrealizowane zgodnie ze strategią rozwoju Alior Banku, która przewiduje wzrost w oparciu o rozwój organiczny i akwizycje, w połączeniu z osiągnięciem wysokiego poziomu zwrotu z kapitału.

Rozliczenie transakcji nabycia przeprowadzone zostało według metody nabycia zgodnie z MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych”, którego zastosowanie wymaga m.in. ujęcia i wyceny możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań w wartości godziwej na dzień przejęcia oraz wszelkich udziałów niedających kontroli w jednostce przejmowanej oraz ujęcia i wyceny wartości firmy lub zysku z okazynego nabycia. Szczegółowy opis przyjętych transakcji został ujęty w nocie 30 Sprawozdania Finansowego Alior Banku SA na dzień 31 grudnia 2016 r.

W sprawozdaniu finansowym za 2016 r. Bank dokonał wstępnego rozliczenia księgowego połączenia z Podstawową Działalnością Banku BPH, w którym ustalono zysk z okazynego nabycia w kwocie 508 056 tys. zł. W okresie wyceny dokonano dalszych korekt wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania w trakcie połączenia nabytych aktywów i przejętych zobowiązań. Korekty te zaprezentowano w tabeli poniżej. Poniżej przedstawiono również opis metod wyceny do wartości godziwej.

AKTYWA	Bilans wg stanu na 4.11.2016	Korekty wyceny do wartości godziwej i wyłączenia	Korekty zidentyfikowane w okresie wyceny	Możliwe do zidentyfikowania nabyte aktywa wycenione do wartości godziwej
Kasa i środki w banku centralnym	1 043 097	0	0	1 043 097
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	3 691 205	0	0	3 691 205
Należności od banków	398 537	0	0	398 537
Należności od klientów	8 844 623	364 995	-31 226 ¹	9 178 392
w tym odpisy z tytułu utraty wartości	-782 145	0	0	-782 145

AKTYWA	Bilans wg stanu na 4.11.2016	Korekty wyceny do wartości godziwej i wyłączenia	Korekty zidentyfikowane w okresie wyceny	Możliwe do zidentyfikowania nabyte aktywa wycenione do wartości godziwej
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	301 110	0	16 912 ²	318 022
Rzeczowe aktywa trwałe	247 517	23 160	0	270 677
Wartości niematerialne	144 939	-55 425	0	89 514
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	137 394	-63 218	9 199 ³	83 375
Pozostałe aktywa	197 158	0	6 669 ⁴	203 827
AKTYWA RAZEM	15 005 580	269 512	1554	15 276 646

ZOBOWIĄZANIA	Bilans wg stanu na 4.11.2016	Korekty wyceny do wartości godziwej i wyłączenia	Korekty zidentyfikowane w okresie wyceny	Możliwe do zidentyfikowania przejęte zobowiązania wycenione do wartości godziwej
Zobowiązania wobec banków	369 631	0	0	369 631
Zobowiązania wobec klientów	12 534 361	0	0	12 534 361
Zobowiązania z tytułu własnych emisji papierów wartościowych	223 813	0	0	223 813
Rezerwy	101 326	0	0	101 326
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	38 249	0	0	38 249
Pozostałe zobowiązania	136 721	20 100	-6 003 ⁵	150 818
ZOBOWIĄZANIA RAZEM	13 404 101	20 100	-6 003	13 418 198

1 Kwota korekty wynika z ostatecznego ustalenia wartości godziwej portfela należności kredytowych Banku BPH.

2 Kwota korekty wynika z ostatecznego ustalenia wartości godziwej akcji VISA.

3 Kwota korekty wynika z ustalenia wartości aktywa z tytułu podatku odroczonego dotyczącego wyceny należności kredytowych oraz rozpoznanego zobowiązania z tytułu niekorzystnych (rodzących obciążenia) umów najmu.

4 Kwota korekty wynika z ostatecznego ustalenia wartości godziwej odroczonej płatności VISA.

5 Kwota korekty wynika z ostatecznego ustalenia rozpoznanego zobowiązania z tytułu niekorzystnych (rodzących obciążenia) umów najmu.

	BPH	Zmiana zasad rachunkowości	Korekty wyceny do wartości godziwej i wyłączenia	Korekty zidentyfikowane w okresie wyceny	Możliwe do zidentyfikowania aktywa netto wycenione do wartości godziwej
Wartość godziwa aktywów netto	1 601 479	-22 849	249 412	7 557	1 835 599

Należności od klientów

Przy wycenie portfela kredytów do wartości godziwej przyjęto następujące założenia:

- Wartość godziwą obliczono osobno dla portfela kredytów bez przesłanki utraty wartości (pracujących) i z przesłanką utraty wartości (niepracujących). Wynikało to z innej charakterystyki przepływów dla obu portfeli. Dla kredytów pracujących obliczenie bazowało na przepływach kontraktowych skorygowanych o ryzyko kredytowe oraz przedpłaty, tam gdzie były one istotne. Dla portfela kredytów niepracujących bazowano na spodziewanych odzyskach.
- Dla produktów bez kontraktowej daty zapadalności z portfela kredytów pracujących (z wyjątkiem kart kredytowych klientów detalicznych) przyjęto, że wartość godziwa jest równa księgowej. Wynikało to z założenia o możliwej natychmiastowej spłacie tych zobowiązań. Dotyczy to następujących produktów: limitów kredytowych w rachunku bieżącym (tzw. overdraftów), kart kredytowych klientów komercyjnych, odnawialnych kredytów komercyjnych, faktoringu.
- Kredyty z harmonogramem (i karty kredytowe klientów detalicznych) zostały wycenione przy wykorzystaniu modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych.
 - Dyskontowane były kontraktowe przepływy pieniężne skorygowane o ryzyko kredytowe oraz przedpłaty. Na stopę dyskontową składały się: stopa rynkowa, marża płynnościowa używana w systemie funduszy transferowych (STF), marża na koszt kapitału oraz marża na koszty obsługi portfela kredytów.

- b. Korekta o ryzyko kredytowe polegała na przemnożeniu przepływu przez wartość $(1-PD \cdot LGD)$, gdzie PD to prawdopodobieństwo defaultu klienta do daty przepływu, a LGD to strata w momencie defaultu na moment przepływu.
- c. Rynkowe stopy procentowe pobrano z krzywej dochodowości zbudowanej w oparciu o stopy rynku pieniężnego (np. WIBOR dla PLN) i kontrakty FRA dla krótkiego końca krzywej oraz stopy IRS dla długiego końca krzywej. Dla każdej z walut (PLN, EUR, USD, CHF, GBP, SEK) została użyta inna krzywa, właściwa dla danej waluty.
- d. Marża płynnościowa została przypisana wg systemu cen transferowych, obowiązującego obecnie w Alior Banku. Marża ta zależy od waluty oraz terminu płatności danego przepływu. Poziomy marż obowiązujące w Alior Banku są wyższe niż te w ex-BPH i zostały uznane za zgodne z powszechnie używanymi na rynku.
- e. Koszt kapitału został obliczony przy wykorzystaniu modelu CAPM i wyniósł 8.76%. Marża na koszt kapitału w dyskoncie została wyliczona poprzez przemnożenie kosztu kapitału przez udział kapitału w sumie bilansowej Podstawowej Działalności Banku BPH (9.62%) i wyniosła 0.8423%
- f. Marża na koszty obsługi portfela została oszacowana przez jednostki biznesowe. Jej wysokość zależy od segmentu klienta.
4. Kredyty komercyjne i detaliczne zostały zamodelowane osobno.

Relacje z klientami w obszarze depozytów

Relacje z klientami w obszarze depozytów przeanalizowano w podziale na dwa główne produkty:

- rachunki bieżące,
- lokaty terminowe oraz rachunki oszczędnościowe.

Do wyceny relacji z klientami wykorzystano analizę osadu depozytowego (core deposits).

Osad depozytowy reprezentuje hipotetyczne oszczędności dla Banku wynikające z faktu, że klienci Banku utrzymują przez dłuższy czas swoje środki na nisko oprocentowanych rachunkach bieżących zamiast wyżej oprocentowanych terminowych.

Oszacowanie do wartości godziwej relacji z klientami na podstawie osadu depozytowego bazuje na założeniu o stopniowym zmniejszaniu jego wartości. Ze względu na trudności w ocenie zachowania klientów w szacunku przyjęto ostrożnościowo, iż tempo „ucieczki” osadu będzie wynosiło od 1 do 3 lat.

W wyniku nabycia wydzielonej części Banku BPH na dzień 4 listopada 2016 r. rozpoznano relacje z klientami w kwocie 42,1 mln. zł. Są one rozliczane w okresie 2 lat. Wartość bilansowa relacji z klientami na dzień 31 grudnia 2016 r. wyniosła 40,3 mln zł.

Systemy informatyczne

Systemy informatyczne Banku BPH zostały podzielone na cztery grupy w zależności od wartości użytkowej tych systemów. Dla systemów zakupionych (systemy zewnętrzne) wartość brutto została ustalona jako suma poniesionych nakładów finansowych na ich nabycie. W przypadku systemów wewnętrznie wytworzonych wartość brutto stanowiła sumę skapitalizowanych nakładów poniesionych na ich wytworzenie. Powyższe wartości systemów zostały skorygowane o pozostały horyzont operacyjnego wykorzystania systemu, który został określony jako procentowy parametr długości cyklu ekonomicznego życia systemu w stosunku do zakładanego okresu operacyjnego wykorzystania. Pozostały horyzont wykorzystania systemu został ustalony indywidualnie dla każdego systemu i jest stosunkiem oczekiwanego czasu wykorzystania systemu od daty wyceny do wieku systemu liczonego od okresu implementacji do daty wyceny.

Dla systemów wewnętrznie wytworzonych zastosowano analogiczny model jak w przypadku systemów zakupionych od zewnętrznych dostawców.

Dodatkowo wartość godziwa dla systemów w trakcie budowy została skorygowana dla nakładów poniesionych na funkcjonalności dla których nie zakończono prac developerskich lub nie zostały przetestowane i nie są gotowe do odbioru produkcyjnego.

Rzeczowe aktywa trwałe

Wycena nieruchomości (budynki) przejętej spółki została wykonana metodą dochodową. Podejście to polega na określeniu wartości nieruchomości przy założeniu, że jej nabywca zapłaci za nią cenę, której wysokość uzależniona jest od przewidywanego dochodu, jaki może uzyskać z danej nieruchomości.

Wycenę gruntów przeprowadzono w podejściu porównawczym, przy zastosowaniu metody porównania parami lub metody korygowania ceny średniej. Przy metodzie porównywania parami porównuje się wartość nieruchomości będącą przedmiotem wyceny, której cechy są znane, kolejno z nieruchomościami podobnymi, które były przedmiotem obrotu rynkowego i dla których znane są ceny transakcyjne, warunki zawarcia transakcji oraz ceny tych nieruchomości.

Umowy najmu

MSSF 3 wymaga od jednostki przejmującej ujęcia możliwych do zidentyfikowania aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki przejmowanej, które spełniają kryteria ujęcia, według ich wartości godziwej na dzień przejścia. W odniesieniu do umów rodzących obciążenia oraz innych możliwych do zidentyfikowania zobowiązań jednostki przejmowanej, jednostka przejmująca wykorzystuje wartość bieżącą kwot przypadających do zapłaty w celu wywiązania się ze zobowiązań, ustaloną przy zastosowaniu odpowiednich bieżących stóp procentowych.

Dla celów powyższej kalkulacji przyjęto następujące założenia:

- stawki czynszu określone w umowach zawartych przez BPH SA porównano z wartościami rynkowymi, bazując również na doświadczeniach własnych w wybranych lokalizacjach,
- w celu wyliczenia wartości czynszów do końca umowy dla umów na czas nieokreślony przyjęto czas obowiązywania 1 rok od dnia fuzji prawnej lub termin określony w planie restrukturyzacyjnym.

Kalkulacja zysku z tytułu okazijnego nabycia

Wyliczenie zysku na okazijnym nabyciu uwzględniające korekty zidentyfikowane w okresie wyceny, a także ustalenia ze Zbywcami Banku BPH ostatecznej ceny nabycia zaprezentowano w poniższej tabeli:

Wyliczenie zysku na okazijnym nabyciu	31.12.2016	korekty w okresie wyceny	30.09.2017
cena zapłacona akcjonariuszom BPH z grupy GE	1 159 645	0	1 159 645
cena zapłacona pozostałym akcjonariuszom BPH	305 298	0	305 298
należność od BPH z tytułu korekty aktywów netto do poziomu współczynnika TIER 1 13,25%	52 194	-31 470*	20 724
należność od akcjonariuszy z grupy GE z tytułu korekty ceny nabycia	92 762	-19 138	73 624
wartość godziwa aktywów netto jednostki przejmowanej	1 828 042	7 557	1 835 599
Zysk na okazijnym nabyciu	508 056	-43 051	465 005

*korekta ta obejmuje :VISA- 20 508 i ugoda -10 962

Zgodnie z Planem Podziału oraz postanowieniami umowy z dnia 17 października 2016 r. zawartej pomiędzy Bankiem BPH a Alior Bankiem dotyczącej podziału i współpracy po podziale aktywa netto wynikające z podziału Banku BPH skalkulowane w oparciu o aktywa wazone ryzykiem powinny zapewnić poziom współczynnika kapitału podstawowego TIER 1 równej 13,25%. Zgodnie ze wstępną kalkulacją dokonaną przez Alior Bank w sprawozdaniu

finansowym za 2016 r. kwota niedopasowania do wymagalnego poziomu współczynnika kapitału podstawowego TIER 1 wyniosła 52 194 tys. PLN.

Kwota 92 762 tys. zł została ustalona przez Bank na podstawie zapisów Umowy Sprzedaży Akcji i Podziału według algorytmu zastosowanego do kalkulacji wstępnej ceny nabycia (zapłaconej w dniu 24 sierpnia 2016 r.).

Bank komunikował w sprawozdaniu rocznym sporządzonym na dzień 31 grudnia 2016 r. iż końcowe rozliczenie ceny nabycia będzie podlegać dalszym uzgodnieniom pomiędzy Alior Bankiem a Zbywcami Podstawowej Działalności Banku BPH. Ostatecznie ustalono, iż końcowe rozliczenie nabycia oraz niektórych innych roszczeń (w tym z tytułu zachowania współczynnika wypłacalności Podstawowej Działalności Banku BPH na poziomie 13,25%), kosztów i płatności związanych z Transakcją zamknie się w kwocie łącznej 94 300 tys. zł. W związku z powyższym cena nabycia oraz roszczenie z tytułu zachowania współczynnika wypłacalności Podstawowej Działalności Banku BPH na poziomie 13,25% zostały skorygowane w następujący sposób:

- Korekta z tytułu ustalenia, iż akcje VISA i prawa do odroczonej płatności w wyniku Transakcji stanowią własność Alior Bank, w wysokości 20 508 tys. zł.
- Korekta roszczenia z tytułu zachowania współczynnika wypłacalności Podstawowej Działalności Banku BPH na poziomie 13,25% w kwocie 10 962 tys. zł
- Korekta ceny nabycia w kwocie 19 138 tys. zł.

Sprzedający zapłacili Bankowi kwotę 94 300 tys. zł w dniu 9 stycznia 2018 r.

45 Istotne zdarzenia po dacie bilansowej

W dniu 5 lutego 2018 Agencja Fitch Ratings Ltd utrzymała na poziomie BB rating podmiotu nadany Alior Bankowi zmieniając perspektywę ze stabilnej na pozytywną. Na zmianę perspektywy Banku wpływ miała między innymi poprawa wskaźników rentowności (w stosunku do zakładanego ryzyka) oraz bardziej dojrzały i sprawdzony model biznesowy.

Pełna ocena ratingowa nadana przez Agencję prezentuje się następująco:

1. Rating długoterminowy podmiotu (Long-Term Foreign Currency IDR): BB perspektywa pozytywna
2. Rating krótkoterminowy podmiotu (Short-Term Foreign Currency IDR): B
3. Długoterminowy rating krajowy (National Long-Term Rating): BBB+(pol), perspektywa pozytywna
4. Krótkoterminowy rating krajowy (National Short-Term Rating): F2(pol)
5. Viability Rating (VR): bb
6. Rating wsparcia (Support Rating): 5
7. Minimalny rating wsparcia (Support Rating Floor): 'No Floor'

Definicje ratingów Fitch dostępne są na stronie Agencji pod adresem www.fitchratings.com, gdzie publikowane są także ratingi, kryteria oraz metodyki.

Podpisy wszystkich Członków
Zarządu

Data

Podpis

06.03.2018

Michał Jan Chyczewski - p.o. Prezes Zarządu

06.03.2018

Filip Gorczyca - Wiceprezes Zarządu

06.03.2018

Sylwester Grzebinoga - Wiceprezes Zarządu

06.03.2018

Urszula Krzyżanowska-Piękoś - Wiceprezes Zarządu

06.03.2018

Katarzyna Sułkowska - Wiceprezes Zarządu

06.03.2018

Celina Waleśkiewicz - Wiceprezes Zarządu

